

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI YAYINLARI: 1458

HALK KİTAPLARI : 318

Yayın Yönetmeni

Dr. Fatih KURT

Yayın Koordinatörü

Dr. Faruk GÖRGÜLÜ

Grafik Tasarım

Ali ÇINKI

Baskı Takip

İsmail DERİN

Baskı

Çağlayan Matbaacılık

Tel: (0.232) 274 22 15

1. Baskı, Aralık 2018 İzmir

ISBN 978-975-19-7071-8 (Tk.)

ISBN 978-975-19-7072-5 (I. C.)

2018-35-Y-0003-1458

Sertifika No: 12931

Eser İnceleme Komisyon Kararı

20.03.2018/06

© Diyanet İşleri Başkanlığı

İletişim

Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü

Basılı Yayınlar Daire Başkanlığı

Tel: (0.312) 295 72 93-94

Faks: (0.312) 284 72 88

e-posta: diniyayinlar@diyanet.gov.tr

Proje

Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Proje Danışmanı

Kadir DİNÇ

Cafer Tayyar DOYMAZ

Osman ALPASLAN

Proje Takip

Dr. M. Şükrü KILIÇ

Mustafa ÖLMEZ

Editör

Dr. Bilal ESEN

Son Okuma

Doç. Dr. Halil ALTUNTAŞ

Hazırlayanlar

Üzeyir ÖZTÜRK

Mahmut KAYIŞ

Dr. Bayram KÖSEOĞLU

Dr. Bilal ESEN

Dr. Yaşar Seracettin BAYTAR

Zekeriya ABDULAZİZOĞLU

Mehmet YAZICI

Hüseyin ARI

Dr. Bahattin AKBAŞ

Salih ŞENGEZER

Fatih KANCA

HÂFİZ

LAFZIN HÂMİLİ
MANANIN ÂMİLİ

KUR'AN-I KERİM'DEN
SERLEVHA ÂYETLER

I

DİB
YAYINLARI

ÖN SÖZ

Yüce dinimiz İslam'a dair sahih ve sağlam bilgileri öğrendiğimiz iki temel kaynak vardır: İnsanlığı en doğru olana iletmek üzere gönderilen Kur'an-ı Kerim ve onu yaşanan bir hayata dönüştüren Peygamberimizin (s.a.s.) sünneti... Ebedî kurtuluşun anahtarları olan Kur'an ve sünnet, Rabbimizin iki büyük nimetidir. Zira hayatı huzurlu bir şekilde yaşamanın kurallarını ve Rabbimizin razı olacağı davranışları Kur'an-ı Kerim ve Peygamberimizin (s.a.s.) hayatından öğreniriz. Adalet, merhamet, dürüstlük, güven, sabır, cömertlik gibi insanı yücelten değerleri bu iki kaynaktan ediniriz. Dolayısıyla Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberin (s.a.s.) örnek hayatını öğrenmeye yönelik gayretler, insanın dünya serüvenini değerli hâle getiren en anlamlı çalışmalardır.

Allah Teâla'dan bir rahmet ve hidayet rehberi olarak gönderilen Kur'an-ı Kerim'in okunması, yazılması, anlaşılması ve ezberlenmesi en temel görevlerimiz arasında yer almaktadır. *"Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir."* (Buhâri, Fezâilü'l-Kur'an, 21); *"Hafız olup Kur'an'ı okuyan kişi şerefli meleklerle beraberdir."* (Buhari, Tefsir, Abese, 1) buyuran ve aynı zamanda Kur'an-ı Kerim'in ilk hafızı olan Hz. Peygamberin (s.a.s) Kur'an eğitim ve öğretimine yönelik teşvikiyle Müslümanlar, asırlar boyu Kur'an'ın hafızı olacak nesiller yetiştirmeye büyük önem vermiş ve bu amaç doğrultusunda müesseseler geliştirmişlerdir.

Günümüze kadar kesintisiz bir şekilde devam eden hafızlığın, din hizmetleri açısından ayrı bir yeri ve önemi vardır. Zira din hizmetleri personeline aranan yeterliklerin başında Kur'an-ı Kerim'in usulüne uygun okunması gelmektedir. Hafızlık eğitimi bu alana yönelik yeterliğin elde edilmesinde önemli bir rol üstlenmektedir. Bu bakımdan Başkanlığımız, din hizmetlerini yürüten personelin hafız olma niteliğini daima öncelemiş ve geleceğin insan kaynağını yetiştirmek üzere hafızlık eğitimine büyük önem vermiştir. Hafızlık eğitiminin geçmişin tecrübesiyle birlikte bugünün imkân ve şartları çerçevesinde, anlam ve önemine uygun bir biçimde canlı tutulması, kalıcı ve sürekli hâle getirilmesi, niteliğinin artırılması, hafızlık eğitimi müktesebatının din eğitim ve öğretiminde daha etkin bir şekilde kullanılması gibi hususlara yönelik farklı pek çok çalışma gerçekleştirilmiştir.

Köklü bir geçmişe sahip olan hafızlık eğitiminin, kişilerin Kur'an'ın lafzına olan hâkimiyetleri kadar onun engin ve rahmet dolu muhtevasına da hâkim olmaları öteden beri hep arzu edilen ve önemsenen bir husus

olmuştur. Zira ilk emri 'Oku' olan bir kitabın muhatabı olarak hafızlara da yakışan, lafzını ezberledikleri Kur'an'ın anlamını da bilmeleri böylece; lafz-ı celîlin hafızı, manasının âlimi ve âmili olmalarıdır.

Hafızlık öğrencileri başta olmak üzere Kur'an kursu öğrencilerimizin Kur'an-ı Kerim'i okuma ve ezberlemelerinin yanı sıra onun anlam dünyası hakkında farkındalık kazanmalarını hedefleyen ve genel olarak her sayfadan bir ayetin tespit edildiği ve tespit edilen ayetlerin kısa açıklamalarının yer aldığı "Hâfız: Lafzın Hâmili Mananın Âmili" isimli eser aynı amaç doğrultusunda hazırlanmıştır.

Eserin Hazırlanış Amacı, İçeriği ve Yöntemi İle İlgili Bazı Hususlar:

1. Eserle, Kur'an-ı Kerim'in hayata yön veren hikmet dolu muhtevası ve rahmet yüklü mesajları hakkında öğrencilerin zihin ve gönül dünyasında bir merak uyandırılması, böylece Kur'an-ı Kerim'in anlamını öğrenmeye yönelik bir ilgi ve çaba göstermeleri hedeflenmektedir.
2. Eser yapısal olarak; seçilen bir ayet, ayetin meali, ayetle ilgili kısa bir açıklamanın yer verildiği "Bilgi"; ayetten çıkarılabilecek önemli sonuçların yer aldığı "Mesaj"; öğrencilerin bilmesinde fayda görülen kelime ve kavramların anlamlarına yer verildiği "Kelime Dağarcığı" başlıklarından oluşmaktadır. Söz konusu başlıklar, hafızlık eğitimi gören öğrencilerin ihtiyaç duymaları hâlinde müracaatlarını kolaylaştırmak, hafızlıklarını pekiştirmeye katkı sağlamak amacıyla Kur'an sayfaları ile birlikte verilmiştir.
3. Kur'an-ı Kerim'in her sayfasından genel olarak bir ayet; ihtiyaç olması hâlinde ise konu bütünlüğü ve içerdiği mesaj dikkate alınarak birden fazla ayet seçilmiştir. Namazlarda sıkça okunan son on sûrenin ise tamamına yer verilmiştir.
4. Çalışmanın temel amacı ve muhatapların seviyeleri göz önünde bulundurularak bağlam gerektirmeyen, kolayca anlaşılabilen, bireyin ahlakî gelişimine ışık tutacak, manevî ve meslek hayatları boyunca istifade edebilecekleri serlevha denilebilecek ayetlerin seçilmesine dikkat edilmiştir. Bununla birlikte öğretici ve öğrencilerimizin yapacakları ek okuma ve etkinliklerle konuları daha da zenginleştireceklerine olan inancımız tamdır.
5. İhtiyaç hâlinde ayetlerin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlamak üzere sûrelerin sebab-i nüzûlü, ayet sayısı, sûre isimlerinin anlamları gibi kısa bilgilere de yer verilmiştir.
6. Ayet meallerinde Kur'an Yolu, Diyanet İşleri Başkanlığı, Diyanet Vakıf ve Hak Dini Kur'an Dili mealleri esas alınmıştır.

Mushaf sayfa no: 1/a

Hafızlık sayfa no: 1. cüz /20. sayfa

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ • الرَّحْمَنِ
 الرَّحِيمِ • مَا لِكِ يَوْمَ الدِّينِ • إِيَّاكَ
 نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ • اهْدِنَا الصِّرَاطَ
 الْمُسْتَقِيمَ • صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ
 غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ •

Rahmân ve rahîm olan Allah'ın adıyla...Hamd, âlemlerin rabbi Allah'a mahsustur. Rahmân ve rahîm. Ödül ve ceza gününün tek hâkimi. (Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz. Bizi dosdoğru yolailet; nimetine erdirdiklerinin yoluna; gazaba uğramışların yoluna da, doğrudan sapmışların yoluna da değil!

Fâtiha, 1/1-7

KUR'AN'IN ÖN SÖZÜ: FÂTİHA

BİLGİ:

İnsan bu dünyaya nasıl ve nereden gelmiştir? Hayatın anlam ve amacı nedir? Bunları sorgulayan ve insanlık tarihini araştıran kişi, geçmişte iyilerin de kötülerin de yaşamış olduğunu öğrenir. Bu noktada insan, vicdanını da harekete geçirebilirse, iyilerden olabilmek için aklın tek başına yetmediğini ve ilahî mesaja ihtiyaç duyduğunu anlar. İşte o ilahî mesajı getiren son kitap, Kur'an'dır. Kur'an'ın ön sözü olan Fâtiha sûresi, kâinatın tek ilahı olan Yüce Allah'ın sıfatlarıyla başlar. Fâtiha'yı okuyan biri, hem Rabbini bu özelliklerle tanıdığını beyan etmiş hem de dosdoğru yolda yürüyenlere katılabilmek için O'ndan yardım istemiş olur.

MESAJ:

Dosdoğru yolda gitmek isteyen kişi, Allah'ı tanıır ve O'na bağlılığını ikrar eder.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hamd: Övgü, mutlak iyiliğe sahip olana teşekkür.

Sırât-ı müstakîm: Gerçeğe götüren doğru yol.

الم • ذَلِكِ الْكِتَابُ لَارْيَبَ فِيهِ هُدًى
لِّلْمُتَّقِينَ • الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ • وَالَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ • أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ
رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ •

Elif-lâm-mîm. Bu, kendisinde şüphe olmayan kitaptır. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için yol göstericidir. Onlar gayba iman ederler, namazı kılarlar, kendilerine verdiklerimizden hayra harcarlar; Sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler ve ahirete de onlar kesin olarak inanırlar. Rableri tarafından gösterilen doğru yol üzerinde olanlar ancak onlardır ve kurtuluşa erenler de yalnızca onlardır.

Bakara, 2/1-5

Mushaf sayfa no: 1/b

Hafızlık sayfa no: 1. cüz./20. sayfa

KUR'AN, MÜSLÜMAN'IN KILAVUZUDUR.

BİLGİ:

Yüce Allah Kur'an'ı, Peygamberimiz (s.a.s) döneminden itibaren kıyamete kadar gelecek insanlara bir rehber kılmıştır. Bu rehberden en iyi faydalanabilenler, müminlerdir. Müminlerin en temel özelliklerinden biri ise Allah'a karşı gelmekten sakınmaktır. Müminler özleriyle ve sözleriyle sağlam bir imana sahip oldukları gibi bu imanı hayata da yansıtırlar. Onlar hem bedenî hem de malî ibadetlerini yaparlar. Müminler, dünya hayatının geçici olduğunu ve bütün varlıkların asıl sahibinin Allah (c.c.) olduğunu bilirler.

MESAJ:

Kur'an'ı rehber edinen, hayatının sonunda mutlaka kazançlı çıkacağından emin olur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hüden/Hüdâ: Yol gösterici, hidâyet rehberi.

Gayb: Hakkında akıl ve duyular yoluyla bilgi edinilemeyen, gizli olan.

Mushaf sayfa no: 2

Hafızlık sayfa no: 1. cüz /19. sayfa

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

İnsanlardan bazıları da vardır ki
inanmadıkları hâlde “Allah’a ve ahiret
gününe inandık” derler.

Bakara, 2/8

SÖZDE KALAN İMAN, MÜNAFIKLARIN ÖZELLİĞİDİR.

BİLGİ:

Bakara sûresinin ilk ayetlerinde, inanç gruplarından birincisi olan müminlerin özellikleri anlatılmıştı. Bu sayfanın ilk ayetlerinde ise kâfirlerin bazı özellikleri anlatılmıştır. Konumuz olan ayetten itibaren de üçüncü bir inanç grubu olan münafikların özellikleri sayılmaktadır. Münafiklar gerçekte Allah’a iman etmedikleri hâlde mümin gibi görünürler. Sözlerinde iman olduğu hâlde kalplerinde iman yoktur. Sürekli ikiyüzlü davranan münafiklar, görünüşte toplumun iyiliği için çalışırlar fakat gerçekte gizli gizli kargaşa çıkarırlar. Yüce Allah, münafikların yaptıklarının içyüzünü bildiğini haber vermektedir. Onların imanı geçersizdir.

MESAJ:

“İnandım” diyen kişi kalbini de sağlam bir iman ile doldurur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Âmennâ: İnandık, kabul ettik.

Yevm: Gün.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

*Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri
yaratan rabbinize kulluk edin ki
takvâya eresiniz.*

Bakara, 2/21

Mushaf sayfa no: 3

Hafızlık sayfa no: 1. cüz / 18. sayfa

KULLUK YALNIZCA YARADAN'A YAPILIR.

BİLGİ:

Yeryüzündeki insanlar, dinî inançları bakımından çeşit çeşittir. Bir kısmı Yaratıcı'nın varlığını inkâr ederken, bir kısmı O'nunla birlikte başka varlıklara ibadet ederek şirk koşmaktadırlar. Bir kısım insanlar da görünüşte Müslüman gözüküp gerçekte iman etmeyenlerdir. Rabbimiz bu tür insanların sapkın yollarının bizi aldatmaması gerektiğini bildirmektedir. İbadet edilmeye layık olan tek varlık, bizi ve bizden önceki insanları yaratan Yüce Allah'tır. Akıllıya bu inanca ulaşabilen kişi, doğru bir düşünce ve kararlı bir irade ile hareket edebilen kişidir.

MESAJ:

1. İbadet, yaratılmış bir varlığa değil her şeyi yaratan Allah'a yapılır.
2. Allah'a iman ve ibadet, mümini takvalı olmaya götürür.

KELİME DAĞARCIĞI:

Yâ eyyühe'n-nâs: Ey İnsanlar!

Takva: Allah'a karşı sorumluluk bilinciyle hareket etmektir.

Mushaf sayfa no: 4

Hafızlık sayfa no: 1. cüz / 17. sayfa

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا
فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمَيِّتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ●

Cansız nesnelere iken size O hayat
verdiği hâlde Allah'ı nasıl inkâr
edebiliyorsunuz? Sonra sizi öldürecek,
sonra diriltecek, sonra O'na
götürüleceksiniz.

Bakara, 2/28

KENDİ YARATILIŞINA BAKAN, ALLAH'IN VARLIĞINA İNANIR.

BİLGİ:

Kâinattaki her varlık, Allah'ın varlığına bir işarettir. Buna rağmen bazı insanlar çevrelerindeki işaret ve delillerden ders çıkarmamaktadırlar. Onlar, Yüce Yara-dan'ın varlığını ve kıyamet günü yeniden dirileceklerini inkâr edebilmektedirler. Rabbimiz ise bu insanlara, önce kendi yaratılışlarına bakmalarını söylemektedir. İnsan önceleri canlı bir varlık değilken, Allah onu bir damla sudan yaratmıştır. Yaratılışın aşamalarından her biri muntazam bir planı göstermektedir. Öyleyse Allah (c.c.), öldürdükten sonra tekrar diriltmeye de kâdirdir.

MESAJ:

Kâinattaki yaratılışa bakan insan, Allah'ın varlığına ve öldükten sonra diriltileceğine hesap vereceğine inanır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Emvât: Ölüler.

İnkâr: Küfür.

Ba's: Yeniden dirilme.

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ
أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ •

Melekler, “Seni tenzih ederiz! Bize öğrettiğinden başka hiçbir bilgimiz yoktur. En kâmil ilim ve hikmet sahibi şüphesiz sensin” cevabını verdiler.

Bakara, 2/32

Mushaf sayfa no: 5

Hafızlık sayfa no: 1. cüz / 16. sayfa

İLİM, ALLAH'IN VERDİĞİ KABİLİYETLERLE SINIRLIDIR.

BİLGİ:

Allah, insanı yaratacağını bildirdiğinde melekler buna şaşırmişti. Yüce Rab-bimiz ise Hz. Âdem'i yarattı ve ona eşyanın isimlerini öğretti. Ardından da meleklerden, bu eşyanın isimlerini söylemelerini istedi. Melekler bu konuda bilgilerinin olmadığını söyleyip, her şeyi bilen sadece Allah (c.c.) olduğunu ikrar ettiler. Hz. Âdem ise eşyanın isimlerini bir bir saydı. Böylece insanın meleklerden farklı bazı özelliklerinin bulunduğu ortaya çıktı. Melekler de Yüce Yaradan'ın hiçbir şeyi hikmetsiz yaratmadığını, insanı yaratmasında özel bazı hikmetler bulunduğunu kavramış oldular.

MESAJ:

1. Allah'ın her yaratmasında bir hikmet vardır.
2. Allah'a karşı aczini itiraf etmek bir fazilettir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sübhâneke: Seni her türlü kusurdan tenzih ederiz.

Mushaf sayfa no: 6

Hafızlık sayfa no: 1. cüz /15. sayfa

أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ
وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

Sizler kitabı okuduğunuz hâlde
insanlara iyiliği emredip kendinizi
unutuyor musunuz? Aklınızı
kullanmıyor musunuz?

Bakara, 2/44

BAŞKASINA ÖĞÜT VERİRKEN KENDİNİ UNUTMAMAK

BİLGİ:

İsrailoğulları içinde, kutsal kitapları olan Tevrat'ı okumayı bilenler vardı. Bu kişiler başka insanlara telkinlerde bulunur ve onları Tevrat'ın hükümlerine uymaya çağırırlardı. Diğer yandan bu kişilerin kendi yaşantılarında birçok yanlışlıklar ve din ile uyuşmayan davranışlar bulunmaktaydı. Başkalarına öğüt verenlerin kendi yaşantılarına bakmamaları, konuştukları ile yaptıklarının birbiriyle çelişmesi demektir. Hâlbuki akıllı insan, başkasına söylediği iyiliği önce kendisi uygulayan ve tutarlı bir hayat süren kişidir.

MESAJ:

İnsanlara öğüt veren kişinin, bu öğütleri önce kendisinin uygulaması gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Birr: İyilik, doğruluk, itaat.

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

“Verdiğimiz güzel nimetlerden yiysin”
(dedik). Gerçekte onlar bize değil,
kendilerine kötülük ediyorlardı.

Bakara, 2/57

Mushaf sayfa no: 7

Hafızlık sayfa no: 1. cüz / 14. sayfa

GÜNAH İŞLEYEN KİŞİ, KÖTÜLÜĞÜ KENDİSİNE YAPMIŞTIR.

BİLGİ:

Yüce Allah İsrailoğulları'nı Firavun'un zulmünden kurtarmış ve onlara çeşitli nimetler vermişti. Kudret helvası ve bıldırcın eti bunlardandı. İsrailoğulları'na bu güzel nimetlerden yemeleri ve şükretmeleri emredildi. Şükür, nimetleri verenin emirlerine uygun yaşamayı gerektiriyordu. Ancak onlar Yüce Allah'ın emirlerini uygulamakta gevşek davrandılar hatta isyana varan hareketlerde bulundular. Bir buzağıyı tanıdılar ve kendi peygamberlerine “Ey Mûsâ! Allah'ı açıkça görmedikçe artık sana inanmayacağız” dediler. Bu ve buna benzer tavırları onların ahirette azap çekmelerine neden olacaktır.

MESAJ:

Allah'ın emirlerine uymaması, kişinin kendisine zarar verir ve ahirette kötü bir sonuca sebep olur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Zulüm: Adaletsizlik, kötülük; belirlenmiş sınırları çiğneme, haktan batıla sapma, kendi hak alanının dışına çıkıp başkasını zarara sokma.

Mushaf sayfa no: 8

Hafızlık sayfa no: 1. cüz /13. sayfa

NİMETİN KADRİNİ BİLMEK

BİLGİ:

İsrailoğulları Firavun'un zulmünden kurtulduktan sonra çeşitli nimetlere kavuştular. Bir defasında çölde susuzluk çektikleri esnada Hz. Mûsâ su için dua etmiş, Yüce Allah da ona elindeki âsâ ile bir taşa vurmasını emretmişti. Taşa vurunca tam on iki pınar fişkırdı ve İsrailoğulları bol suya kavuştular. Böylece içlerindeki on iki oymaktan her birinin bir su kaynağı oldu. Sonra Rabbimiz İsrailoğulları'na, bu nimetlerden usulüne göre yararlanmalarını, şükretmelerini ve yeryüzünde fesat çıkarmamalarını emretti.

MESAJ:

Allah'ın büyüklüğünü idrak edip O'nun verdiği nimetlerin şükrünü yerine getirebilenler, yeryüzünde huzur ve barışa katkıda bulunurlar, bozgunculuk çıkarmazlar.

KELİME DAĞARCIĞI:

Müfsid: Bozgunculuk yapan, ifsat eden, karışıklık çıkaran.

Ard/Arz: Yer, toprak, yeryüzü, dünya.

كُلُوا وَأَشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي
الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

“Allah'ın rızıkından yiyin için;
yeryüzünde fitne fesat çıkarmayın”
(dedik).

Bakara, 2/60

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ
تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُؤًا قَالَ أَعُوذُ
بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ

Bir zaman Mûsâ kavmine, “Allah size bir inek kesmenizi emrediyor” demiş; onlar da “Bizimle alay mı ediyorsun!” demişlerdi. Mûsâ da, “Cahillerden olmaktan Allah’a sığınırım”, dedi.

Bakara, 2/67

Mushaf sayfa no: 9

Hafızlık sayfa no: 1. cüz / 12. sayfa

ALLAH'IN EMİRLERİNİ BİLGİSİZCE SORGULAMAK

BİLGİ:

İsrailoğulları arasında aydınlatılmayan bir cinayet olayı vardı. Hz. Mûsâ onlara bir inek kesmelerini ve bir parçasıyla öldürülen kişinin cesedine vurmalarını, böylece maktulün konuşup katili açıklayacağını söyledi. Fakat onlar Allah'tan gelen bu buyruğu garipsediler, emri yerine getirmemek için direndiler, kesilecek hayvanın yaşı, rengi ve büyüklüğü gibi nitelikleri hakkında art arda lüzumsuz sorular sormaya başladılar. Peygamberimizin şu hadisi, bu tür olaylar hakkındadır: “Sizden öncekiler, peygamberleriyle münakaşa etmeleri ve çok soru sormaları sebebiyle helak oldular.” (Buhâri, “İtisâm”, 2).

MESAJ:

Allah'tan geldiği kesin olan emirlere itaat etmek esastır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Bakara: İnek, sığır.

Eûzü billah: Allah'a sığınırım.

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ
كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا
يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشْفَقُ
فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ
خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

Bundan sonra kalpleriniz yine katılaştı; artık kalpleriniz taş gibi, hatta daha da katıdır. Taşın öylesi var ki ondan ırmaklar kaynar; öylesi de var ki çatlayıp bağından su fışkırır; bazı taşlar da var ki Allah korkusuyla yuvarlanıp düşer. Allah, yapmakta olduklarınızdan habersiz değildir.

Bakara, 2/74

Mushaf sayfa no: 10

Hafızlık sayfa no: 1. cüz/11. sayfa

TAŞTAN DAHA KATI KALPLER

BİLGİ:

İsrailoğulları nice ibretlik olayların ardından ısrarla yine düşüncesiz, anlayışsız, bencil ve hoyrat tavırlarına devam etmişler, Allah'tan korkmaz olmuşlardı. Onların bu halleri taşlardan daha kötüydü. Taşlar bile genel planda Allah'ın kanunlarına uyup bereketli ve yararlı olabilirdi. Ancak İsrailoğullarının bu tavırlarının ne kendilerine ne başkalarına yararı vardı. Ayette, Allah korkusuna sahip olmayan bir insanın katı kalbi taşa benzetilmiş, hatta taştan daha katı olarak nitelendirilmiştir.

MESAJ:

1. Müminin kalbi Allah'a karşı saygıyla doludur.
2. Kalpteki iman, kişiyi iyiye yönlendirmelidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Kalp: İnsanın iyi ve kötüyü birbirinden ayırma melekesi, akıl, vicdan.

Haşyet: Allah'tan korkmak ve sakınmak.

أَوَّلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ
يُعْلِنُونَ

Onlar bilmezler mi ki, gizlediklerini
de açığa vurduklarını da Allah
bilmektedir!

Bakara, 2/77

Mushaf sayfa no: 11

Hafızlık sayfa no: 1. Cüz/10. Sayfa

HİÇBİR ŞEY ALLAH'A GİZLİ DEĞİLDİR.

BİLGİ:

Allah (c.c.), geçmiş ümmetlere gönderdiği kitaplarda Hz. Peygamber'i göndereceği müjdesini vermişti. Ancak Yahudiler ve Hristiyanlar bu gerçeği gizlemeye çalıştılar. Zannettiler ki onlar ifşâ etmezlerse bu bilgiler gizli kalır. Oysaki Allah için gizli yoktur. O'nun görmesinin ve duymasının bir eşiği olmadığı gibi bilgisinin de bir sınırı yoktur. Gaybın anahtarları elinde olan Allah için açık olan da gizli olan da birdir. Allah'ı ve Peygamber'i kandırmaya çalışan ancak kendini kandırır.

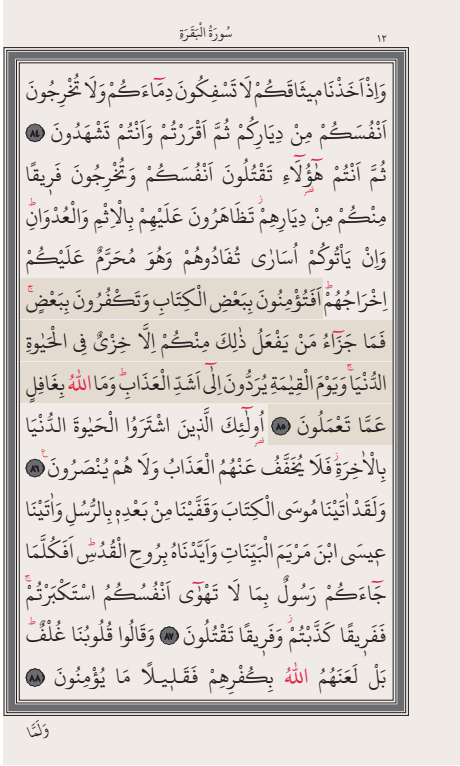
MESAJ:

Allah'ın açık ve gizli her şeyi bilmesi iyilik yapanlar için bir müjde, kötülük yapanlar içinse bir tehdittir. Açık ve gizli yapılan her iyiliğin mükâfatı her kötülüğün de bir cezası vardır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sır: Gizlenen, saklı tutulan, başkalarınca öğrenilmesi istenmeyen bilgi.

İlim: Allah'ın sıfatlarından biri olup O'nun her şeyi bilmesini ifade eder.

Mushaf sayfa no: 12

Hafızlık sayfa no: 1. Cüz / 9. Sayfa

أَفْتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ
 بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا
 خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ
 أَسَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

Yoksa siz Kitab'ın bir kısmına inanıp
 bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz?
 İçinizden bu şekilde davranan birinin
 dünya hayatındaki cezası ancak rezil
 rüsvâ olmaktadır; kıyamet gününde ise
 onlar azabın en şiddetlisine itilirler.
 Allah, sizin yapmakta olduğunuzdan
 habersiz değildir.

Bakara, 2/85

İMAN BÜTÜNDÜR, BÖLÜNME KABUL ETMEZ.

BİLGİ:

İsrailoğullarından bir kısım insanlar, kendilerine gelen Kitab'ın bazı hükümlerini görmezden gelmişlerdi. Hâlbuki “iman ettim.” sözünün geçerliliği, iman esaslarının istisnasız kabulüne bağlıdır. Peygamberin Yüce Allah'tan getirip tebliğ ettiği şeylerde seçim yapmak, istediğini kabul edip istemediğini reddetmek de bir tür imansızlıktır. Kitabın tamamına inanmayan, onu kendisine uydurmuş olur. Aslında böyle yapanlar Allah'ı değil, kendi heva ve heveslerini ilah edinmiş olurlar. Hevâsını ilah edinenin Allah katında kazanacağı hiçbir şey yoktur.

MESAJ:

1. Allah'ın kitabı, dünya ve ahiret saadetinin garantisidir. Ondandır yüz çevirmek ise dünya ve ahirette mahrumiyettir.
2. Mü'mine yakışan Allah'tan gelen her emre memnuniyetle teslim olmak ve o emri hakkıyla yerine getirmek için çaba sarf etmektir.

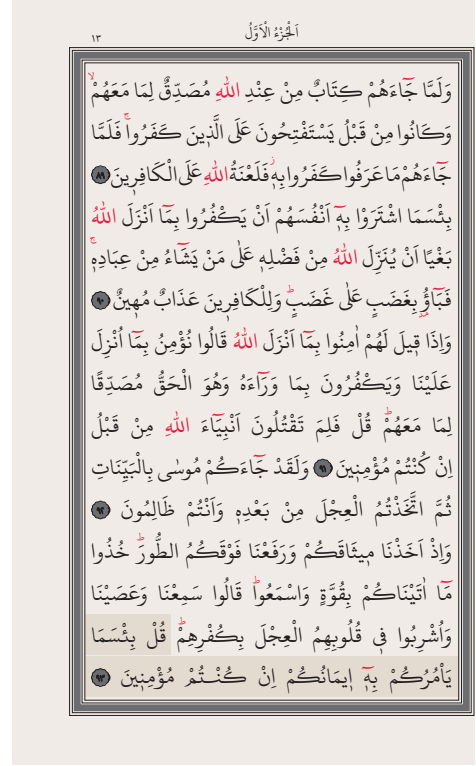
KELİME DAĞARCIĞI:

İmân: İnanmak, din adına tebliğ ettiği konularda Peygamber'i tasdik etmek.

قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ

De ki: "Eğer inanıyorsanız, imanınız
size ne kötü şeyler emrediyor!"

Bakara, 2/93

Mushaf sayfa no: 13

Hafızlık sayfa no: 1. Cüz/8. Sayfa

NASIL İNANIYORSANIZ ÖYLE YAŞARSINIZ.

BİLGİ:

Yahudiler, Peygamberimiz onları İslam'a çağırdığında O'nu ve Kur'an'ı inkâr ettiler ve yalnızca kendilerine indirilen Tevrat'a inanacaklarını söylediler. Aslında onlar Tevrat'a da gereği gibi iman etmiyor, ona aykırı davranıyorlardı. Çünkü Tevrat'ta cinayet yasaklandığı hâlde onlar geçmişte bazı peygamberleri öldürmüşlerdi. Yine o kutsal kitap Hz. Peygamber'i müjdelediği hâlde onlar buna inanmamışlardı. Aslında onların iman dediği şey, kendi arzularını Tevrat'ın hükmü yerine koymaktan ibaretti. Bu ise gerçek bir iman değildi.

MESAJ:

1. Mümin, imanın gereğini yerine getirir.
2. İyilik, Allah'ın peygamberler vasıtasıyla emrettiği; kötülük de peygamberler vasıtasıyla sakındırdığı şeylerdir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Mümin: İnanan, din adına tebliğ ettiği konularda Peygamber'i tasdik eden.

Mushaf sayfa no: 14

Hafızlık sayfa no: 1. Cüz /7. sayfa

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيْلَ
 وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ

Her kim Allah'a, meleklerine,
 peygamberlerine, Cebrail'e ve Mikâil'e
 düşman ise bilsin ki Allah da
 inkârcuların düşmanıdır.

Bakara, 2/98

ALLAH'A DÜŞMAN OLAN KARŞISINDA DÜŞMAN BULUR.

BİLGİ:

Yahudiler, Allah'ın vahyini getiren Cebrail'e düşmanlık ediyor, başlarına gelen her türlü sıkıntı ve felaketi ondan biliyorlardı. Hakikatte Cebrail'e düşman olmak, onun getirdiği vahye ve o vahyi gönderen Allah'a düşman olmaktır. Allah'a düşmanlıksa felakettir. Çünkü Allah azizdir, galiptir, asla mağlup olmaz. Allah'a ve O'nun elçilerine düşman olanlar karşılarında düşman bulurlar. O'na kul olanlar ise O'ndan dostluk görürler. Allah onları sever, onlar için hayır ister ve onlara hayrın yolunu gösterir.

MESAJ:

1. Allah'a ve elçilerine düşman olan, asla kazanamayacağı çetin bir savaşa tutuşmuş demektir.
2. Allah, kendini dost edinene düşman olmaz.

KELİME DAĞARCIĞI:

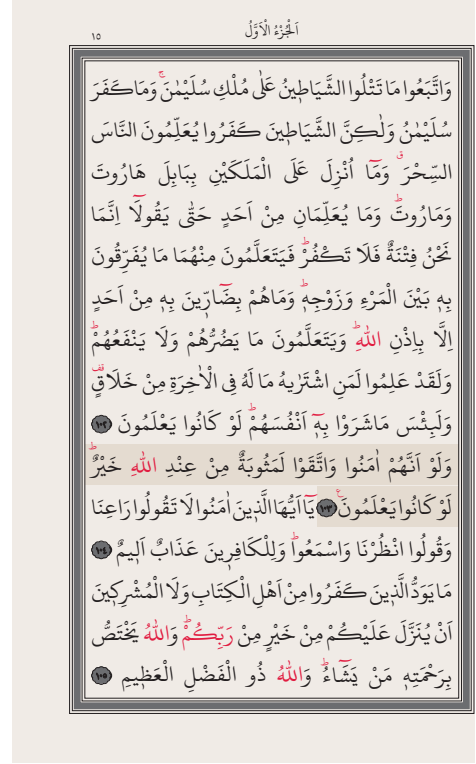
Cibril: Cebrail, dört büyük melekten biri, vahiy meleği.

Mikâl: Mikâil, dört büyük melekten biri, tabiat olaylarıyla görevli melek.

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

Eğer onlar iman edip Allah'ın emirlerine karşı gelmekten sakınmış olsalardı, Allah katında kazanacakları sevap kendileri için daha hayırlı olacaktı. Keşke bilselerdi.

Bakara, 2/103

Mushaf sayfa no: 15

Hafızlık sayfa no: 1. Cüz/6. Sayfa

MÜSLÜMANCA YAŞAYANLAR İÇİN HAYIRLI BİR SON VARDIR.

BİLGİ:

Güzel sonuç, iyilik üzere yaşayanlar içindir. Hayra ulaşmak için öncelikle hayır algı ve tasavvurunun doğru olması gerekir. Nice şer görülen şeyler aslında hayır; nice hayır zannedilen şeyler de aslında şerdir. Esasında hayır, Allah'ın emir ve tavsiye ettiği, şer de Allah'ın sakındırdığıdır. Hayrın Allah'ın rızasında gizli olduğunu bilen ve buna inanan, hayırlı bir sonla karşılaşacaktır. Çünkü Allah'a iman başlı başına hayırdır.

MESAJ:

1. Hayır; hakka, hakikate, akliselim ve dine uygun olanı yapmaktır.
2. Hayırlı sona ulaşmak, Allah'ın şer dediğinden sakınıp hayır dediğine sarılmakla mümkündür.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sevap: Dinî açıdan makbul sayılan davranışların ahiretteki mükâfatı.
İndillah/indellah: Allah katında.

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا
 لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
 بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

Namazı kılın, zekâtı verin. Önceden kendiniz için ne hayır yaparsanız onu Allah katında bulursunuz. Şüphesiz ki Allah, yaptıklarınızı eksiksiz görür.

Bakara, 2/110

Mushaf sayfa no: 16

Hafızlık sayfa no: 1. Cüz /5. sayfa

EN GÜZEL YATIRIM, ALLAH İÇİN İBADETTİR.

BİLGİ:

Yapılan hiçbir amel zayı olmayacak, dünyada eken meyvesini ahirette alacaktır. Dünyanın ekini namaz, oruç ve zekât gibi ibadetler; ahiretin meyvesi de Allah'ın rızası ve kulunu razı edecek sonsuz nimetleridir. Dünyada ahiret için çalışıp gayret eden, hastalık, yoksulluk ve yaşlılık zamanları için biriktiren gibidir. Dünyayı ticarete elverişli bir mevsim gibi görüp yatırımını yapmayan, ahiretini yokluk içinde, zemheri soğuşunda yaşar.

MESAJ:

1. Dünyada ahiret için yapılan yatırım asla zarar ettirmez.
2. Ahiret için yapılacak yatırımların başında bedenün şükürü anlamındaki namaz ile malın şükürü anlamındaki zekât gelir.

KELİME DAĞARCIĞI:

İkâmetü's-salât: Namazın vaktinde, eksiksiz bir biçimde, erkânına riayet edilerek ve devamlı olarak kılınması.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ
فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ
لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا
خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

Allah'ın mescitlerinde O'nun adının
anılmasına engel olan ve onların
harap olması için çalışandan daha
zalim kim olabilir? Aslında bunların
oralara ancak korka korka girmeleri
gerekir. Böyleleri için dünyada rezillik
var, ahirette de onlar için büyük azap
vardır.

Bakara, 2/114

Mushaf sayfa no: 17

Hafızlık sayfa no: 1. Cüz/4. Sayfa

MABEDE ZARAR VEREN, EN BÜYÜK ZALİMDİR.

BİLGİ:

İbadet, Allah'ın kulları üzerindeki hakkı, kulların da Rablerine karşı görevidir. Bu görevi yerine getirmek için özel olarak yapılmış mekânları maddî veya manevî olarak tahrip etmek en büyük zulüm, bunu yapan da en azılı zalimdir. Zulmün cezası ise hem dünyada hem ahirette rezil ve rüsvâ olmaktır. Başta müminlerin Mescid-i Haram'a girmelerine engel olan müşrikler olmak üzere Müslümanları mescitlerden alıkoyan ve daha sonra yaptıklarından pişmanlık duymayanlar dünyada bu zillete maruz kalmışlardır. Onların asıl cezası ise ahirettedir.

MESAJ:

1. Mescitleri tahrip edenler hem Allah'a karşı gelmiş hem de bir hakkın ifâsını engellemiş olurlar.
2. Mescitleri inşa etmek yoluyla maddeten, içinde ibadet etmek suretiyle de manen imar etmek imanın göstergesidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Zulüm: Belirlenmiş sınırları çiğneme, haktan batıla sapma, kendi hak alanının dışına çıkıp başkasını zarara sokma.

Mushaf sayfa no: 18

Hafızlık sayfa no: 1. Cüz / 3. Sayfa

وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ
إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۗ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي
قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ

Vaktiyle rabbi İbrahim'i bazı sözlerle sınavıp da İbrahim onları eksiksiz yerine getirince, “Ben seni insanlara önder yapacağım” buyurmuştu. İbrahim, “soyumdan da” deyince rabbi, “Vaadim zalimleri kapsamaz” buyurdu.

Bakara, 2/124

EN AĞIR İMTİHANI PEYGAMBERLER YAŞAMIŞTIR.

BİLGİ:

Hz. İbrahim, Allah'ın emirlerini yerine getirmeye çalışırken birçok sıkıntılar yaşamış, babası tarafından dışlanmış hatta Nemrut tarafından ateşe atılmıştı. Ama o, bütün sıkıntıları, Allah'ın lütfu sayesinde başarıyla atlatmıştı. Allah da onu insanlara önder yaptı. Fakat onun soyundan gelenlerin hepsi önder yapılmadı. “Vaadim zalimleri kapsamaz” ilahî fermânı, zalimler için Allah'ın bir vaadi olmadığını ifade eder. Allah'ın hakkı olan kulluğu yerine getirmeyen kişi zalimdir. İyi bir Müslüman olmak kan bağına ve biyolojik sebeplere değil dinî ve ahlâkî liyakate bağlıdır.

MESAJ:

Peygamber soyundan gelmek, Allah katında değerli olmaya yetmez. Kişiyi değerli kılan, imanı ve amelidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Belâ: Allah'ın insanları denemek için verdiği maddî ve manevî sıkıntı, dert, külfet.

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

“Rabbimiz! İçlerinden onlara bir
peygamber gönder; onlara âyetlerini
okusun, kitabı ve hikmeti öğretsin ve
onları her kötülükten arındırsın.
Şüphesiz, sen mutlak güç sahibisin,
hüküm ve hikmet sahibisin.”

Bakara, 2/129

Mushaf sayfa no: 19

Hafızlık sayfa no: 1. Cüz/2. Sayfa

İLAHÎ MESAJLAR PEYGAMBER VASİTASIYLA BİLDİRİLİR.

BİLGİ:

Hz. İbrahim ve Hz. İsmail Kâbe'yi inşa ederken bir taraftan da dua ediyorlardı. Bu dualardan biri de kendi nesilleri içinden bir peygamberin gelmesini istemeleriydi ki, ayetteki dua budur. Aynı zamanda bu dua peygamberlerin görevlerini özetlemektedir. Peygamberler insanlara Allah'ın ayetlerini okur, kitabı ve hikmeti öğretir ve onları inançsızlığın kirlerinden arındıracak mesajlar getirirler. Ancak, her türlü kirden arınmak kulun kendi seçimiyle mümkündür. Kul tezkiye olmayı seçmezse Allah onu temize çıkarmaz.

MESAJ:

Doğru yolda yürümek, Peygamber'in çağrısına uymakla mümkündür.

KELİME DAĞARCIĞI:

Tezkiye: Nefis, kalp ve ruhu ibadet, itaat ve zikirle manevî kirlilerden temizlemek.

Mushaf sayfa no: 20

Hafızlık sayfa no: 1. Cüz / 1. Sayfa

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ

“Allah’ın boyasıyla boyandık. Kim boyası bakımından Allah’tan daha güzeldir? Biz yalnız O’na kulluk ederiz” (deyin).

Bakara, 2/138

ALLAH'IN BOYASIYLA BOYANANLAR

BİLGİ:

Hristiyanlar Allah’ın emirlerine uymazlar fakat bununla beraber kişiyi suya daldırıp çıkarma şeklinde icra edilen vaftiz ayininin gerçek bir manevî arınma olduğunu zannederlerdi. Ayette vaftizi arınma vesilesi sayanlara bir cevap vardır. Temiz fitrat ve tevhid inancı üzere yaşamayan, yani Allah’ın boyasına boyanmayan bir kimse böyle bir ayinle arınmış olmaz. Arınmanın ve günahlardan temizlenmenin yolu, Rab olarak Allah’ı, din olarak İslam’ı, peygamber olarak Hz. Muhammed’i kabul edip İslam fitratı üzere yaşamaktan geçmektedir.

MESAJ:

Allah, insanları tertemiz fitrat üzere yaratmıştır. Peygamber’in davetine uyarak Allah’ın buyruğuna uygun yaşayanlar bu güzelliği devam ettirirler.

KELİME DAĞARCIĞI:

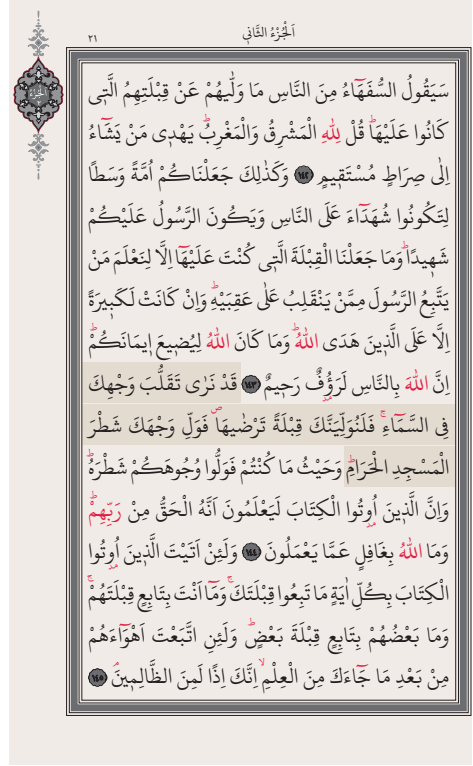
Sıbğa: Boya, renk.

Âbid: Kendisini ibadete veren samimi dindar kişi.

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ
قِبْلَةً تَرْضِيهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ

Biz senin, yüzünü göğe doğru
çevirdiğini elbette görüyoruz. İşte
şimdi kesin olarak seni memnun
olacağın kibleye döndürüyoruz. Artık
yüzünü Mescid-i Haram tarafına
çevir.

Bakara, 2/144

Mushaf sayfa no: 21

Hafızlık sayfa no: 2. cüz / 20. sayfa

KIBLENİN DEĞİŞMESİ

BİLGİ:

Peygamberimiz (s.a.s), Medine'ye hicret ettikten sonra Müslümanlar on altı ay kadar Kudüs'e yönelerek namaz kıldılar. Bu durum Yahudilerin şımarmalarına neden oldu. Öyle ki, "Muhammed (s.a.s) ve ashabı kiblelerinin neresi olduğunu bilmiyorlardı, biz onlara yol gösterdik" gibi sözler söylemeye ve bunu çevrelerinde yaymaya başladılar. Resûlullah (s.a.s) Allah'a yalvarıyor, içinde doğup büyüdüğü, Mekke'deki kutsal Kâbe'nin kible olmasını diliyordu. Yüce Allah yukarıdaki ayeti indirmek suretiyle resulünün bu özlemini gerçekleştirdi.

MESAJ:

Kibleye yönelmek, namazın şartlarından.

KELİME DAĞARCIĞI:

Kible: Müslümanların başta namaz olmak üzere bazı ibadet ve davranışlarında yönelmiş oldukları yön, Mekke'de bulunan Kâbe'nin ciheti.

Mescid-i Haram: Kâbe'nin içinde yer aldığı mescid.

Mushaf sayfa no: 22

Hafızlık sayfa no: 2. cüz./19. sayfa

ALLAH'I ZİKRETMEK

BİLGİ:

Bize bilmediklerimizi öğreten, peygamberini gönderip ayetlerini bildiren Rabbiniz, verdiği bu nimetlere şükretmemizi, O'nu zikretmemizi ve O'ndan yardım dilememizi istemektedir. Peygamberimiz (s.a.s.) de şöyle buyurmuştur: "Allah Teâlâ şöyle buyuruyor: Ben kulumun beni düşündüğü gibiyim. Beni zikrettiği zaman onunla beraberim. Eğer beni yalnız başına anarsa, ben de onu yalnız anarım. Şayet beni bir toplulukla beraber anarsa, ben de onu daha hayırlı bir topluluk içinde anarım." (Buhâri, "Tevhid", 15)

MESAJ:

1. Kul Allah'ı daima zikreder, hatırında tutar ve bunun gereğini yaparsa Allah da onun mükafatını verir.
2. Allah'ın yardımını sağlayacak olan iki yol, sabır ve namazdır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Zikir: Allah'ı anmak, hatırlamak, onu unutmamak, tekbir ve tesbîh cümlelerini tekrarlamak.

Şükür: Gelen nimet ve iyilikten dolayı minnettarlığımı ifade etmek, teşekkür.

فَادْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا
تَكْفُرُونِ ﴿۱۶﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اسْتَعِينُوا
بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ
الصَّابِرِينَ

Artık siz beni anın ki ben de sizi
anayım. Bana şükredin, bana
nankörlük etmeyin! Ey iman edenler!
Sabır ve namazla yardım dileyin.
Şüphesiz, Allah sabredenlerin
yanındadır.

Bakara, 2/152-153

وَلَتَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ
وَتَقْصِصَ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالشَّمْرَاتِ
وَيَبْئُرِ الصَّابِرِينَ

Andolsun ki sizi biraz korku ve
açlıkla; mallardan, canlardan ve
ürünlerden eksiltmekle sınavacağız.
Sabredeneri müjdele!

Bakara, 2/155

Mushaf sayfa no: 23

Hafızlık sayfa no: 2. cüz / 18. sayfa

BELALARA SABRETMEK

BİLGİ:

Yüce Allah, sabredeneri ortaya çıkarmak için insanları çeşitli şekillerde imtihan eder ve imtihanı geçenlere mükâfatlarını verir. Fakat sabır, nefse ağır ve zor gelir. Kendisine karşılık büyük sevap ve ecrin verildiği sabır ise musibetlerin çöktüğü zamanlardaki sabırdır. Hz. Peygamber (s.a.s) şöyle buyurmuştur: “Müminin durumu gıpta ve hayranlığa değer. Çünkü her hâli kendisi için bir hayır sebebidir. Böylesi bir özellik sadece müminde vardır. Sevinecek olsa, şükreder; bu onun için hayır olur. Başına bir belâ gelecek olsa, sabreder; bu da onun için hayır olur.” (Müslim, “Zühd”, 64)

MESAJ:

Sabredenerlere, felaketlere göğüs gerenlere, mükâfatları hesapsız ödenecektir. (bk. Zümer, 39/10).

KELİME DAĞARCIĞI:

Havf: Korku.

Enfüs: Nefisler, canlar.

Mushaf sayfa no: 24

Hafızlık sayfa no: 2. cüz/17. sayfa

TEMİZ VE HELAL OLANDAN YEMEK

BİLGİ:

Peygamberimiz (s.a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah Teâlâ temizdir; sadece temiz olanları kabul eder.” Allah Teâlâ peygamberlerine neyi emrettiyse müminlere de onu emretmiştir. Cenâb-ı Hak peygamberlere, ‘Ey peygamberler! Temiz ve helâl olan şeylerden yiyin, iyi ve faydalı işler yapın!’ (Müminün, 23/51) buyurmuştur. Müminlere de, ‘Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yiyin’ (Bakara 2/172) buyurmuştur.” (Müslim, “Zekât”, 65)

MESAJ:

1. Müslüman'ın kazancı temiz olur, hem kendisini hem aile fertlerini helâl ve temiz gıda ile besler.
2. Şeytan insanı yasak ve yanlış işlere sürükler.

KELİME DAĞARCIĞI:

Helal: Yapılması dinen serbest olan.

Tayyib: Temiz ve yararlı olduğu için insan tabiatına hoş gelen, aklın ve dinin benimsediği şey, iyi, güzel.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا
طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ
عَدُوٌّ مُبِينٌ

*Ey insanlar! Yeryüzünde bulunan
maddelerin helâl ve temiz
olanlarından yiyin; şeytanın peşinden
gitmeyin, çünkü o apaçık
düşmanınızdır.*

Bakara, 2/168

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَحَلْمَ
الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنْ اضْطُرَّ
غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ

Allah size yalnızca murdar eti, kanı, domuz etini ve Allah'tan başkasının adına kesilmiş olanı haram kıldı. Ama biri zorda kalırsa, haksızlığa sapmadıkça, sınırı aşmadıkça kendisine günah yoktur. Biliniz ki Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir.

Bakara, 2/173

Mushaf sayfa no: 25

Hafızlık sayfa no: 2. cüz / 16. sayfa

İSLAM'DA ZORLUK YOKTUR.

BİLGİ:

İslam, kolaylık ve rahmet dinidir. Bu nedenle zaruret ve ihtiyaç hâllerinde sıkıntının derecesine göre hükümlerde esneklik sağlanarak bazı istisnalar getirilmiştir. Örneğin namazlarda ayakta durmaya güç yetiremeyen oturduğu yerde namaz kılabilir. Hasta veya yolcu Ramazan'da oruç tutmayıp daha sonra kaza edebilir. Domuz etinin yenmesi, şarabın içilmesi haramdır. Ancak susuzluktan veya açlıktan ölme tehlikesiyle karşılaşan kimse, hayatî tehlikeyi atlatacak miktarda bunlardan faydalanabilir.

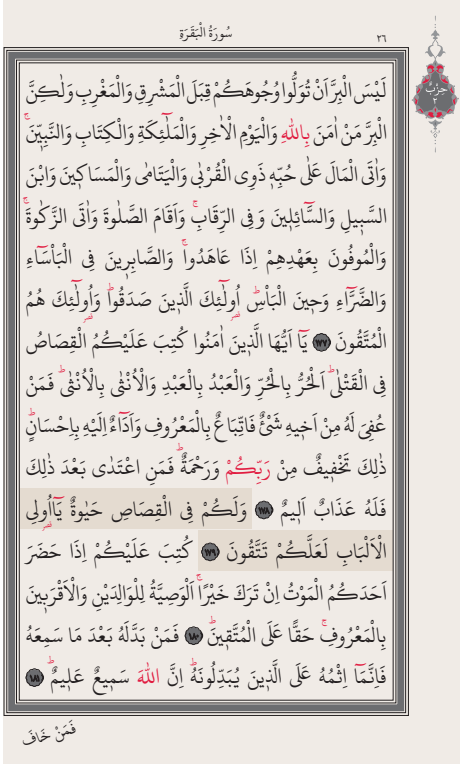
MESAJ:

1. Allah hiçbir kimseyi, gücünün yetmediği bir şeyle yükümlü kılmaz.
2. Zaruretlere, haram olan şeyleri mübah kılar.

KELİME DAĞARCIĞI:

Haram: Yapılması din tarafından yasaklanan fiil.

Meyte: Etinin yenmesi helal olduğu hâlde dinî usullere göre boğazlanmamış olan ölü hayvan.

Mushaf sayfa no: 26

Hafızlık sayfa no: 2. cüz./15. sayfa

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي
الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

Kısasta sizin için hayat vardır, ey akıl
sahipleri, umulur ki sakınırsınız.

Bakara, 2/179

KISASTA HAYAT VAR.

BİLGİ:

Kâtile hangi cezanın verileceği konusunda çeşitli milletlerin farklı uygulamaları vardır. Tarihte Yahudilerde kısas, Hristiyanlarda diyet, cahiliye dönemi Araplarında ise intikam uygulamaları vardı. Örneğin cahiliye döneminde bazen bir kişiye karşılık on kişi öldürülebiliyordu. Bazı milletlerde ise kâtil sadece hapsedilirdi. İslam, adalet ve eşitlik ilkesini esas alarak kısas cezasını öngördü. Bununla birlikte ölenin yakınlarına kâtili affedip diyet isteme hakkını da verdi.

MESAJ:

Kısas, toplumdaki herkesin yaşama hakkını güvence altına alır. Kısas olmazsa haksızlıklar artar, fitneler ve daha büyük çatışmalar ortaya çıkabilir.

KELİME DAĞARCIĞI:

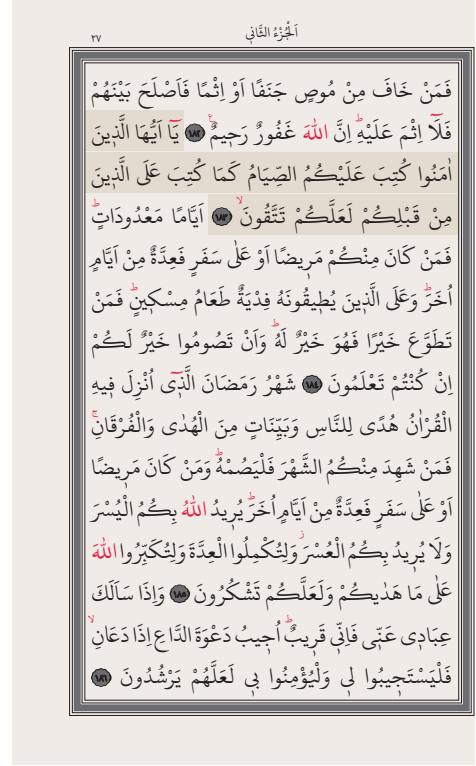
Kısas: Kasten adam öldürme ve yaralama suçlarında suçlunun, yetkililer tarafından, işlediği fiile denk bir ceza ile cezalandırılması.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ
كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ

Ey iman edenler! Sizden öncekilerin üzerine yazıldığı gibi sakınasınız diye sizin üzerinize de sayılı günlerde oruç yazıldı.

Bakara, 2/183

Mushaf sayfa no: 27

Hafızlık sayfa no: 2. cüz /14. sayfa

RAMAZAN ORUCUNU TUTMAK FARZDIR.

BİLGİ:

Hicretin ikinci yılında farz kılınan oruç, geçmiş ümmetlerde de bilinen ve çeşitli şekillerde uygulanan bir ibadetti. Yüce Allah, bize orucu Ramazan ayında tutmayı farz kıldı ve nasıl tutacağımızı öğretti. Hz. Peygamber (s.a.s) şöyle buyurmuştur: “İslam beş temel üzerine bina edilmiştir: Allah’tan başka ilah olmadığına ve Muhammed’in Allah’ın Resülü olduğuna şahitlik etmek, namazı dosdoğru kılmak, zekâtı hakkıyla vermek, Allah’ın evi Kâbe’yi hacctmek ve Ramazan orucunu tutmak.” (Buhâri, “İmân”, 1, 2)

MESAJ:

1. Oruç, şartlarını taşıyanlar için yerine getirilmesi zorunlu olan bir ibadettir.
2. Oruç önceki dinlerin mensuplarına da farz kılınmıştır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sıyâm/Savm: Bir şeye karşı kendini tutmak, oruç.

Takva: Allah’ın emirlerine uymak ve yasaklarına karşı gelmekten sakınmak.

Mushaf sayfa no: 28

Hafızlık sayfa no: 2. cüz./13. sayfa

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ

Mallarınızı aranızda haksızlıkla
yemeyin.

Bakara, 2/188

HELAL RIZIK

BİLGİ:

Başkasına ait bir malı haksız şekilde almak helal değildir. Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: “Bir kimse Allah yolunda uzun seferler yapar. Saçı başı dağınık, toza toprağa bulanmış vaziyette ellerini gökyüzüne açarak Yâ Rabbi! Yâ Rabbi! diye dua eder. Hâlbuki onun yediği haram, içtiği haram, giydiği haram, gıdası haramdır. Böyle birinin duası nasıl kabul edilir!” (Müslim, “Zekât”, 65). Ayrıca Peygamberimiz şöyle dua ederdi: “Allah’ım! Helal rızıklarından nasip ederek beni haramlarından koru! Lütfunla beni senden başkasına muhtaç etme.” (Tirmizi, “Deavât”, 110)

MESAJ:

1. İnsanların mallarını hırsızlık, gasp ve faiz gibi batıl yollarla almak yasaklanmıştır.
2. Müslüman, kazancına kul hakkı bulaştırmaz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Batıl: Gerçeğe uymayan inanç, hüküm ve düşünceler; haksızlık.

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى
التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

Allah yolunda harcama yapın; kendi
ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın.
İyilik edin, kuşkusuz Allah iyilik
edenleri sever.

Bakara, 2/195

Mushaf sayfa no: 29

Hafızlık sayfa no: 2. cüz / 12. sayfa

ALLAH YOLUNDA İNFAK

BİLGİ:

İnfak etmek, büyük sevap kazandıran işlerdendir. Özellikle ülke savunması için Allah yolunda yapılan harcamalar hem harcama yapanın dinî hayatını hem de ülkeyi ve toplumu tehlikelerden korur. Hz. Peygamber (s.a.s), sadece iki kişiye gıpta edileceğini haber vermişlerdir. Bunlardan birincisi Yüce Allah'ın verdiği malı hak yolunda harcayan kişi, ikincisi ise Allah'ın kendisine verdiği ilim ve hikmet ile yerli yerince hükmeden ve onu başkalarına öğreten kişi (Buhâri, "İlim", 15).

MESAJ:

İnsan, sahip olduğu maddî imkânları Allah yolunda harcarsa Allah (c.c.) harcadığının yerine ona başkasını verir. (bk. Sebe' 34/39)

KELİME DAĞARCIĞI:

İnfak: Allah'ın hoşnutluğunu kazanma niyetiyle harcamada bulunmak.

İhsan: İyilik ve lütufta bulunmak, bir işi en güzel şekilde yapmak, ihlas.

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً
وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

Onlardan, “Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi ateş azabından koru” diyenler de vardır.

Bakara, 2/201

Mushaf sayfa no: 30

Hafızlık sayfa no: 2. cüz./11. sayfa

DÜNYA VE AHİRET İÇİN İYİLİK İSTEMEK

BİLGİ:

Hz. Peygamber (s.a.s), bir gün hastalıktan acı çeken birini ziyaret etti. Ona nasıl dua ettiğini sordu. O da, “Allah’ım! Beni ahirette ne ile cezalandıracaksan onu şimdiden dünyada bana ver! şeklinde dua ediyorum” dedi. Bunun üzerine Allah Resûlü, böyle dua etmemesi konusunda onu uyardı. Bu kişiye, “Allah’ım, bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi cehennem azabından koru!” (Müslim, “Zikir”, 23) şeklinde dua etmesini tavsiye etti.

MESAJ:

1. Allah’tan doğru dilekte bulunanlar, hem bu dünyanın hem de ahiretin iyiliklerini isterler.
2. Müslüman her daim cehennem azabından Allah’a sığınır ve bunun gereğini yapar.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hasene: İyilik, güzellik; dünya ve ahiret için yararlı olan her şey.

Azâp: Allah’ı tanımayan veya emirlerine karşı gelenlere dünyada ve ahirette verilen ilahî ceza.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ

مُبِينٌ

*Ey iman edenler! Hep birden barışa
girin. Sakın şeytanın peşinden
gitmeyin; çünkü o, apaçık
düşmanınızdır.*

Bakara, 2/208

Mushaf sayfa no: 31

Hafızlık sayfa no: 2. cüz / 10. sayfa

HEP BİRLİKTE İSLAM'A...

BİLGİ:

Rabbimiz, kendisine inanan herkesi İslam'ın öngördüğü güzellikleri hep birlikte gerçekleştirmeye davet etmektedir. Ayrıca insanı daima Allah'ın yasakladığı söz ve davranışları yapmaya çağıran, bu yüzden insanın apaçık düşmanı olan şeytanın vesveselerine kanmamayı öğütlemektedir. Müslüman, her şeyden önce çevresine güven veren kişidir. Müslümanların başkalarına zarar vermesi, düşmanca duygular besleyip fesad çıkarması düşünülemez. Aksi durum, Allah'ın emirlerini çiğnemek anlamına gelir.

MESAJ:

1. Müminler hep birlikte Allah'a itaat eder, barış ve dostluğu aralarında yayarlar.
2. İnsan kendisinin apaçık düşmanı olan şeytanın dürtülerine karşı uyanık olur, onun peşine takılmaz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Silm: Barış, Allah'a teslim olmak.

Mushaf sayfa no: 32

Hafızlık sayfa no: 2. cüz./9. sayfa

İMTİHAN DÜNYASI

BİLGİ:

İslam'ın ilk yıllarında Müslümanlar, müşriklerin baskılarından iyice bunalmışlardı. Allah (c.c.) bu ayette inkârcıların zulüm ve baskılarından iyice bunanan Müminler'e, geçmiş ümmetlerin başına da benzer sıkıntıların geldiğini hatırlatarak onları teselli etmektedir. Ayrıca başlarına gelen bütün bu sıkıntı ve belalara karşı sabredenler için, Allah'ın yardımının yakın olduğunu müjdelemektedir.

MESAJ:

1. İnsanoğlu imtihan için yaratılmıştır. İnsanın imtihanı Allah'a bağlılık ve teslimiyet konusunda göstereceği sadakattir.
2. İnsan dünya hayatında Yüce Allah tarafından çeşitli zorluklarla, bela ve musibetler karşısındaki tutumuyla denenmektedir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Nasrullah: Allah'ın yardımı.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزَلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصُرَ اللَّهُ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ

قَرِيبٌ

Yoksa sizden öncekilerin çektikleriyle karşılaşmadan cennete girebileceğinizi mi sandınız? Onlar öylesine yoksulluk ve sıkıntı çekmişler, öyle sarsılmışlardı ki peygamber ve yanındakiler, “Allah'ın yardımı ne zaman gelecek?” diye niyaz etmişlerdi. Bilesiniz ki Allah'ın yardımı yakındır.

Bakara, 2/214

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا
وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ يَسْأَلُونَكَ
عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ
مِثْلُ آبْرَأْكَرٍ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
يُقَاتِلُونَكَ حَتَّى يَبْرُؤْكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنْ اسْتَطَاعُوا
وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ قُبِئَ وَهُوَ كَافِرٌ
فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٤﴾ إِنْ الَّذِينَ آمَنُوا
وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ
رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٥﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخُمْرِ
وَالْمَيْمِزِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَتَاعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا
أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٣٦﴾

Size zor geldiği hâlde savaş üzerinize farz kılındı. Hakkınızda hayırlı olduğu hâlde bir şeyden hoşlanmamış olabilirsiniz. Sizin için kötü olduğu hâlde bir şeyden hoşlanmış da olabilirsiniz. Yalnız Allah bilir, siz ise bilemezsiniz.

Bakara, 2/216

Mushaf sayfa no: 33

Hafızlık sayfa no: 2. cüz / 8. sayfa

KUTSAL DEĞERLER UĞRUNDA FEDAKÂRLIK

BİLGİ:

Savaş yapmak normal şartlarda insana zor ve ağır gelir. Çünkü savaş esnasında insan hayatını tehlikeye atmakta, aile ve çevresinden uzak düşmekte, birçok sıkıntılara katlanmaktadır. Ancak insanın uğruna mücadele etmesi gereken din ve vatan gibi yüce değerler saldırı altında olduğunda ve bu saldırıları başka türlü önleme imkânı kalmadığında savaş kaçınılmaz bir durum olarak ortaya çıkmaktadır. Ayet böyle durumlarda ne kadar ağır gelirse gelsin gevşeklik göstermememiz gerektiğini, şer gibi gördüğümüz şeylerde hayır olabileceğini bildirmektedir.

MESAJ:

Savaşın zorunlu hâle geldiği durumlarda mümine düşen görev, sabretmek ve mücadele etmektir.

Bazen şer ve kötü gibi gözükken şeyler aslında iyi, iyi zannedilen şeyler de kötü olabilir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Kıtâl: Savaş.

Şer: Kötü, zararlı.

Mushaf sayfa no: 34

Hafızlık sayfa no: 2. cüz /7. sayfa

YEMİN İYİLİĞE ENGEL DEĞİL

BİLGİ:

Mümkün olduğunca yemin etmekten kaçınmak gerekir. Buna rağmen yemin eden kişi yemine sadakat göstermeli ve sözünün gereğini yerine getirmelidir. Ne var ki bazen edilen yeminler iyiliği ve insanların arasını düzetme gibi güzel işleri engelleyebilmektedir. Bu ise Allah'ın iradesine aykırıdır. Zira Yüce Allah her zaman iyi işler yapmamızı emretmektedir. Bu ayette ettiğimiz yeminlerin bazı iyilikleri gerçekleştirmeye mani olması hâlinde takip etmemiz gereken yol açıklanmaktadır.

MESAJ:

Bir iyilikte bulunmak durumunda olan kişi, "yeminim var, yapamam" diyerek iyilikten geri durmamalıdır. Yeminini bozup yemin kefarecini ödemelidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Yemin: Allah'ın adını veya bir sıfatını zikrederek sözü kuvvetlendirmek.

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِإِيمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا
وَتَتَّقُوا وَتُصَلِّحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ

عَلِيمٌ

Yeminlerinizden dolayı Allah'ı, iyilik
etmeye, kötülükten sakınmaya ve
insanların arasını düzeltmeye engel
kılmayın. Allah, her şeyi işitir ve bilir.

Bakara, 2/224

Mushaf sayfa no: 36

Hafızlık sayfa no: 2. cüz./5. sayfa

DİN CİDDİYET İSTER.

BİLGİ:

Cahiliye döneminde kadınların mağduriyetine yol açan bazı uygulamalar vardı. Bunlardan bir tanesi de boşanan kadınların yeniden evlenmelerinin engellenmesi ve mağdur edilmeleriydi. Oysaki dinimiz, kadın haklarına son derece önem verir. Bu sebeple söz konusu davranışın yanlış olduğu açıklanmıştır. Allah (c.c.), bu ayette kadınların haklarının çiğnenmesini yasaklamış, ardından da bizim dünya ve ahiretimizi güzelleştirecek çok önemli nasihat ve uyarılarda bulunmuştur. Bunlar; Allah'ın ayetlerini ciddiye almak, nimetlerini unutmamak ve sorumluluk bilincini/takvayı kuşanmaktır.

MESAJ:

1. Dinî hükümleri hafife almak kişiye imandan eder.
2. Ayetler bizler için faydalı ve hikmet yüklü mesajlar taşıyor.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hikmet: Kur'an'ı açıklayan sünnet bilgisi.

Hüzüv: Alay, eğlence.

Nimet: Allah'ın, kullarının yararlanması için verdiği her türlü ikramı.

وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتِ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ
وَالْحِكْمَةِ يَعْظُمُ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاغْلَمُوا أَنَّ
اللَّهِ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

Allah'ın âyetlerini sakın alaya
almayın. Allah'ın size bahşettiği
nimetleri, kitaptan ve hikmetten size
öğüt vermek üzere gönderdiklerini
dilinizden düşürmeyin. Allah'tan
korkun ve bilin ki Allah her şeyi
bilmektedir.

Bakara, 2/231

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

Allah, yaptığınız her şeyden haberdardır.

Bakara, 2/234

Mushaf sayfa no: 37

Hafızlık sayfa no: 2. cüz /4. sayfa

HER ŞEYİ BİLEN RABBİMİZ

BİLGİ:

En güzel isimler Allah'a aittir. Bundan dolayı Allah'ın isimleri için "en güzel isimler" anlamında "Esmâ-i Hüsnâ" kavramı kullanılır. Bu isimlerin bir kısmı Kur'an'da geçerken bir kısmı da hadislerle bizlere haber verilmiştir. Bu isimlerden biri de "insanların yaptıkları her şeyden haberdar olan" anlamındaki "el-Habîr" ismidir. Âyette kadınların birtakım hak ve sorumluluklarından bahsedildikten sonra Allah'ın her şeyden haberdar olduğu bizlere hatırlatılmaktadır.

MESAJ:

1. Rabbimiz, bizi sadece ibadetlerimize göre değil bütün hayatımıza göre değerlendirir.
2. Her işte, Allah'ın bizden haberdar olduğu bilinciyle davranmak gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Habîr: Haberdar olan, bir nesnenin mahiyetini ve iç yüzünü bilen.

Mushaf sayfa no: 38

Hafızlık sayfa no: 2. cüz./3. sayfa

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ

Namazları ve orta namazı aksatmadan kılın, huşû içinde Allah'ın huzurunda durun.

Bakara, 2/238

NAMAZA DİKKAT GÖSTERMEK

BİLGİ:

Namaz, müminler için vakitleri belli olan bir farzdır ve dinin direğidir. Orta namaz (es-salâtü'l-vustâ) da beş vakit namazdan biridir. Ancak, bu namazın hangisi olduğu hususunda âlimlerin farklı görüşleri vardır. Öyle ki bazı âlimler sabah, bazıları öğle, bazıları ikindi, bazıları akşam bazıları da yatsı namazı olduğunu söylemişlerdir. Beş vakit namazın tamamı olduğunu söyleyenler bulunduğu gibi beş vakit namazdan, belirsiz olarak bir tanesidir diyenler de vardır. Hanefî âlimlerin çoğunluğuna göre ise orta namaz, ikindi namazıdır.

MESAJ:

1. Namazlarımızı tam olarak kılmaya, şartlarını ve rükünlerini eksiksiz olarak yerine getirmeye dikkat etmemiz gerekir.
2. İkinci namazına özellikle hassasiyet göstermeliyiz.
3. Namaz kılarken Allah'ın huzurunda olduğumuzu bilmeli ve namazımıza özen göstermeliyiz.

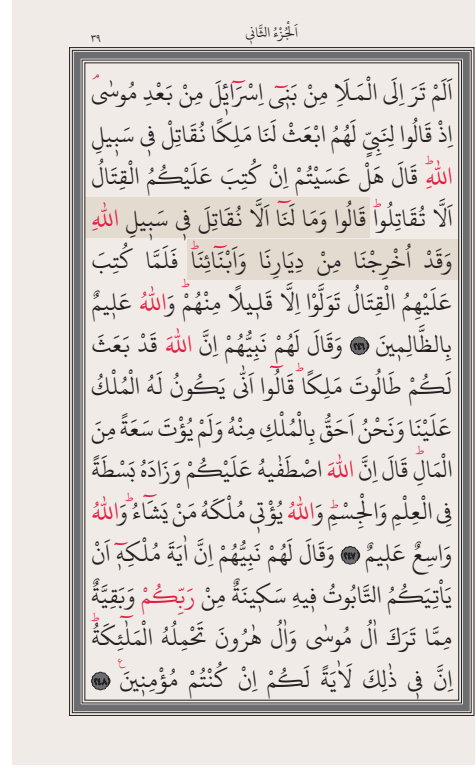
KELİME DAĞARCIĞI:

Salât: Namaz.

قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ
أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاءِنَا

“Yurtlarımızdan ve çocuklarımızdan
uzaklaştırıldığımız hâlde Allah
yolunda savaşmayıp da ne yapacağız?”
dediler.

Bakara, 2/246

Mushaf sayfa no: 39

Hafızlık sayfa no: 2. cüz / 2. sayfa

VATANI SAVUNMAK

BİLGİ:

Hız. Mûsâ'dan sonra İsrailoğulları Filistin'i vatan edinmiş, farklı şehirlerde yaşamaya başlamışlardı. Başlarında bir kral mevcut değildi. Bir defasında düşman karşısında yenilgiye uğrayan İsrailoğulları o devirdeki peygamberlerine gelerek, arkasında savaşmak için kendilerine bir kral tayin etmesini istediler. Peygamber de onlara, kral tayininden sonra savaşmayacak olurlarsa bunun büyük bir vebali olacağını bildirdi. Onlar ise savaşacaklarına söz verdiler fakat kral tayin edilen Talût'un emirlerini dinlemede gevşek davrandılar.

MESAJ:

1. Müslümanlar, düşmanlarına karşı savaşa her daim hazırlıklı olmalıdırlar. (bk. Enfâl, 8/60)
2. Vatani düşmana karşı savunmak müslümanın en temel görevlerindedir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Dâr/Diyâr: Yer, ülke, vatan.

Mushaf sayfa no: 40

Hafızlık sayfa no: 2. cüz./1. sayfa

SAVAŞ MEYDANINDA SEBAT

BİLGİ:

İsrailoğuları, kaybettikleri toprakları geri almak üzere Tâlût'un komutasında sefere çıktılar. Komutan Tâlût, ordusuna "Allah sizi muhakkak bir nehirle imtihan edecek, bir avuç miktarı hariç o nehirden su içmeyin" dedi. Ancak, Tâlût'un ordusunun çoğu o nehirden kana kana içti. Düşmanın başında ise Câlût isimli çok güçlü bir komutan vardı. Düşmana yaklaşıncı Tâlût'un ordusunda korku ve gevşeme işaretleri ortaya çıktı. Ancak aralarında sayıları az da olsa imanları ve cesaretleri güçlü mücahidler de vardı. Onlar işte bu ayetteki duayı yaptılar.

MESAJ:

1. Zaferi sayıca üstün olanlar değil, maddî ve manevî açıdan savaşa hazırlık yapanlar kazanır.
2. Savaşta sabır ve sebat vermesi için Allah'tan yardım istenir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sebat: Bir işi sonuna kadar sürdürme, kararlılık.

رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا
وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

"Rabbimiz! Bizi sabırla donat, bize sebat ver ve inkârcı topluluğa karşı bize yardım et!"

Bakara, 2/250

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ
 قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا حُلَّةَ وَلَا
 شَفَاعَةَ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ

*Ey iman edenler! Alım satım, dostluk
 ve aracılığın olmadığı bir gün gelip
 çatmadan Allah'ın size verdiklerinden
 O'nun için harcama yapın. Kâfirler
 zalimlerin ta kendileridir.*

Bakara, 2/254

Mushaf sayfa no: 41

Hafızlık sayfa no: 3. cüz / 20. sayfa

AHİRETTE GEÇERLİ AKÇE: İNFAK

BİLGİ:

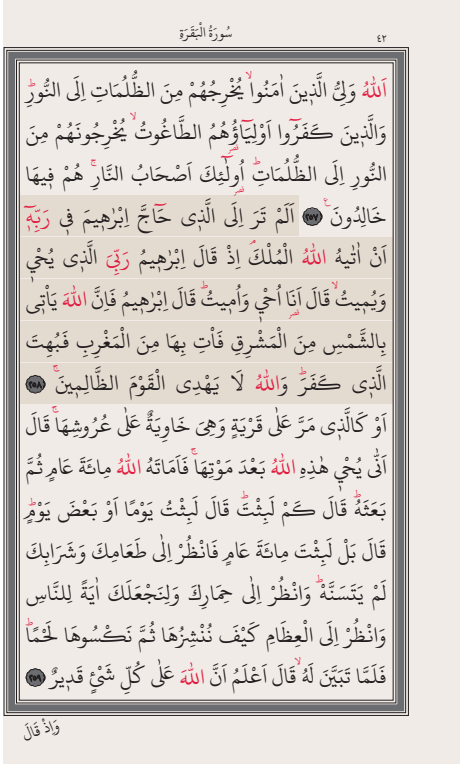
İnsanlar dünyada bir şeye ihtiyaç duyduklarında ya bunu satın alırlar ya dostlarından karşılıksız temin ederler ya da bir yabancından -araya bir dostu veya tanıdığı koyarak- elde ederler. Ayete göre, ahiret hayatında bu üç imkândan hiçbiri mevcut değildir. Sadece amel defterlerini ibadet ve infaklarla dolduranlar orada güzel bir karşılık göreceklendir. Amel defterleri boş olursa dostluk ve araçlarla orada işleri yürütmek, ihtiyaçları gidermek mümkün değildir.

MESAJ:

1. Dünya ahiretin tarlasıdır. Bu bakımdan dünyadaki temel gayret ve çabamız, ahirette geçerli olan şeylere yönelik olmalıdır.
2. Ahirette geçerli akçe bu dünyada elde edilen iman, sâlih amel ve infaktır.

KELİME DAĞARCIĞI:

İnfak: Allah'ın hoşnutluğunu kazanma niyetiyle harcamada bulunmak.

Mushaf sayfa no: 42

Hafızlık sayfa no: 3. cüz./19. sayfa

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنُؤْتِيهِ
اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبرَاهِيمُ رَبِّىَ الَّذِى يُعْجِى
وَبُيُتُّ قَالَ إِنَا أَحِى وَأُمِيتُ قَالَ إِبرَاهِيمُ فَإِنَّ
اللَّهُ يَأْتِى بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ
الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِى كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِى
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

Allah'ın kendisine verdiği iktidara dayanarak rabbi hakkında İbrahim ile tartışmaya giren kimseyi görmedin mi? İbrahim "Rab-bim hayat veren ve öldürenidir" deyince o, "Hayat veren ve öldüren benim" dedi. İbrahim "Allah güneşi doğudan getirmektedir, hadi sen de onu batıdan getir" dedi. Bunun üzerine inkârcı ne diyeceğini bilemedi. Allah zalimler topluluğuna rehberlik etmez.

Bakara, 2/258

HZ. İBRAHİM İLE NEMRUD'UN TARTIŞMASI

BİLGİ:

Servet ve gücünden dolayı şımaran Nemrud, Hz. İbrahim'in imana davetini kabul etmemişti. O, kendisinin de Allah gibi hayat verdiğini ve öldürdüğünü söylüyordu. Bir idam mahkumunu affeden Nemrud, affetmesini "insanı diriltmek", suçsuz bir insanı idam ettirmesini de "diriği öldürmek" sayarak kendisinde tanrılık sıfatlarının ve gücünün bulunduğunu iddia etmişti. Hz. İbrahim ise Nemrud'a, gücü varsa güneşin doğuş ve batış yerlerini değiştirmesini teklif etmiştir. Teklif karşısında çaresiz kalan Nemrud söyleyecek söz bulamamış, böylece onun ilahlık iddiasının da asılsız olduğu ortaya çıkmıştır.

MESAJ:

İslam davetinde sağlam deliller ve doğru yöntemler kullanmak gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Nemrud: Hz. İbrahim döneminde tevhid inancının karşısındaki kral.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ
مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

Mallarını Allah yolunda harcayanların
örneği, her başağında yüz tanenin
bulunduğu yedi adet başak çıkaran bir
tohum tanesi gibidir. Allah dilediğine
katlayarak verir, Allah (zât ve
sıfatlarında) sınırsızdır, her şeyi
bilmektedir.

Bakara, 2/261

Mushaf sayfa no: 43

Hafızlık sayfa no: 3. cüz / 18. sayfa

İNFAK EDİLEN MALIN BEREKETİ

BİLGİ:

Âyette, Allah yolunda harcama (infak) yapanların alacağı karşılık, toprağa ekilen ve bire yedi yüz veren buğday tanesi örneği ile açıklanmıştır. Genellikle iyiliklerin sevabı bire on olduğu hâlde “Allah yolunda harcama yapma”nın sevabının bire yedi yüz oluşu hem çok önemli bir teşvik unsurudur hem de bu ibadetin diğerlerinden daha zor olduğunu gösterir. Çünkü “Nefisler cimrilige meyillidir.”

MESAJ:

1. Allah yolunda harcanan mallar gerçekte tükenmemektedir.
2. Müminler infak ettikleri malların karşılığını hem bu dünyada hem de ahiret hayatında kat kat fazlasıyla görecektir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Habbe: Tahıl ve benzeri bitkilerin tane, tohum veya çekirdeği.

Mushaf sayfa no: 44

Hafızlık sayfa no: 3. cüz./17. sayfa

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم
بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

Şeytan içinize yoksulluk korkusu
düşürür ve çirkin şeyler yapmanızı
emreder. Allah ise kendinden bir
bağışlama ve lütuf sözü vermektedir.
Allah her şeyi kuşatmakta ve her şeyi
bilmektedir.

Bakara, 2/268

ŞEYTANIN VESVESESİNE DEĞİL ALLAH'IN SÖZÜNE UYMAK

BİLGİ:

İnsana dışarıdan gelen ve onu yönlendiren düşünce ve duygular ya Allah tarafından ilham edilmektedir ya da şeytanın saptırma amacıyla fısıldadığı vesveselerdir. Allah'tan güzel duygular ve düşünceler gelir. Bunlarla O, kuluna, doğru yolu bulması, iyiyi ve güzeli hayatında gerçekleştirmesi için yardım eder. İnsanlardan ve cinlerden olan şeytanlar ise insanoglunu, Allah yolundan uzaklaştırmak için gayret ederler. Örneğin Allah, ihtiyaç sahibi kimselere yardımcı olmamızı emrederken, şeytan fakirlere yardımcı olursak malımızın tükeneneğini fısıldayarak bizi cimriliğe teşvik eder.

MESAJ:

İnsan, şeytanın vesveselerini değil, rabbinin buyruklarını rehber edinmelidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Şeytan: İnsana musallat olup onu saptırmaya çalışan varlık.

Fahşâ/Fuhşiyat: Kötülükler, günahlar, yapılması çirkin davranışlar.

إِنْ تُبَدُوا الصَّدَقَاتِ فَعِيمًا هِيَ وَإِنْ تُخْفَوْهَا
وَتُوْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ
عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ

خَيْرٌ

Sadakaları açık olarak verirseniz bu ne güzel! Şayet onu yoksullara verirken gizlerseniz bu sizin için daha da hayırlıdır ve sizin bir kısım günahlarınıza keffâret olur. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

Bakara, 2/271

Mushaf sayfa no: 45

Hafızlık sayfa no: 3. cüz / 16. sayfa

SADAKA VERMEK

BİLGİ:

Toplumda, ekonomik açıdan sıkıntı çeken fakirler bulunabilir. İhtiyaç sahiplerinin sıkıntılarını hissetmek, onlara açık veya gizli sadaka vermek gerekir. İhtiyaç sahiplerine yapılan yardımın, sadaka ve zekâtın açık olarak verilmesi caiz olmakla beraber, gizli olması daha hayırlıdır. Zira infak gizli yapıldığında hem alanın mahcup olması hem de verenin gösterişe düşmesi ihtimali ortadan kalkar.

MESAJ:

1. Sadakaların gizli olarak verilmesi tercihe şayandır.
2. Yapılan hayırlar, verilen sadakalar bir kısım günahların affedilmesine sebep olur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sadaka: Gönüllü olarak veya dinî bir vecibeyi yerine getirmek üzere ihtiyaç sahiplerine yapılan maddî yardım.

Mushaf sayfa no: 46

Hafızlık sayfa no: 3. cüz./15. sayfa

MALIN BEREKETİ

BİLGİ:

Birçok insan sadakanın serveti azalttığını, faizin ise servete servet kattığını düşünür ve buna inanır. Âyet, sadakası verilen malın azalacağı, faiz sayesinde ise zenginliğe ulaşılabileceği şeklindeki bu düşüncenin doğru olmadığını ifade etmektedir. Faiz rakam ve hacim olarak serveti çoğaltıyor görülse bile gerçekte malın bereketini yok eder, kişinin günahını artırarak manevî bakımdan da iflasını hazırlar. Sadaka veren kişinin ise serveti bereketlenir, amel defteri sevapla dolar.

MESAJ:

Faizli işlemler yapmak büyük günahlardandır. Sadaka ve infak ise teşvik edilmiştir. Allah'ın sevgisini kazanmak için faizden uzak durmak ve sadaka vermek gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Ribâ: Faiz, ödünç işlemlerinde ve alışverişte karşılığı bulunmayan hakiki veya hükmi fazlalık.

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ آثِمٍ

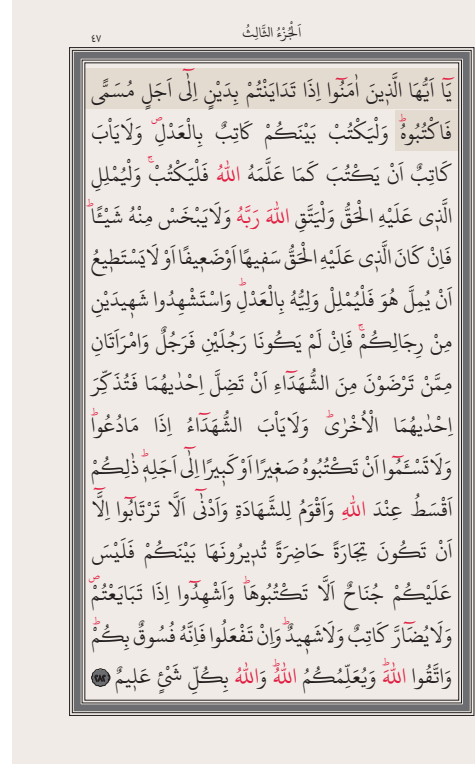
Allah faiz malını mahveder, sadakaları
ise arttırır ve Allah hiçbir inkârçı
günahkârı sevmez.

Bakara, 2/276

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى
فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْب
كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ
الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا
فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَهِيمًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ
أَنْ يُمْلِهُ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ
مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ
مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحْدَاهُمَا الْآخَرَىٰ وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا
وَلَا تَسْمَعُوا أَنْ تَكْتُمُوا صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَلِكُمْ
أَفْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا
أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ
وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا تَهْتَدُ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فَسُوقٌ بِكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيَعْلَمِكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٥٧﴾

Ey iman edenler! Belirlenmiş bir zamana kadar bir borç ilişkisi kurduğunuzda bunu yazın.

Bakara, 2/282

Mushaf sayfa no: 47

Hafızlık sayfa no: 3. cüz / 14. sayfa

BORÇ İLİŞKİLERİNİ KAYDA GEÇİRMEK

BİLGİ:

Faizi haram kılan Kur'an, gerek ödünç almak ve gerekse diğer meşru akitleri yapmak suretiyle borçlanmayı helal kılmış, bu hükmü de hemen faiz yasağının arkasından beyan etmiştir. Borç ilişkisinde en önemli mesele borcun zamanında ve eksiksiz olarak ödenmesidir. Bunun sağlanabilmesi için de hem unutmayı hem de inkârı önleyecek yazılı vesika ve şahit tutma gibi ek tedbirlere ihtiyaç vardır. Yazılı belgeler birer ispat vasıtasıdır. Yazma, şahit tutma ve teminat alma gibi işlemler, insanlarda emanet, sorumluluk ve güven duygusunu geliştirir.

MESAJ:

Borç ilişkilerinin yazılı belge veya şahitler marifetiyle güvence altına alınması daha uygundur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Deyn: Borç, kişileri birbirlerine karşı bir şey yapmak yahut vermekle yükümlü kılan hukukî ilişki.

Mushaf sayfa no: 48

Hafızlık sayfa no: 3. cüz./13. sayfa

DOĞRU TANIKLIK

BİLGİ:

İslam her durumda hak ve hakikatin ortaya çıkmasını, kimsenin zulme uğramamasını ister. Bu bakımdan borç ilişkilerinde tarafların haksızlığa uğramaması için yazılı teminat alınması, şahit tutulması veya rehin alınması gibi tedbirleri önerir. Bu tedbirler alınsa bile eğer kişilerde emanet duygusu ve sorumluluk yeterince gelişmemişse borcun tarafları birbirlerine karşı haksızlık yapabilirler. Âyet, bunu yapmamalarını emretmektedir.

MESAJ:

1. İlgili merciler önünde hak ve adaleti gözeterek tanıklık yapmak insanî ve İslamî bir görevdir.
2. Tanıklığı gizlemek ve yalancı şahitlik yapmak günahtır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Şahit: Bir olaya veya duruma tanık olan veya tanıklık eden kişi.

وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ ۗ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ أِنْفَمٌ قَلْبُهُ ۗ

Tanıklığı gizlemeyiniz. Kim onu gizlerse şüphesiz onun kalbi günahkârdır.

Bakara, 2/283

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ

Kuşkusuz yerde olsun gökte olsun
hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz.

Âl-i İmrân, 3/5

Mushaf sayfa no: 49

Hafızlık sayfa no: 3. cüz / 12. sayfa

ALLAH'IN BİLGİSİ

BİLGİ:

Ayette, evrendeki hiçbir bilginin Yüce Allah'a gizli kalmayacağı belirtilerek bu sürenin 2. ayetinde geçen “Hay” ismi şerifine açıklama getirilmektedir. Zira böyle bir ilmin varlığı ve bu derece kapsamlı olması, daima diri ve ölümsüz olmakla mümkündür. Diğer taraftan bu açıklama yine aynı ayette yer alan “Kayyûm” ismi ile de bağlantılıdır. Çünkü kayyûm, “bütün varlıkları yaratan, varlıklarını sürdürmelerini sağlayan, denetleyen ve görüp gözeten” anlamına geldiğine göre, bu ismin tecellisi, bütün yaratıkların ihtiyaçlarını bilmeye bağlıdır.

MESAJ:

Allah, her şeyi görür ve bilir. Hiçbir şey O'na gizli değildir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Ard/Arz: Yer, yeryüzü, dünya.

Semâ: Gök.

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ

٥٠

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
 مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ۝ كَذَابِ آلِ
 فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآخَذَهُمْ
 اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝ قُلْ لِلَّذِينَ
 كَفَرُوا سَعْلَبُونَ وَتُحْمَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَيَبَسُّ
 الْمِهَادُ ۝ قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ
 تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ
 رَأَى الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ۝ زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ
 مِنَ النَّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ
 وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْثِ ذَلِكَ
 مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنُ الْمَآبِ ۝ قُلْ
 أُوتِيتُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ دُونِ اللَّهِ الَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
 جَاءَتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَرْوَاحٌ
 مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ۝

الَّذِينَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ
 وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ
 النَّارِ

İnkâr edenlerin malları da evlatları da
 Allah'ın azabına karşı onlara hiçbir
 yarar sağlamayacaktır. İşte onlar
 cehennemın yakıtıdır.

Âl-i İmrân, 3/10

Mushaf sayfa no: 50

Hafızlık sayfa no: 3. cüz./11. sayfa

AHİRET GÜVENCESİ

BİLGİ:

Önceki âyetlerde müminlerin dua ve yakarışlarına değinilmiş, burada da inkâr edenlerin durumu ve karşılaşacakları azabın ne kadar şiddetli olacağı açıklanmıştır. Burada psikolojik tahlile dayalı bir uyarının bulunduğu görülmektedir. Şöyle ki: Mal ve çocuklar, insanoğlunun daraldığında destek almak için genellikle başvurduğu dayanaklardır. Ayette, dünya hayatında kişiye güvence sağlayabilen malların ve çocukların kıyamet gününde bir yarar sağlamayacağı ifade edilmektedir.

MESAJ:

1. Kıyamet gününde dünyadaki hiçbir güvence kişiye bir yarar sağlamayacak, orada herkes tek başına yaptıklarının hesabını verecektir.
2. Ahirette sadece iman dolu bir kalple ve salih amellerle Allah'ın huzuruna gelmiş olmak bir değer ifade edecektir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Nâr: Cehennem ateşi.

ف
إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

Allah nezdinde hak din İslam'dır.

Âl-i İmrân, 3/19

Mushaf sayfa no: 51

Hafızlık sayfa no: 3. cüz / 10. sayfa

TEK HAK DİN: İSLAM

BİLGİ:

İnsanların bir kısmı, kendi istek ve arzularına dayanarak hak dinden başka dinler icat etmişlerdir. Bazıları da hak dini değiştirmeye kalkışmışlardır. Böylece yeryüzünde birbirinden farklı dinî topluluklar oluşmuştur. Yüce Allah ise, insanlara gönderdiği dinin aslında tek olduğunu haber vermektedir. Peygamberlerin getirdikleri arasında, zamana ve şartlara bağlı olarak bazı farklı hükümler bulunsa da, esas bakımından hepsi birdir.

MESAJ:

1. İslam, Hz. Adem'den beri gelen bütün peygamberlerin tebliğ ettiği tevhid davasının ortak adıdır.
2. Allah'tan başkasını tanrı ilan eden bir din, hak değildir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Din: İrade ve akıl sahibi varlıkları, kendi tercihleriyle dünya ve ahiret saadetine ulaştıran ilahî kanun.

İslam: Yüce Allah'ın bütün peygamberlere gönderdiği tevhid odaklı dinin adı olup "barış" anlamına gelen bir kelimedenden türemiştir.

Mushaf sayfa no: 52

Hafızlık sayfa no: 3. cüz./9. sayfa

MÜLKÜN SAHİBİ ALLAH'TIR.

BİLGİ:

Rabbimiz, dünya hayatında bize birtakım imkânlar ve kendi tercihlerimizle bazı işleri yapabileceğimize yeteneği vermiştir. Fakat kabiliyetlerimize ve gücümüze aldandığımızda, bunların asıl sahibini unutma tehlikesi ortaya çıkabilmektedir. Yüce Allah, bu aldanmaya karşı bizi uyarmakta ve istediği zaman istediğini yapmaya kâdir olduğunu bildirmektedir. Ayrıca O, kudretini ikrar etmenin bir dua mahiyetinde olduğunu da bize öğretmektedir.

MESAJ:

1. Mümin, gücünün sınırlı olduğunu bilir ve dualarında Allah'ın sonsuz kudretini ikrar eder.
2. Mal sahibi, mülk sahibi/Hani bunun ilk sahibi? (Yunus Emre)

KELİME DAĞARCIĞI:

Mülk: Her türlü maddî ve manevî imkân, mal, yönetme yetkisi.

Allahümme: Ey Allah'ım!

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ
وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعْزِزُ مَن تَشَاءُ
وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ

قَدِيرٌ

De ki: "Ey mülkün sahibi olan Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verirsin. Dilediğinden de mülkü çeker alırsın. Dilediğini aziz edersin, dilediğini zelil edersin. Hayır senin elindedir. Şüphesiz sen her şeye hakkıyla gücü yetensin."

Âl-i İmrân, 3/26

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ
اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ

De ki: “Eğer Allah’ı seviyorsanız bana
uyun ki Allah da sizi sevsin ve
günahlarınızı bağışlasın. Allah çok
bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.”

Âl-i İmrân, 3/31

Mushaf sayfa no: 53

Hafızlık sayfa no: 3. cüz / 8. sayfa

ALLAH'I SEVEN, PEYGAMBERE İTAAT EDER.

BİLGİ:

İnsanların bir kısmı, kendileri gibi bir insan gördükleri Hz. Muhammed'e (s.a.s) tabi olmaktan geri durmuşlar, hatta onu alaya almışlardı. Hâlbuki Hz. Peygamber Allah'ın (c.c.) elçisiydi ve Allah'ı sevenlerin O'nun elçisini de sevmeleri beklenirdi. Peygamber, Allah için sevilir. Ayrıca, sevginin sadece sözde kalmaması, gereğinin yapılması gerekir. Seven, sevdiğinin emrini yerine getirir.

MESAJ:

1. Hz. Muhammed'in yoluna tabi olmamız, Allah'ı sevmemizin bir gereğidir.
2. Allah'ın sevgisini ve affını kazanmanın yolu, insanların uydurduklarını bırakıp Peygamber'in öğrettiklerini uygulamaktan geçer.

KELİME DAĞARCIĞI:

İttibâ: Uymak, yolundan gitmek, tâbi olmak.

Zenb [çoğul: zünûb]: Günah, suç.

Mushaf sayfa no: 54

Hafızlık sayfa no: 3. cüz /7. sayfa

يَا مَرْيَمُ اقْنُتِيْ لِرَبِّكِ وَاسْجُدِيْ وَارْكَعِيْ مَعَ

الرّٰكِعِيْنَ

“Ey Meryem! Rabbine ibadet et,
 secdeye kapan ve rükû edenlerle
 beraber rükû et!”

Âl-i İmrân, 3/43

RÜKÛ EDENLERLE BERABER RÜKÛ ETMEK

BİLGİ:

Hz. Meryem, Yüce Allah tarafından seçilmiş ve bir erkekle birlikte olmadığı hâlde Hz. İsa'yı dünyaya getirmek üzere görevlendirilmişti. Bu, büyük bir şeref olduğu gibi bazı zorlukları da vardı. Hz. Meryem'in hem hamileliğin sıkıntılarına hem de insanların dedikodularına katlanması gerekecekti. Onun bir çocuk doğuracağını müjdelemek üzere yanına gelen melekler, ibadete sarılmasını ve ibadet eden diğer müminlere katılmasını öğütlediler. Ayette meleklerin bir sözü aktarılmaktadır.

MESAJ:

1. Seçkin insanlar da dâhil olmak üzere bütün kulların vazifesi, Allah'a ibadet etmektir.
2. İbadet, insanı sıkıntılarından kurtaran, onu huzura kavuşturan sakin bir liman gibidir. Nitekim secde kulun rabbine en yakın olduğu andır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Rükû: Eğilmek, Allah'ın yüceliği karşısında eğilerek acziyetini ve tevazuunu ortaya koymak.

Râkiîn: Rükû yapanlar.

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ

مُسْتَقِيمٌ

“Kuşkusuz ki Allah benim de rabbidir, sizin de rabbinizdir. Öyleyse O'na kulluk edin, işte doğru olan yol budur.”

Âl-i İmrân, 3/51

Mushaf sayfa no: 55

Hafızlık sayfa no: 3. cüz /6. sayfa

DOĞRU YOL: ALLAH'A KULLUK

BİLGİ:

Bu ayet, Hz. İsa'nın sözlerinden birini nakletmektedir. Hz. İsa tebliğe başladığında, bazı mucizeler göstermiş ve Yüce Allah'tan aldığı ayetleri açıklamıştı. O ayetler, daha önce Hz. Mûsâ'ya gönderilen Tevrat'ı onaylıyor ve peygambere itaati öğütliyordu. Ancak peygambere itaat etmek, ona kulluk etmek anlamına gelmiyordu. Bu sebeple Hz. İsa, kulluğun yalnızca Allah'a yapılması gerektiğini söyledi. Peygamber bir tanrı olmadığı gibi tanrının oğlu da değildir. O da bir kuldür.

MESAJ:

1. İnanmayanlar da dâhil olmak üzere, bütün insanların Rabbi, Allah'tır.
2. Kulluk yalnızca Allah'a yapılır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Rabb: Terbiye eden, büyüten, gözetip koruyan, kendisine ibadet edilen mabud.
Sırat-ı Müstakîm: Doğru, dosdoğru, doğruyu gösteren yol.

Mushaf sayfa no: 56

Hafızlık sayfa no: 3. cüz/5. sayfa

رَبَّنَا اٰمَنَّا بِمَا اَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُوْلَ فَاكْتُبْنَا

مَعَ الشَّاهِدِيْنَ

“Rabbimiz! İndirdiğine inandık ve peygambere tâbi olduk; artık bizi şahitlerle beraber yaz.”

Âl-i İmrân, 3/53

RABBİMİZ! BİZİ ŞAHİTLERLE BERABER YAZ!

BİLGİ:

Hz. İsa insanlara tebliğde bulunduğu kavminin çoğu bundan hoşlanmamış ve hatta onu öldürmek istemişlerdi. Bunu anlayan Hz. İsa, Allah'a giden yolda kimlerin kendisine yardımcı olabileceğini sordu. Sayıca az olan müminler ortaya çıkıp “Allah'ın yardımcıları biziz” cevabını verdiler ve Allah'ın birliğine, Hz. İsa'nın doğruluğuna şahitlik yaptılar. Bu müminlere “havariler” denir. Yukarıdaki ayet, havarilerin dualarından biri olup ülkemizde müezzinlerin birçoğu teravih namazından sonraki duadan önce bunu okumaktadır.

MESAJ:

1. Allah'a iman etmek, gönderdiği peygamberlere tabi olmayı gerektirir.
2. Mümin inandığı şeylere gözüyle şahit olmuş, görmüş gibi kesin olarak inanır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Âmennâ: Biz inandık, biz iman ettik.

Şahidîn: Gerçeğe tanıklık edenler, şahitler.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

İşte bunlar gerçek haberlerdir.
Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur.
Muhakkak ki Allah, evet O, mutlak
güç ve hikmet sahibidir.

Âl-i İmrân, 3/62

Mushaf sayfa no: 57

Hafızlık sayfa no: 3. cüz /4. sayfa

ALLAH'IN VERDİĞİ HABER, GERÇEKTİR.

BİLGİ:

Hz. İsrâ'nın yolundan gittiğini söyleyen bazı kimseler, o ve annesi Hz. Meryem hakkında birtakım hatalı bilgiler anlatıyorlardı. Hz. İsrâ'yı ilah sayanlar bile vardı. Yüce Allah, önceki sayfalardan itibaren onlar hakkındaki gerçekleri açıklamıştır. Buna göre Hz. İsrâ ile Hz. Muhammed'in yolu aynıdır. Sonra Yüce Allah Peygamberimize, Hristiyanlara şu çağrıda bulunmasını emretmiştir: "Gelin: Yalnız Allah'a ibadet edelim, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım ve içimizden bazıları Allah'ı bırakıp da diğer bazılarını rab edinmesin." (Âl-i İmrân, 3/64)

MESAJ:

1. Tarihi olaylar hakkındaki mutlak doğruyu ifade eden bilgiler, Allah'ın haber verdikleridir.
2. Hiçbir Peygamber Allah'tan başka tanrı bulunduğunu söylememiştir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Kasas: Kıssalar, haberler.

Hak: Gerçek, gerçeğe uygun, doğru.

Mushaf sayfa no: 58

Hafızlık sayfa no: 3. cüz./3. sayfa

AHDE VEFA GÖSTERMEK

BİLGİ:

Sözünde durmak ve emaneti korumak her insanın ahlakî bir görevidir. Bununla birlikte, tarihte Yahudilerden birtakım insanlar kendi aralarında sözlerini tuttukları hâlde, başka topluluklara verdikleri sözlerinde durmuyorlardı. Bu kimseler, başka milletten olanları küçümseyip onların emanetlerine hıyanet ediyorlardı. Ahlakî değerleri kendi keyiflerine göre değiştirmeye çalışan bu insanların yaptığı, Allah adına yalan söylemekten ibaretti. Yüce Allah, onların bu davranışlarının yanlış olduğunu açıklamıştır.

MESAJ:

1. Ahlakî değerlere uymamız, Allah'ı sevmemizin bir gereğidir. Bu değerlere uyduğumuzda Allah da bizi sever.
2. Kişisel menfaatler uğruna, ahde vefadan vazgeçilemez.

KELİME DAĞARCIĞI:

Ahd: Söz, sözleşme, anlaşma.

Ahde vefâ: Sözünde durmak, anlaşmaya bağlı kalmak, emaneti korumak.

بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهِ وَاتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ

الْمُتَّقِيْنَ

Hayır, öyle değil! Her kim ahbine vefa gösterir ve günah işlemekten sakınırsa, bilsin ki Allah o sakınanları sever.

Âl-i İmrân, 3/76

أَفَعَبَّرَ دِينَ اللَّهِ يَبْعُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَالْيَهُ
يُرْجَعُونَ

Onlar Allah'ın dininden başkasını mı
arıyorlar! Oysa göklerde olanlar da
yerde olanlar da isteyerek veya
istemeyerek hep O'na boyun
eğmişlerdir ve O'na döndürüleceklerdir.

Âl-i İmrân, 3/83

Mushaf sayfa no: 59

Hafızlık sayfa no: 3. cüz / 2. sayfa

GÖNÜLLÜ KULLUK

BİLGİ:

Allah, bütün peygamberleri tek bir dini tebliğ etmekle görevlendirmişti. Bu sebeple, tarihteki her bir peygamber diğerini tasdik etmiş ve onu destekleyeceğine dair Allah'a söz vermişti. Peygamberler böyle yaptığına göre, onlara inananların da bütün peygamberleri tasdik etmesi gerekirdi. Yeni bir peygamber geldiğinde önceki peygambere bağlı olanlar da ona iman etmeliydiler. Fakat Yahudi ve Hristiyanlar bundan kaçınıp yanlış yollara saptılar. Hâlbuki Allah'a boyun eğip teslim olmaktan başka çare bulunamazdı. Her varlık Allah'ın karşısında güçsüzdür.

MESAJ:

1. Kurtuluş arayan kişi, Allah'ın dininden başka bir din aramaz.
2. İnsan için makbul olan kulluk, gönüllü kulluktur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Tav'an: İsteyerek, gönüllü olarak.

Kerhen: İstemeyerek, gönülsüz olarak.

Mushaf sayfa no: 60

Hafızlık sayfa no: 3. cüz./1. sayfa

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ
وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

Kim İslam'dan başka bir din ararsa,
bilsin ki bu kendisinden asla kabul
edilmeyecek ve o ahirette hüsrana
uğrayanlardan olacaktır.

Âl-i İmrân, 3/85

İSLAM'DAN BAŞKA BİR DİN ARAMAMAK

BİLGİ:

Yüce Allah'ın; Hz. İbrahim'e, Hz. İsmail'e, Hz. İshak'a, Hz. Yakub'a, onların torunlarına, Hz. Mûsà'ya, Hz. İsà'ya ve diğer bütün peygamberlere indirdiği din aynıdır. Öyleyse inanan kimsenin bütün bu peygamberlere ve onların tebliğ ettiklerinin hepsine inanması gerekmez mi? Ne yazık ki bazı kimseler böyle yapmamış ve peygamberlerden bir kısmına inanıp bir kısmına inanmamışlardır. Allah'ın dinini olduğu gibi kabul etmeyip başka dinler icat etmeye çalışmışlar, İslam'dan uzaklaşmışlardır.

MESAJ:

1. Allah'ın rızasını kazandıracak tek din İslam'dır.
2. İslam'dan başka bir din arayışında olanlar ahirette kaybedeceklerdir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hasirîn: Kaybedenler, zarar edenler, hüsrana uğrayanlar.

İslam: Bütün peygamberlerin tebliğ ettiği tek hak din.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe
iyiliğe asla erişemezsiniz. Her ne
harcarsanız Allah onu bilir.

Âl-i İmrân, 3/92

Mushaf sayfa no: 61

Hafızlık sayfa no: 4. cüz/20. sayfa

SEVDİĞİMİZ ŞEYLERDEN İNFAK ETMEK

BİLGİ:

Dünya, insan için süslenmiş ve çeşitli lezzetlerle donatılmıştır. Diğer yandan insan bu dünyada bir sınavdan geçmektedir. Sınavı kazanmanın şartlarından biri, cömert olmak ve sevdiğinden infak etmektir. Bunun en iyi örneklerinden birini Hz. İbrahim göstermiş ve "Halil İbrahim sofrası/cömertliği" ile anılır olmuştur. Gerçekten bizler, Allah için ne kadar harcaabiliriz? Allah için neleri feda edebiliriz? Bu soruların cevabı, ne kadar erdemli olduğumuzun bir göstergesi olacaktır.

MESAJ:

1. Asıl cömertlik, sevdiği şeylerden vermektir.
2. "Dünyada her nimeti bıraksam ne çıkar ki?

Orda O varken, burda bırakılmaz ne var ki?" (Necip Fazıl KISAKÜREK)

KELİME DAĞARCIĞI:

Birr: İyilik, erdem, fazilet.

Mushaf sayfa no: 62

Hafızlık sayfa no: 4. cüz/19. sayfa

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı yapışın; bölünüp parçalanmayın.

Âl-i İmrân, 3/103

HEP BİRLİKTE ALLAH'IN DİNİNE SARILMAK

BİLGİ:

Cahiliye devrinde, Evs ve Hazrec gibi, birbirlerine düşman olan bazı topluluklar, Peygamberimizin davetiyle Müslüman oldular ve kavgayı bıraktılar. Ancak zaman zaman bazı tatsızlıklar olmaktadır. Yüce Allah onları uyardı ve birlik olmalarını öğütledi. Çünkü İslam, kardeş kavgasına razı değildir. Birlik ve beraberliğin olmadığı durumlarda Müslümanların dine uygun yaşamaları zorlaşır. Hatta bölünüp parçalanan milletlerde fertlerin kendi canları bile tehlikeye düşer.

MESAJ:

1. Müslümanların bir ve beraber olması, Allah'ın emridir. Bu beraberlik, İslam esasları çerçevesinde yürütülür.
2. "Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez
Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez." (Mehmet Akif)

KELİME DAĞARCIĞI:

Hablillah: Allah'ın ipi, Allah'ın dini.

Cemîan: Topluca, hep birlikte.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ
تُرْجَعُ الْأُمُورُ

Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır.
İşler, dönüp dolaşıp Allah'a varır.

Âl-i İmrân, 3/109

Mushaf sayfa no: 63

Hafızlık sayfa no: 4. cüz / 18. sayfa

GÖKLERDEKİ VE YERDEKİ HER ŞEY ALLAH'A AİTTİR.

BİLGİ:

Dünya hayatında insanların görevi, iyilerden olmak ve yeryüzünde iyiliği yayıp kötülüğü önlemeye çalışmaktır. Bunu yapanların yüzleri ahirette gülecektir. Bu uğurda gayret sarf etmeyenler ise pişman olacaklardır. Hâlbuki bütün insanların iyice düşünmesi ve öğüt alması gerekmez mi? Yer Allah'ın, gökler Allah'ındır. Dünya Allah'ın, ahiret Allah'ındır. Bu hayat sona erdiğinde her insan Allah'ın huzuruna varacak ve bütün işlerinden hesap verecektir.

MESAJ:

1. Yüce Allah'ın her şeyin sahibi olduğunu bilenler, O'nun uğrunda gayret sarf ederler ve akıbetlerini düşünürler.
2. Allah dilediğini yapma gücüne sahiptir. O'ndan saklayabileceğimiz hiçbir şey yoktur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Umûr: İşler, olaylar.

Ard/Arz: Yer, yeryüzü.

Semavât: Gökler.

Mushaf sayfa no: 64

Hafızlık sayfa no: 4. cüz./17. sayfa

SIRDAŞ SEÇİMİNDE DİKKATLİ OLMAK

BİLGİ:

Hicretten sonra, Medine'deki kabilelerden bir kısmı Müslüman olmuş bir kısmı olmamıştı. Fakat yapılan anlaşma gereği, farklı dinî gruplar bir arada yaşamaya başladı. Bir de görünüşte Müslüman olduğu hâlde, gerçekte inananmayan münafıklar vardı. Müslüman olmayanlardan bazıları da gizli düşmanlık içindeydi. Hatta kimi zaman ağızlarından çıkan sözler düşmanlıklarını ele veriyordu. Dıştan dostlukları sebebiyle Müslümanlara yakınlaşan bu kişiler, sırları öğrenmeye ve bu sırları düşmanlara açıklamaya başladılar. Yüce Allah bu durumu bildirerek, gizli düşmanlara karşı tedbirli olunmasını istedi.

MESAJ:

Müslümanlara karşı açıktan veya gizli düşmanlık içinde olanlara sır verilmesi gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Bitâneten: Sırdaş, yakın dost.

Habâlen: Kötülük, fesat.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ
 دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا
 مَا عَنِتُّمْ

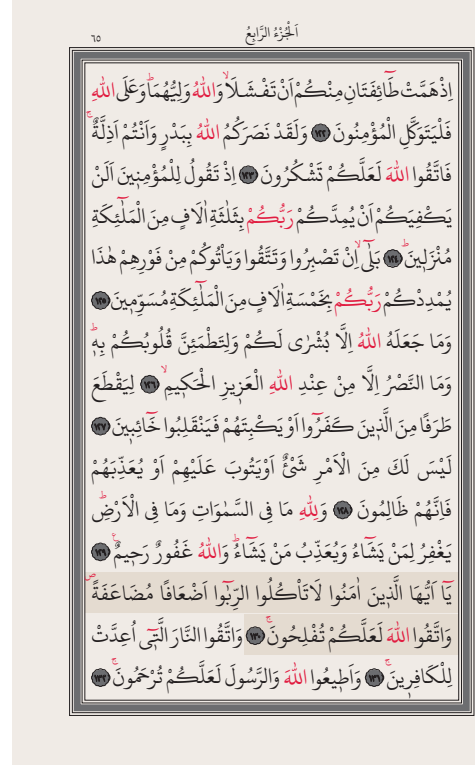
Ey iman edenler! Sizden olmayanları sırdaş edinmeyin, onlar size kötülük yapmaktan geri durmazlar, sıkıntıya düşmenizi isterler.

Âl-i İmrân, 3/118

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا
مُضَاعَفَةً ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

Ey iman edenler! Kat kat arttırılmış
olarak faiz yemeyin. Allah'tan sakının
ki kurtuluşa eresiniz.

Âl-i İmrân, 3/130

Mushaf sayfa no: 65

Hafızlık sayfa no: 4. cüz / 16. sayfa

FAİZ: HAK EDİLMEMİŞ FAZLALIK

BİLGİ:

Cahiliye döneminde, kolay kazanma hırsına kapılmış bazı insanlar, paraya ihtiyacı olan kimselere borç veriyor fakat bu borcu fazlasıyla geri almayı şart koşuyorlardı. Bazıları da herhangi bir nedenle bir alacağını zamanında tahsil edemediğinde, borçluya süre veriyor fakat bu ek süre karşılığında, alacaklarını arttırıyorlardı. Dolayısıyla zor durumdaki borçlunun ödeyeceği para zaman geçtikçe kat kat fazlaşmış oluyordu. Hak edilmeden alınan bu fazlalıklara faiz denmekteydi. Faiz, mal hırsına kapılmanın göstergelerinden biridir. Bu derece mal sevgisi içinde bulunan kimselerin hakiki bir kulluk yapmaları ve Allah yolunda canla başla mücadele etmeleri zordur.

MESAJ:

Faizden uzak durmak, Müslüman olmanın ve Allah'tan korkmanın bir gereğidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Ribâ: Faiz, tefecilik.

Mushaf sayfa no: 66

Hafızlık sayfa no: 4. cüz./15. sayfa

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ

مُؤْمِنِينَ

Gevşeklik göstermeyin, üzölmeyin;
eğer inanmışsanız şüphesiz en üstün
olan sizsiniz.

Âl-i İmrân, 3/139

İNANANLAR GÜÇLÜDÜR.

BİLGİ:

Varlığını koruyabilmek için bazen savaş kaçınılmaz olur. Savaşta ise yenmek de yenilmek de vardır. Nitekim Bedir savaşını kazanan Müslümanlar, Uhud savaşını kazanamamışlardı. Bu ayet bir teselli mahiyetinde olup kazanmak için inancın rolüne dikkat çekmektedir ve aynı zamanda müminlere bir vattir. Yenilen taraf, olanlardan ders alıp sağlam inancını ve kararlı iradesini koruyabilirse, kaybettiklerini gelecekte geri alabilir ve nice zaferler kazanabilir.

MESAJ:

1. Müslümana ümitsizlik yakışmaz.
2. "Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
'Medeniyet' dediğin tek dişi kalmış canavar?" (M. Akif Ersoy)

KELİME DAĞARCIĞI:

Entüm: Siz.

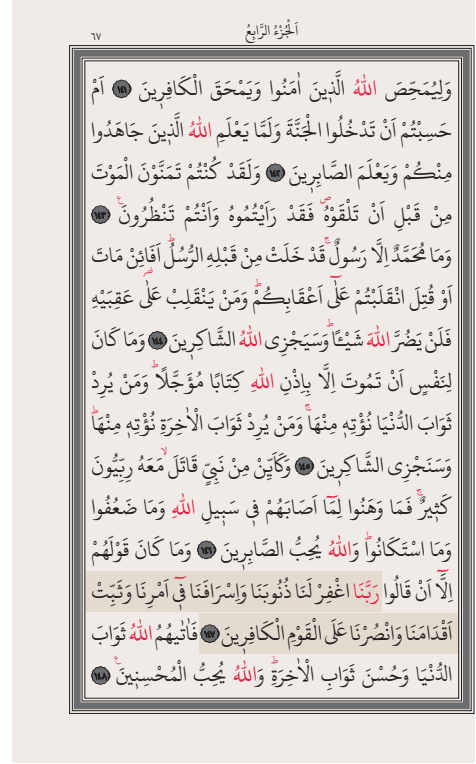
Lâ tahzenû: Üzölmeyin.

رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ
أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

“Rabbimiz! Günahlarımızı ve
işimizdeki aşırılıklarımızı bağışla,
ayaklarımızı sabit kıl, kâfir topluluğa
karşı bize yardım et!”

Âl-i İmrân, 3/147

Mushaf sayfa no: 67

Hafızlık sayfa no: 4. cüz/14. sayfa

ALLAH YOLUNDA SEBAT EDENLERDEN OLMAK

BİLGİ:

İnananlar tarihte nice sıkıntılar çekmiştir. Birçok peygamber, düşmanlarına karşı savaşmıştır. Allah'a inanan kimseler de peygamberlerle birlikte olmuşlardır. Bu kimseler, Allah yolunda karşılaştıkları zorluklara ve çektikleri eziyetlere rağmen yılmadılar, zaafiyet göstermediler. Sabırla mücadeleye devam eden o müminler Rablerine dua edip kusurlarının bağışlanmasını istediler. Allah da onlara dünya ve ahirette mükâfatlar verdi. Bu ayet Allah yolunda sabreden müminlerin dualarından bir örnektir.

MESAJ:

1. Çekilen sıkıntılar karşısında Müslüman'a yakışan davranış, kusuru kendinde aramaktır.
2. Zaferde de yenilgide de Yüce Allah'a sığınmak ve hak yoldan ayrılmamak gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

İsraf: Aşırılık, haddi aşma.

Akdâm: Ayaklar.

Mushaf sayfa no: 68

Hafızlık sayfa no: 4. cüz/13. sayfa

بَلِ اللَّهُ مَوْلِيكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ

Oysa sizin mevlanız Allah'tır ve O,
yardımcıların en iyisidir.

Âl-i İmrân, 3/150

MEVLA YA GÜVENMEK

BİLGİ:

Uhud savaşında müşrikler, Peygamberimizin öldürüldüğünü söyleyerek Müslümanların paniklemesine yol açmışlardı. Bunun üzerine münafıkların bir kısmı: “Muhammed gerçek peygamber olsaydı öldürülmezdi. Atalarımızın dinine dönsek daha iyi olur” dediler ve müminler arasında huzursuzluk çıkarmak istediler. Yüce Allah ise, kâfirlerin sözleriyle hareket edilmemesini emretti ve müminlerin Mevla’sı olduğunu bildirdi. Rabbimiz, Bakara sûresinin son ayetinde de kendisine ‘mevlamız’ diye hitap etmemizi istemiş ve bir dua örneği göstermiştir: “Sen bizim mevlamızsın. Kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et!”

MESAJ:

Şartlar ne olursa olsun, mümin Allah’a güvenir ve doğru yoldan ayrılmaz.

KELİME DAĞARCIĞI:

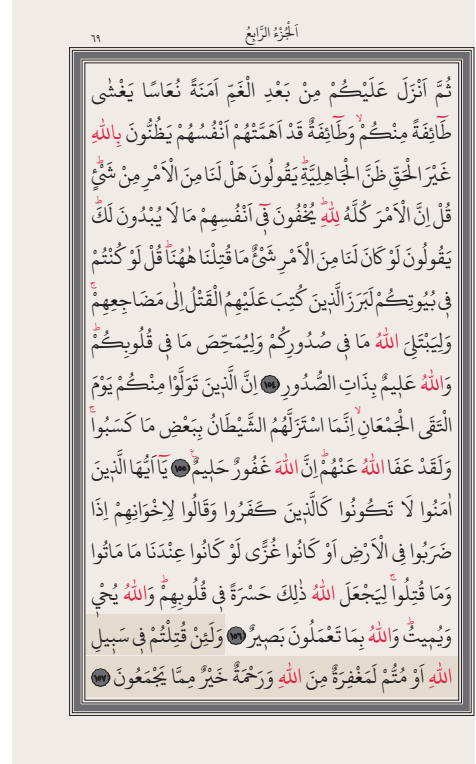
Mevla: Koruyup kollayan, dost, yardımcı, sahip.

Hayru'n-Nâsirîn: Yardımcıların en hayırlısı, en iyisi.

وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ
اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

Andolsun ki Allah yolunda öldürülür
veya ölürseniz biliniz ki Allah'tan
gelecek bir bağışlama ve bir rahmet,
onların biriktirdiklerinden daha
hayırlıdır.

Âl-i İmrân, 3/157

Mushaf sayfa no: 69

Hafızlık sayfa no: 4. cüz / 12. sayfa

ŞEHİTLİK: EN YÜKSEK MERTEBE

BİLGİ:

Peygamberimiz zamanında bazı münafıklar, şehitler hakkında ileri geri konuşmuşlar ve "savaşa gitmeselerdi öldürülmezlerdi" demişlerdi. İnanç problemi olan bu kişilere göre, dünyada biraz daha yaşayıp mal mülk edinmek daha güzeldi. Allah ise, kendi yolunda can verenlerin bütün dünyalıklardan daha değerli mükâfata kavuşacaklarını haber vermiştir. Öyle ki, Peygamberimizin bildirdiğine göre, "Cenneteki hiç kimse dünyaya dönmek istemez. Fakat şehitler, şehitliğin ne kadar üstün bir mertebe olduğunu görünce, dünyaya dönüp tekrar şehit olmak isterler." (Buhari, Cihad, 6)

MESAJ:

Allah'ın rızası, dünyadaki her şeyden hayırlıdır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Fî sebîlillâh: Allah yolunda, Allah rızası için.

Mushaf sayfa no: 70

Hafızlık sayfa no: 4. cüz/11. sayfa

فِيمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لَئِنَّ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتُمْ فَطًا
غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاغْفُ
عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا
عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

Sen onlara sırf Allah'ın lütfu sayesinde yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı kalpli olsaydın, hiç şüphesiz etrafından dağılır giderlerdi. Onları affet, onların bağışlanmasını dile, iş hakkında onlarla istişare et, karar verince de Allah'a tevekkül et.

Âl-i İmrân, 3/159

KALPLERİ KAZANMANIN YOLU: YUMUŞAK DAVRANMAK

BİLGİ:

Peygamberimiz, Yüce Allah'tan aldığı dini tebliğ ederken birçok sıkıntıyla karşılaşmıştır. Buna rağmen o yılmamış ve insanlara yumuşak davranarak onları kazanmaya çalışmıştır. Doğrusu, Hz. Peygamber'in en önemli özelliği âlemlere rahmet olmasıdır. Nitekim Allah Resûlü hayatı boyunca, kendisinden korkulan bir kişi değil, merhametine sığınılan bir dost olmuştur. O, insanların kalbini hoş tutmak için, hatalarını affetmeye ve önemli işlerde onların fikrini almaya gayret etmiştir. Bu sayede Resûlullah'ın etrafında, onu seven ve ona sıkı sıkıya bağlı bir sahabe topluluğu meydana gelmiştir.

MESAJ:

Birlik ve beraberliği sağlamada en etkili yöntem, çevremizdekilere değer vermek ve yumuşak davranmaktır.

KELİME DAĞARCIĞI:

İstişare: Görüş alışverişinde bulunma, danışma.

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا
بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرَزِّقُونَ

Allah yolunda öldürülenleri sakın
ölüler sanma. Bilakis onlar diridirler;
Rableri katında Allah'ın verdiği
nimetlerin sevincini yaşayarak
rızıklandırılmaktadırlar.

Âl-i İmrân, 3/169

Mushaf sayfa no: 71

Hafızlık sayfa no: 4. cüz / 10. sayfa

ŞEHİTLER ÖLMEZ!

BİLGİ:

Şehit olanlar, görünüşte toprağa girip yok olmuş gibidirler. Bu görünüşe bakan bazı insanlar da onlar hakkında yanlışlığa düşebilmektedirler. Yüce Allah ise, her şeyin görünüşten ibaret olmadığını haber vermektedir. İnsana canı veren Allah olduğu gibi, şehidin canı bedenden çıktıktan sonra, ona başka bir hayat yaşatan da Allah'tır. Şehitler diridirler. Onlar hem kendilerine verilen nimetlerden dolayı Allah katında mutludurlar hem de kendilerinden sonra şehitlik mertebesine erişecek olanlar için sevinmektedirler. Çünkü onlar kendilerine vaat edilenlere kavuşmuşlardır.

MESAJ:

Şehitlik, yok olmak değil bilakis Allah katında en yüksek mertebeye ulaşmış ölümsüz olmaktır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Ahyâun: Diriler, canlılar.

Şehîd: Allah yolunda can veren Müslüman.

Mushaf sayfa no: 72

Hafızlık sayfa no: 4. cüz / 09. sayfa

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ

İşte o şeytan sizi ancak kendi dostlarından korkutur. Mümin iseniz onlardan korkmayın, benden korkun.

Âl-i İmrân, 3/175

ŞEYTANIN DOSTLARINDAN KORKMAMAK

BİLGİ:

Allah yolunda savaşmak durumunda kalan Müslüman, çeşitli zorluklarla karşılaşır. Bu esnada şeytan sürekli vesvese vererek, can ve mal kaybı olacak diye korkutmaya çalışır. Şeytana dost olan bazı insanlar da Müslüman'ı korkutmaya çalışırlar. Uhud savaşından sonra, müşriklerin bazı casusları ortaya çıkmış ve Mekkelilerin ani bir baskın yaparak Medine'deki Müslümanlara zarar vereceğini söyleyip korku yaymaya çalışmışlardı. Yüce Allah ise, düşmandan korkmamak gerektiğini bildirmiştir.

MESAJ:

1. Düşman ne kadar güçlü olursa olsun, Allah'tan büyük hiçbir güç ve kuvvet yoktur.
2. Küçük korkulara yenilip Allah yolunda savaştan kaçmak, O'nun rızasını ve sonsuz hayat olan ahireti kaybetmek demektir.

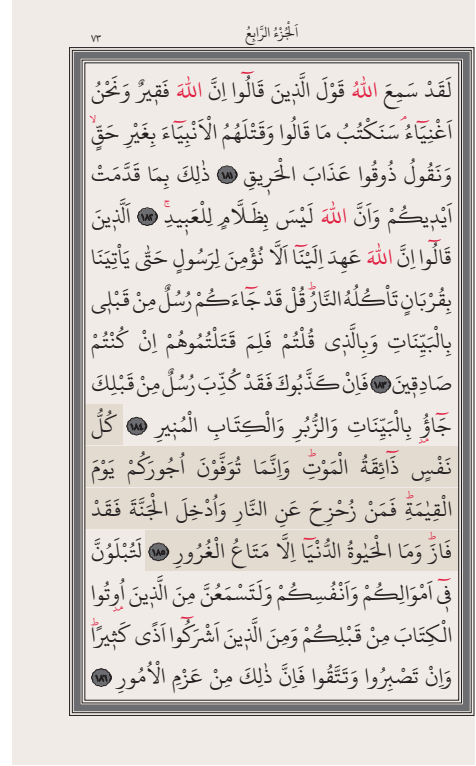
KELİME DAĞARCIĞI:

Evliyâ: Veliler, dostlar.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُؤَفَّقُونَ أَجْرَكُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ
الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ
الْغُرُورِ

Her canlı ölümü tadacaktır;
yaptıklarınızın karşılığı size eksiksiz
olarak ancak kıyamet gününde
verilecektir. Kim cehennemden
uzaklaştırılır da cennete konursa artık
kurtulmuştur. Dünya hayatı zaten
aldatıcı şeylerden ibarettir.

Âl-i İmrân, 3/185

Mushaf sayfa no: 73

Hafızlık sayfa no: 4. cüz./08. sayfa

HER CANLI ÖLECEKTİR.

BİLGİ:

Müslüman, hayatında bazı sıkıntılarla karşılaşabilir, haksızlıklara uğrayabilir. Dünya, hep iyiliklerin bulunduğu bir yer değildir. Nitekim Peygamberimiz zamanında inanmayan bazı kişiler, Müslümanlara sözlü sataşmalarda bulunmuş ve onların zarara uğradıklarını, Allah'ın adaletinin gerçekleşmediğini ifade etmişlerdi. Bu durum üzerine Yüce Allah'ın indirdiği bu ayetlerde, Peygamberimiz ve müminler teselli edilmiştir. Ayetin ifadesine göre, bu dünyada bazı sıkıntılar ve haksızlıklar yaşansa bile her insan sonunda ölecek ve herkes dünyada olanların tam karşılığını ahirette alacaktır.

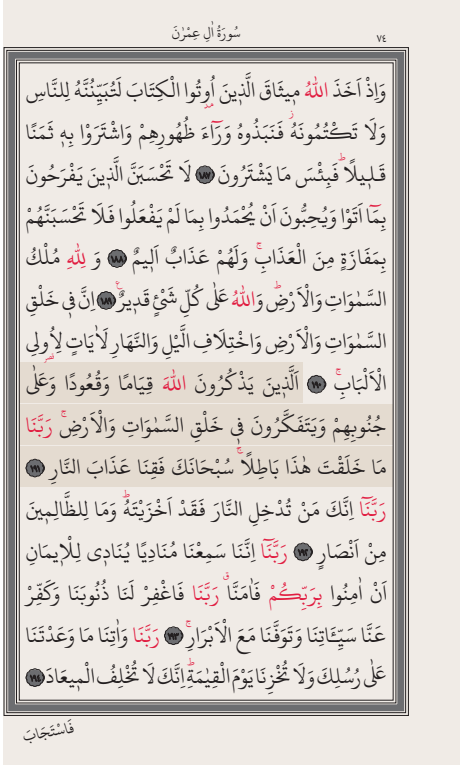
MESAJ:

1. Mümin, her canlının öleceğini daima göz önünde bulundurur ve kendisini cehennemden kurtaracak salih amelleri yapmaya çalışır.
2. O dem ki perdeler kalkar perdeler iner
Azrail'e hoşgeldin diyebilmektir hüner (Necip Fazıl KISAKÜREK)

KELİME DAĞARCIĞI:

Nefs: İnsan, insanın özü, can.

Ücür: Ecirler, karşılıklar, ücretler.

Mushaf sayfa no: 74

Hafızlık sayfa no: 4. cüz/07. sayfa

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى
جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا
سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

Onlar ayakta dururken, otururken,
yatarken hep Allah'ı anarlar; göklerin
ve yerin yaratılışını düşünürler:
"Rabbimiz! Sen bunu boş yere
yaratmadın, seni tenzih ve takdis
ederiz. Bizi cehennem azabından
koru!" derler.

Âl-i İmrân, 3/191

AKLİSELİM SAHİPLERİNİN DUALARI

BİLGİ:

İnsan düşünebilse, göklerin ve yerin yaratılışında nice güzelliklerin ve nice sırların bulunduğunu görür. Yüce Allah, bu güzellikleri ve sırları görüp düşünebilen insanların, Allah'ın varlığını kabul edeceğine işaret etmektedir. Tefekkür edebilen insan sadece bununla da kalmaz ve Yüce Allah'ı bilmenin bir gereğinin bulunduğunu düşünür. Böylece o, Allah'a sığınır ve dua eder. Bu ayet ve sonrasındaki ayetlerde "Rabbenâ" ile başlayan cümleler, biz Müslümanların edebileceği örnek dualardandır.

MESAJ:

Gönlünün her zaman Allah'la birlikte olması ve her zaman dua etmesi Müslüman'dan beklenen bir yöneliştir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Tefekkür: Düşünme, derin düşünce.

Sübhâneke: Seni tenzih ederiz, senin eksliğinin olmadığını beyan ederiz.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

Ey iman edenler! Sabredin. Sabır yarışında düşmanlarınızı geçin. Hazırlıklı ve uyanık olun ve Allah'a karşı gelmekten sakının ki kurtuluşa eresiniz.

Âl-i İmrân, 3/200

Mushaf sayfa no: 75

Hafızlık sayfa no: 4. cüz./06. sayfa

SABREDENLER KAZANIR.

BİLGİ:

Âl-i İmrân sûresinin başından buraya kadar çeşitli topluluklardan ve onların Müslümanlar ile mücadelelerinden söz edilmişti. Bu son ayette ise, Müslümanların kazanabilmesi ve Allah'a iyi bir kul olabilmeleri için gerekli bazı şartlar sayılmaktadır. Bunların başında sabır gelmektedir. Öyle ki, bir mücadelede düşman da sabır gösterebilir. Fakat müminler onlardan daha sabırlı olmalıdırlar ki, hedeflerine ulaşabilsinler. Müslümanların her türlü tehlikeye karşı uyanık ve hazırlıklı olup kendi aralarında dayanışma sağlamaları da, varlıklarını sürdürebilmeleri için çok önemlidir.

MESAJ:

Başarıya ancak elinden gelen gayreti gösterenler ve sabırlı olanlar ulaşabilir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sabır: Direnc gösterme, metanet.

Ribat: Sınır boylarında gözetleme yapmak, nöbet tutmak.

Mushaf sayfa no: 76

Hafızlık sayfa no: 4. cüz./05. sayfa

YETİM MALINA EL UZATILMAZ.

BİLGİ:

Henüz küçükken babası ölenlere yetim denir. Yetimler topluma emanettirler. Başta onların en yakın akrabaları olmak üzere, hepimizin yetimlere iyi davranması gerekir. Peygamberimiz, “Ben ve yetime destek olan kimse cennette yana olacağız.” buyurmuştur (Buhari, Talak, 25). Başkasını üzme günahıdır ama yetimi üzme en büyük günahlardandır. Ne yazık ki geçmişte bazı insanlar yetimlere yardım ederken, onların mallarını alıp kendi mallarına katmaya çalışmışlardır. Böyle haksız bir davranış sonucunda ele geçirdikleri mallar haram olup, haramı elde etmek pis bir şeyi almak gibidir. Müslüman, helal olanı kullanır, harama el uzatmaz.

MESAJ:

Yetimlerin malları kendilerine ait olup bunlara zarar vermek, Müslüman’a yakışmaz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Habîs: Kötü, çirkin, pis.

Tayyib: İyi, güzel, temiz, hoş.

وَأَتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا الْحَبِيبَ
بِالطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ
إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا

Yetimlere mallarını verin, temizi pis
olanla değişmeyin, onların mallarını
kendi mallarınıza katarak yemeyin;
zira bu büyük bir günahıdır.

Nisâ, 4/2

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا
يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا

Yetimlerin mallarını haksız olarak
yiyenler şüphesiz karınlarına ancak
ateş dolduruyorlar. Zaten onlar
alevlenmiş ateşe gireceklerdir.

Nisâ, 4/10

Mushaf sayfa no: 77

Hafızlık sayfa no: 4. cüz /04. sayfa

YETİM MALI YEMEK, KOR YUTMAK GİBİ

BİLGİ:

Çocuklar için baba, en büyük destekçidir, koruyucudur. Peki ya daha küçükken babasını kaybedenleri kim koruyacaktır? Onların hakkını kim savunacaktır? Elbette başta akrabaları olmak üzere hepimizin onlara destek olması gerekir. Yetimlere sahip çıkmak gerekirken, onları zayıf görüp haksızlık edenlerin ise vicdanı olabilir mi? Hele bir de yetimlerin mallarını almaya kalkışanlar öyle büyük bir günah işlemişlerdir ki, ateş yutmaları bile ondan daha az tehlikelidir. Çünkü yetimin malına el uzatan kişi görünüşte bir zenginlik elde etmiş olur ama gerçekte bir günah işlemiştir ve aldığı mal kendisini cehenneme götürür.

MESAJ:

Yetim malını haksız yere yemek, en büyük günahlardan biridir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Yetâmâ: Yetimler.

Nâr: Ateş.

Mushaf sayfa no: 78

Hafızlık sayfa no: 4. cüz./03. sayfa

وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ
يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ

Kim de Allah'a ve peygamberine
itaatsizlik eder ve sınırlarını aşarsa
Allah onu, devamlı kalacağı bir ateşçe
sokar, onun için alçaltıcı bir azap
vardır.

Nisâ, 4/14

ALLAH'IN KOYDUĞU SINIRLARI AŞMAMAK

BİLGİ:

Mirasla ilgili hükümler Kur'an'da en detaylı açıklanan hükümlerendir. Önceki ayetlerde yetimler ve miras ile ilgili hükümler bildirildikten sonra, Allah'ın hükümlerine tabi olanların cennete gidecekleri bildirilmiştir. Bu ayette ise Allah'ın belirlediği ve Resûlullah'ın bildirdiği apaçık hükümlere aykırı hareket edenlerin azaba uğrayacakları anlatılmaktadır. Allah'ın hükümleri, çizilmiş sınırlar gibidir. Nasıl ki geçilmesi yasak bir çizgiyi aşan kişi cezayı hak ederse, dinî hükümlere uymayanlar ve karşı gelenler de bunun asıl cezasını ahirette çekeceklerdir.

MESAJ:

Allah Teâlâ'nın apaçık hükümleri karşısında mümine düşen görev, bunları yerine getirmektir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hudûdullâh: Allah'ın koyduğu ve belirlediği hükümler, sınırlar.

Mühîn: Alçaltıcı, rezil eden.

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّوَاءَ
بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

Allah'ın kabul edeceği tövbe, ancak bilmeden kötülük edip de sonra tez elden pişmanlık getirenlerin tövbesidir; işte Allah bunların tövbesini kabul eder; Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.

Nisâ, 4/17

Mushaf sayfa no: 79

Hafızlık sayfa no: 4. cüz./02. sayfa

ALLAH'IN KABUL EDECEĞİ TÖVBE

BİLGİ:

Esasında akıl ve irademizi kullanarak kötülüklerden uzak durmamız gerekirken zaman zaman günahlar işleyebilmekteyiz. Rabbimiz ise bizi hemen cezalandırmamakta, tövbe etmek için süre vermektedir. Bu sayfadaki ayetlerde Yüce Allah, gerçek bir tövbe için bazı şartların bulunduğunu bildirmektedir. Tövbenin samimi şekilde yapılmış olması, günahı pişman olunması ve bir daha aynı günahı işlememeye karar verilmiş olması gerekir. Yoksa aynı günahı yeniden işlemeyi düşünen kişinin tövbesi kabul olmadığı gibi, ölmeye önceki son nefeste yapılan tövbe de kabul olmaz.

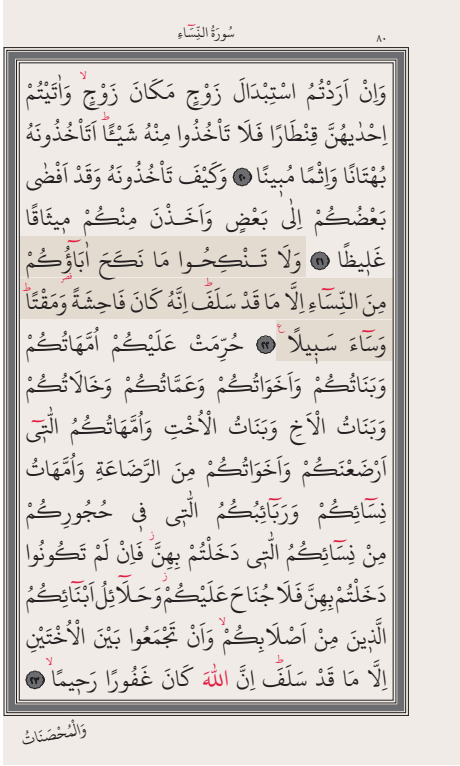
MESAJ:

Gerekli şartları taşıyan samimi bir tövbe, işlenen günahın silinmesine vesile olur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Tövbe: Günahı dönüp Allah'a yönelmek.

Cehalet: Bilmemek veya nefsinin bildiğinin aksini yapmak.

Mushaf sayfa no: 80

Hafızlık sayfa no: 4. cüz./01. sayfa

EVLENİLMESİ YASAK OLANLAR

BİLGİ:

Toplumsal hayatın temelinde evlenme ve yuva kurma vardır. Bu konuda tarihte bazı sapkın uygulamalar ortaya çıkmıştı. Bunlardan biri de bir erkeğin, babasının diğer hanımlarından biriyle yani kendi üvey annesi ile evlenmesiydi. Kadınları zorlayarak bu evliliği uygulayanlar bulunduğu gibi gönüllü uygulayanlar da vardı. Bu çirkin işi yasaklayan Rabbimiz, insanları edep ve hayâya çağırmıştır. Hayâ sahibi kişi, dinimizin ahlak ve iffet kurallarına göre yaşayan kişidir. Dinimize göre evlenilmesi yasak olanların başında yakın akrabalar vardır ve bunların çoğu bir sonraki ayette tek tek sayılmıştır.

MESAJ:

1. Evlenmeye teşebbüs etmeden önce, dinimizin kimlerle evlenmeyi yasakladığını öğrenmek, böylece haram işlemekten sakınmak gerekir.
2. İffet duygusunu kaybeden birinin yapamayacağı kötülük yoktur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Eb/Âbâ': Baba/Babalar.

Nisâ: Kadınlar.

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
 إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ

سَبِيلًا

Geçmişte olanlar bir yana,
 babalarınızın nikâhladığı kadınlarla
 evlenmeyin; çünkü bu bir edepsizliktir,
 iğrenç bir şeydir ve kötü bir yoldur.

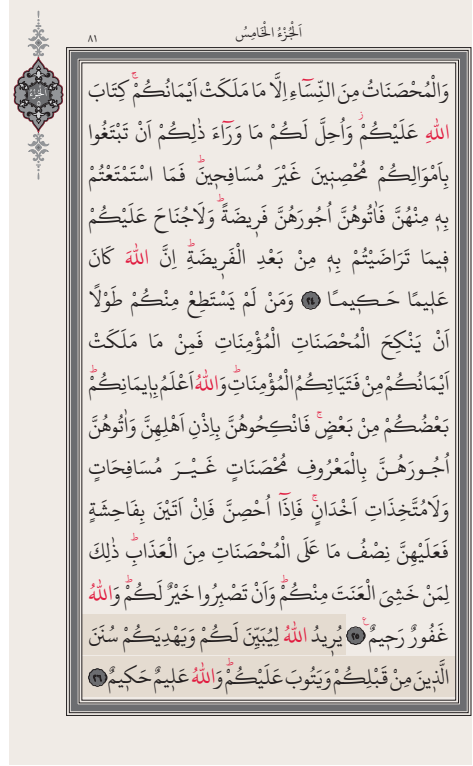
Nisâ, 4/22

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذَيِّبَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ
مِن قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ

حَكِيمٌ

Allah, size bilmediklerinizi açıklamak
ve sizi, sizden öncekilerin yollarına
iletmek, günahlarınızı bağışlamak
istiyor. Allah hakkıyla bilmektedir,
hikmet sahibidir.

Nisâ, 4/26

Mushaf sayfa no: 81

Hafızlık sayfa no: 5. cüz / 20. sayfa

GEÇMİŞTEN GELECEĞE MÜMİNLERİN YOLU: İSLAM

BİLGİ:

Peygamberimizin davete başladığı toplum, cahiliye döneminden geliyordu. Allah Resulü, birçok alandaki yanlış uygulamaları iptal etmiş, bazı uygulamaları da ıslah etmişti. Esasında Rabbimiz İslam'ın hükümlerini önceki ümmetlere de bildirmişti. Fakat peygamberlerden sonra insanlar bunları uygulamaz olmuşlardı. İşte Allah Teâlâ, evlilik konusundaki doğruları önceki ayetlerde açıkladıktan sonra, bu açıklamaların gayesini bildirmektedir. Buna göre O, bizim doğru bilgilenmemizi ve önceki peygamberlerden itibaren devam eden İslam yolu üzere yürümemizi istemektedir.

MESAJ:

Peygamberimizin getirdiği hükümler, asılları ve amaçları bakımından önceki peygamberlerin getirdikleriyle aynıdır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sünnet/sünen: Yol/yollar, yöntemler.

Hakîm: Hikmet sahibi, yaptığı her şeyde fayda ve hikmet olan.

Mushaf sayfa no: 82

Hafızlık sayfa no: 5. cüz./19. sayfa

إِنْ تَحْتَسِبُوا كِبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكْفِّرْ
عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا

كَرِيمًا

Eğer size yasaklanan büyük
günahlardan kaçırırsanız sizin küçük
günahlarınızı örteriz ve sizi değerli
bir yere koyarız.

Nisâ, 4/31

BÜYÜK GÜNAHLARDAN KAÇINMAK

BİLGİ:

İnsan, akıl ve irade gücü yanında bazı zaaflarıyla birlikte yaratılmıştır. Bu yüzden insanın günahlara düşmesi mümkündür. Hz. Peygamber zamanında da günaha düşen sahabiler oluyor, sonra tövbe ediyorlardı. Peygamberimiz, “Her insan hata yapar. Hata yapanların en hayırlısı, tövbe edenlerdir.” buyurmuştu (el-Müstedrek, IV, 272). Rabbimiz, unutarak veya kasıtsız yapılan hataların günahının bulunmadığını bildirdiği gibi, bu ayette bir müjde daha vermiştir. Şayet bir Müslüman büyük günahları işlemekten kaçınır ve bu konuda titizlik gösterirse, onun küçük günahları bağışlanacak ve bunların hesabı sorulmayacaktır.

MESAJ:

Müslüman, büyük günahlara kesinlikle yanaşmaz, küçük günahlarda da ısrar etmez.

KELİME DAĞARCIĞI:

Kebâir: Büyük günahlar.

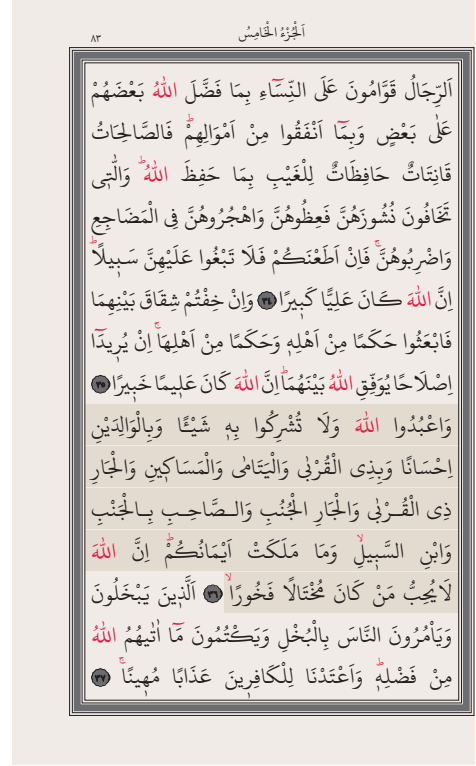
Seyyiât: Kötülükler, küçük günahlar.

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ
وَالْحَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْحَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْحُنُوبِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا

Allah'a kulluk edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşta, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara iyi davranın. Allah, kendini beğenen ve böbürlenip duran kimseyi asla sevmez.

Nisâ, 4/36

Mushaf sayfa no: 83

Hafızlık sayfa no: 5. cüz / 18. sayfa

KULLUĞUN GÖSTERGELERİ

BİLGİ:

İnanç alanında Allah'ın tek ilah olduğunu kabul etmek gerektiği gibi davranış sahasında da ibadet ve kulluğu yalnız Allah'a yapmak gerekir. Müslüman'ın bütün yaşantısı, tevhid inancıyla bağlantılıdır. Allah ve elçisi hangi davranışı emretmiş ise mümin onu yapar. Allah ve elçisi hangi davranışları yasaklamış ise mümin onlardan kaçınır. Ayette, ibadet ve güzel ahlaka dair emirler vardır. Mümin, anne babasına, yoksullara ve benzeri kişilere Allah'ın emri gereği iyi davranır. Yunus Emre'nin deyişiyle, yaratılanı sever, Yaratandan ötürü.

MESAJ:

Mümin, Allah'ın emrettiği şekilde güzel ahlakın gereğini yapar ve bu esnada kibre ve riyaya kapılmadan yalnız Allah'ın rızasını umar.

KELİME DAĞARCIĞI:

Vâlideyn: Anne baba.

Fahûr: Çok övünen, böbürlenilen.

Mushaf sayfa no: 84

Hafızlık sayfa no: 5. cüz./17. sayfa

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً
يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا

Şüphe yok ki Allah zerre kadar
haksızlık etmez; o zerre, bir iyilik ise
onu katlar, kendi katından da büyük
mükâfat verir.

Nisâ, 4/40

İYİLİĞİN SEVABI KAT KAT

BİLGİ:

Bir işin iyi olması, hem onun mahiyetine hem de yapanın niyetine bağlıdır. Önceki ayetlerde Rabbimiz, sahip olduğumuz mallardan başkalarına vermeyi teşvik etmiş ve cimriliği kötülemişti. Fakat O, yardım etmenin tek başına “iyilik” olarak nitelenmeyeceğini de bildirmişti. Yardımı yapan kişinin mümin olması, Allah’tan başka kimseden karşılık beklememesi ve yardım ederken gösteriş duygusuna kapılmaması gerekiyordu. İşte bu şartları taşıyan yardım ve infakları Yüce Allah hakiki bir iyilik saymakta ve bunların mükâfatını eksiksiz hatta kat kat vereceğini bildirmektedir.

MESAJ:

1. En küçük iyiliğin bile sevabı vardır.
2. Allah, iyiliğin sevabını kat kat verecektir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Miskal: Ağırlık, tarihteki bir ağırlık ölçüsü ve para birimi.

Zerre: Çok küçük nesne, toz parçası.

Hasene: İyilik, güzellik.

Ecr: Ücret, mükâfat, sevap.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَى
إِثْمًا عَظِيمًا

Allah, kendisine ortak koşulmasını
asla bağışlamaz; bundan başkasını
dilediği kimse hakkında bağışlar.
Allah'a ortak koşan kimse büyük bir
günah işleyerek iftira etmiş olur.

Nisâ, 4/48

Mushaf sayfa no: 85

Hafızlık sayfa no: 5. cüz / 16. sayfa

ŞİRK HARİÇ HER GÜNAH BAĞIŞLANABİLİR.

BİLGİ:

Bütün peygamberler tevhid inancına çağırmıştır. Çünkü Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. O, eşi ve benzeri olmayandır. Bu sebeple ibadet de yalnızca Allah'a yapılır. Ne yazık ki, kimi insanlar bazı varlıkların Allah gibi güç ve kudrete sahip olduğunu iddia etmiş, kimileri ise Allah'tan başka varlıklara ibadet etmişlerdir. Yüce Allah bizi uyarmakta, kendisine ortak koşulmasını affetmeyeceğini bildirmektedir. Diğer günahlar ise affedilebilir. Hatta En'âm sûresi 54. ayetinde Rabbimiz günahlardan tövbe edenleri affedeceğini kesin bir şekilde beyan etmiştir.

MESAJ:

Allah'a şirk koşan kişi, iman etmedikçe bağışlanmaz. İman ise şirki siler.

KELİME DAĞARCIĞI:

Şirk: Ortaklık, bir varlığı Allah'a denk ve ortak saymak.

İsm: Günah, kötülük.

Mushaf sayfa no: 86

Hafızlık sayfa no: 5. cüz./15. sayfa

KUR'AN VE SÜNNET HAKEMDİR.

BİLGİ:

Kulluk, Allah ve Resülü'nün bildirdiği ölçülere uymaya bağlıdır. Ne var ki, bu ölçüler daha çok genel olup kıyamete kadar gerçekleşecek her olayın ayrıntılı hükmünü vermemektedir. Bu ölçüleri anlamak ve bunlardan yola çıkarak herhangi bir meselenin hükmünü ortaya koyabilmek, bir maharet gerektirmektedir. İslam'ın temel kaynaklarından hüküm çıkarabilecek âlimler yanında, hükümleri uygulayacak ve yönetimi sağlayacak kişilere de ihtiyaç vardır. Yüce Allah, Müslümanlar arasındaki yetkililere de itaat edilmesini emretmektedir.

MESAJ:

1. Problemler, Kur'an ve sünnet ilkeleri ışığında çözülür.
2. Meşru ve doğru işlerde yöneticilere uymak gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Ül'l-emr: Yetkili kişi, yönetici.

Te'vil: Sağlam gerekçelere dayanan yorum, sözü iyice inceleyip varacağı manaya yormak.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِّيعُوا اللَّهَ وَاطِّيعُوا
 الرَّسُولَ وَأَوْلِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي
 شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ
 بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, peygambere itaat edin, sizden olan ül'l-emre de. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz -Allah'a ve ahirete gerçekten inanıyorsanız- onu, Allah'a ve peygambere götürün. Bu, elde edilecek sonuç bakımından hem hayırlıdır hem de en güzeldir.

Nisâ, 4/59

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا
شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا
مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

Hayır! Rabbine andolsun ki,
aralarında çıkan anlaşmazlık
hususunda seni hakem kılıp sonra da
verdiğin hükümden içlerinde hiçbir
sıkıntı duymaksızın onu
kabullenmedikçe ve boyun eğip teslim
olmadıkça iman etmiş olmazlar.

Nisâ, 4/65

Mushaf sayfa no: 87

Hafızlık sayfa no: 5. cüz / 14. sayfa

PEYGAMBER'E GÖNÜLDEN İTAAT ETMEK

BİLGİ:

Peygamberimiz zamanında, bahçeleri birbirine komşu olan iki kişi sulama yüzünden tartışmışlardı. Konuyu Peygamberimize bildirip hüküm vermesini istediler. Hükümü duyduklarında ise içlerinden biri bunu beğenmedi ve canı sıkıldı. Bunun üzerine Yüce Allah bu ayeti indirerek anlaşmazlıklarda Peygamber'in hakem kılınmasını ve onun verdiği hükmün gönülden kabul edilmesini emretti. Önceki ayette de bildirildiğine göre, Yüce Allah peygamberlerini, kendilerine itaat edilsin diye göndermiştir. Hem Peygamber'e inanıp hem de ona itaat etmemek olmaz. Peygamber'e itaat, Allah'a itaat demektir.

MESAJ:

Mümin, Peygamber'in hükmünü gönülden kabul eder. Onun hükmüne karşı canı sıkılmaz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hakem: Anlaşmazlığı çözmesi için seçilen kimse.

Harac: Zorluk, sıkıntı.

Mushaf sayfa no: 88

Hafızlık sayfa no: 5. cüz./13. sayfa

EN GÜZEL DOSTLAR

BİLGİ:

Her namazda okuduğumuz Fatiha sûresinde Yüce Allah'a dua edip “Bizi doğru yola; nimet verdiklerinin yoluna ilet” diyoruz. Peki, kimdir bu kendisine nimet verilenler? İşte onlar bu ayette açıklanmaktadır. Mümin dünya ve ahirette bu dostlarla beraberdir. Sahabilerden biri, cennette alt makamda bulunanların daha üst makamda bulunacak olan Peygamber'i görüp göremeyeceğini merak etmiş ve orada Peygamber'i görememekten endişelenmişti. Yüce Allah ise bu ayeti indirmiş, kendisine ve resulüne itaat edenlerin beraber olacağı kimseleri haber vermiştir.

MESAJ:

Mümin, dünya ve ahirette iyi insanlarla birlikte olmak için gayret eder.

KELİME DAĞARCIĞI:

Siddikîn: Doğrulukta örnek kimseler.

Şühedâ: Şehitler, Allah yolunda can verenler.

Sâlihîn: İyiler, iyilikte örnek kimseler.

Refik: Arkadaş, dost.

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ
 أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ
 وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا

Kim Allah'a ve peygambere itaat ederse işte onlar, Allah'ın kendilerine lütuflarda bulunduğu peygamberler, sıddıklar, şehidler ve sâlih kişilerle beraberdir; bunlar ne güzel arkadaşlardır!

Nisâ, 4/69

قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى
وَلَا تُظَلِّمُونَ فَتِيلاً • آيِنَ مَا تَكُونُوا
يُدْرِكْكُمْ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشِيدَةٍ ط

Onlara de ki: “Dünya menfaati önemsizdir, Allah’tan korkanlar için ahiret daha hayırlıdır ve size zerre kadar haksızlık edilmez.” Nerede olursanız olun ölüm sizi yakalar; sarp ve sağlam kalelerde olsanız bile!

Nisâ, 4/77-78

Mushaf sayfa no: 89

Hafızlık sayfa no: 5. cüz / 12. sayfa

DÜNYA VE AHİRET ARASINDA TERCİH

BİLGİ:

Müslümanlardan bazıları, namaz ve zekât gibi ibadetleri yerine getiriyorlar fakat günün birinde düşmana karşı savaşmak gerektiğinde korkup geri çekiliyorlardı. Yüce Allah, Peygamberimizin bu tür kimselere öğüt vermesini istemiştir. Çünkü hayatta bazı güzellikler olsa da her insan bir gün mutlaka ölecektir. Önemli olan, şu kısacık dünya hayatını iyi değerlendirip Allah'ın sevdiği bir kul olabilmek ve dünyadan çok daha hayırlı olan ahireti kazanabilmektir. Allah'a inanan bir kimse için, ahiret korkulacak bir yer değildir. Allah hangi sözü vermişse onu yerine getirecek ve ahirette kimse haksızlığa uğramayacaktır.

MESAJ:

1. Dünyada sahip olunan her şey geçici, ahiret hayatı ise sonsuzdur.
2. Ölüm mutlak ve kaçınılmazdır. Öyleyse ahiret için hazırlık yapmak gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Metâ: Eşya, mal, menfaat.

Kalîl: Az, önemsiz.

Bürûc: Kaleler, saraylar.

Mushaf sayfa no: 90

Hafızlık sayfa no: 5. cüz./11. sayfa

وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا

Size bir selam verildiğinde ya daha güzeli ile veya dengi ile cevap verin. Allah, her şeyin hesabını eksiksiz tutmaktadır.

Nisâ, 4/86

SELAMA DAHA GÜZELİYLE KARŞILIK VERMEK

BİLGİ:

Müslümanlar iyilik yolundadırlar; iyilik yaparlar ve iyiliğe aracı olurlar. Bunları yapabilmek için ise çevreleriyle iyi geçinmeleri gerekir. Çünkü güzel ve nazik bir davranış, karşıdakinin gönlünü kazanmaya bir vesiledir. Müslüman'ın diğer insanlarla dostluğu arttıkça, inancını ve iyiliği hayata geçirmesi de o kadar kolay olur. Bu sebeple dinimiz insanlara güzellikle yaklaşmayı emretmiş, selam örneğinde olduğu gibi, bir iyilik yapana daha güzel bir iyilikle karşılık vermeyi öğütlemiştir. Neticede her güzel davranışın mükâfatı Allah tarafından verilecektir.

MESAJ:

Müslümanlar, selam alırken karşıdakinin cümlesinden daha güzeliyle cevap vermeye gayret ederler.

KELİME DAĞARCIĞI:

Tahiyye: Selam, sağlık ve esenlik dileği.

Ahsen: Daha güzel.

Hasîb: Hesabı iyi bilen, hesaba çeken.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ
حَدِيثًا

Allah -ki, kendisinden başka ilah
yoktur- elbette kıyamet günü hepinizi
huzuruna toplayacaktır, bunda hiçbir
kuşku yoktur. Sözce Allah'tan daha
doğru kim vardır!

Nisâ, 4/87

Mushaf sayfa no: 91

Hafızlık sayfa no: 5. cüz / 10. sayfa

ALLAH'TAN DAHA DOĞRU SÖZLÜ KİMSE YOKTUR.

BİLGİ:

Kur'an, ahirete yönelik olarak inananlara müjdelere vermekte, inkârcıları ise azap ile korkutmaktadır. Fakat bu mukaddes kitabı açıkça reddedip Allah'a isyan edenler bulunduğu gibi ona kuşku ile yaklaşan ve özellikle de müjdelerin ve korkutmalarının gerçekleşmeyebileceğini düşünenler de olmuştur. Hâlbuki Kur'an Yüce Allah'ın sözüdür. Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir? O'nun verdiği sözün yerine gelmesine engel olabilecek hiçbir güç yoktur. O, bizim ilahımızdır ve O'ndan başka hiçbir ilah yoktur. O, dünyada yaptıklarımızın karşılığını ahirette mutlaka verecektir.

MESAJ:

1. Yüce Allah'ın kıyametle ilgili verdiği sözlerin hepsinin gerçekleşeceğine inanmak gerekir.
2. Ahiret hayatı hiç şüphesiz gerçektir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Esdak: Daha doğru, en doğru.

Hadis: Söz, kelam.

Mushaf sayfa no: 92

Hafızlık sayfa no: 5. cüz./09. sayfa

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ
خَالِدًا فِيهَا وَعَذَابُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَآعَدَ لَهُ

عَذَابًا عَظِيمًا

Kim bir mümini kasden öldürürse
cezası, içinde ebediyen kalacağı
cehennemdir. Allah ona gazap etmiş,
onu lanetlemiş ve onun için büyük bir
azap hazırlamıştır.

Nisâ, 4/93

MÜ'MİNİ ÖLDÜREN KİŞİ, CEHENNEMDEDİR.

BİLGİ:

Peygamberimiz döneminde Ayyaş isimli sahabî, müşrikler tarafından hapsedilmiş ve zulme uğramıştı. Bu esnada o, şayet ileride özgür kalacak olursa, kendisine zulmeden kişilerden birini öldüreceğine yemin etmişti. Eziyetten kurtulan ve seneler sonra Medine'ye doğru yola çıkan bu sahabî, kendisine geçmişte zulmedenlerden birini yolda gördü ve öldürdü. Hâlbuki aradan geçen zamanda diğer kişi de Müslüman olmuştu. Bunun üzerine Yüce Allah, yanlışlıkla bir Müslüman'ı öldürenin kendisini nasıl affettirebileceğinin yollarını bundan önceki ayette bildirdi. Bu ayette ise, kasıtlı olarak bir mü'mini öldürmenin cezasından bahsedilmektedir.

MESAJ:

Bir mü'mini kasıtlı olarak öldürmek en büyük günahlardandır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Müteammiden: Kasıtlı olarak, bile bile.

Gazap: Kızgınlık, öfke.

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ
مُرَاعًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ
مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ
فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَافِيًا
رَحِيمًا

Allah yolunda hicret eden kimse yeryüzünde gidecek birçok uygun yer ve imkân bulacaktır. Kim Allah ve resûlü uğrunda hicret ederek yurdundan çıkar da sonra ölüm onu yolda yakalarsa artık onun mükâfatını vermek Allah'a aittir; Allah daima günahları örtmektedir, engin rahmet sahibidir.

Nisâ, 4/100

Mushaf sayfa no: 93

Hafızlık sayfa no: 5. cüz / 08. sayfa

HİCRET EDEN, YENİ İMKÂN LARA KAVUŞUR.

BİLGİ:

Mekke döneminde Müslümanlar büyük eziyetlere uğramışlardı. Yüce Allah hicreti teşvik etti. Hatta hicret etmeyip de olumsuzluklar içinde ve dinî bakımından tehlikeler altında yaşamaya devam edenler kınandı. Bu ayette ise, Allah'ın rızası ve daha iyi bir dinî yaşam uğruna hicret edenlerin uygun bir yer bulabilecekleri belirtilmektedir. Yeryüzü geniştir. Kişinin, doğup büyüdüğü yerden başka yerlerde de çeşitli maddî ve manevî imkânlar bulması, hürriyet içinde yaşaması mümkündür.

MESAJ:

1. Allah, dini yaşama niyetiyle hicreti tercih edenleri daha iyi imkânlarla kavuşturur.
2. Hayırlı bir işe başlayan kişi, amelini tamamlayamasa bile, sevap kazanır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hicret: Dinî sebeplerle bir yerden başka bir yere göçmek.
Muhâcir: Hicret eden kişi.

Mushaf sayfa no: 94

Hafızlık sayfa no: 5. cüz./07. sayfa

إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْفُوتًا

Şüphe yok ki namaz, müminler üzerine vakitleri belli olarak yazılmış bir ödevdir.

Nisâ, 4/103

NAMAZ, VAKİTLERE BAĞLI BİR İBADETTİR.

BİLGİ:

Yüce Allah'a ibadet etmenin en önemli şekli olan namaz, Müslüman'ın günlük yaşamının bir parçasıdır. Bununla birlikte Rabbimiz bize, yolculuk, savaş ve hastalık gibi durumlarda bazı kolaylıklar tanımıştır. Mesela savaş zamanında kılınan korku namazında, namazın kısaltılması, namaz esnasında yürüme ve birden fazla namazı cemetme gibi ruhsatlar vardır. Ruhsat mahiyetindeki istisnai hükümler geçici ve sınırlı olup bu durumlar dışında ise namaz, bütün şartlarına ve belli vakitlerine riayet edilerek kılınır.

MESAJ:

İbadetler için bazı zamanlar ve biçimler belirlenmiş olup zaruret olmadığı müddetçe bunların dışına çıkılamaz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Kitab: Yazılmış, farz kılınmış.

Mevkût: Vakitli, belli bir vakte bağlanmış.

Ruhsat: Mazeret sebebiyle konan geçici hüküm.

وَمَنْ يَعْمَلْ سَوْءًا أَوْ يَظْلِمِ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ

اللَّهُ يَجِدِ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

Kim bir kötülük yapar yahut kendine zulmeder, sonra da Allah'tan bağışlama dilerse, Allah'ı çok bağışlayıcı ve çok merhamet edici bulur.

Nisâ, 4/110

Mushaf sayfa no: 95

Hafızlık sayfa no: 5. cüz / 06. sayfa

ALLAH, BAĞIŞLANMA İSTEYENİ GERİ ÇEVİRMEZ.

BİLGİ:

Hem iyilik hem de kötülük yapmaya meyilli olarak yaratılan insan, kimi zaman ilahî buyruklardan uzaklaşarak bazı hatalar yapabilir. Acelecilik, öfke, mal kazanma hırısı ve eğlence tutkusu gibi hususlar, insanı günaha en çok düşüren nedenler arasındadır. Gerek kendi içgüdüleri gerekse şeytanın verdiği vesveselerle bir günah işleyen kişi, bundan pişmanlık duyar ve vakit kaybetmeden samimi bir şekilde tövbe edebilirse sanki hiç günah işlememiş gibi olur. Allah, kullarına karşı çok merhametlidir. O, günah işleyenleri hemen cezalandırmaz, tövbe etmeleri için süre verir.

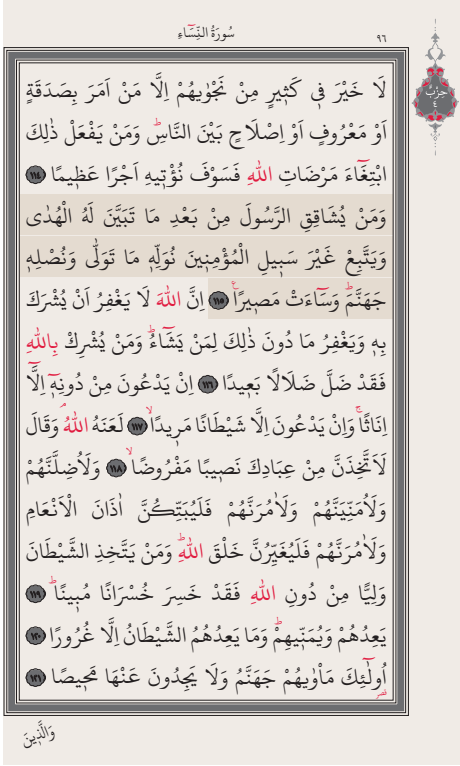
MESAJ:

Günahından samimi şekilde tövbe edenin Allah tarafından affedileceğinde hiçbir şüphe yoktur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sû': Kötülük.

İstiğfâr: Günahın bağışlanmasını istemek.

Mushaf sayfa no: 96

Hafızlık sayfa no: 5. cüz./05. sayfa

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ
 الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا
 تَوَلَّىٰ وَنُضَلِّهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

Yolun doğrusu kendine apaçık belli
 olduktan sonra Resûlullah'a karşı
 çıkan ve müminlerin yolundan
 başkasını izleyen kimseyi saptığı
 yönde bırakırız ve onu cehenneme
 atarız. Orası varılacak ne kötü bir
 yerdir!

Nisâ, 4/115

MÜSLÜMANLARDAN AYRILANI AZAP BEKLEMEDİR.

BİLGİ:

Hz. Peygamber zamanında hırsızlık yapan bir kişi cezaya mahkûm olmuştu. Ancak bu kişi kaçarak müşriklerin tarafına geçmişti. Rabbimiz ise, İslam'ı öğrendikten sonra Resullullah'a karşı çıkmanın ve Müslümanlardan ayrılmanın büyük bir günah olduğunu bildirdi. Bireysel olarak ibadet etmek nasıl bir vazife ise, toplumda Müslümanların yanında olmak, birlik ve beraberliği ilgilendiren hususlarda Müslümanlarla birlikte hareket etmek de dinî bir vazifedir. Hakkında ayet ve hadis bulunan bir meselenin hükmü üzerinde Müslümanlar ittifak etmişlerse bu ittifaka (icmâa) da uymak gerekir.

MESAJ:

Müslüman, Resulullah'ın yolunu takip eder. Müslüman çoğunlukla birlikte hareket eder.

KELİME DAĞARCIĞI:

Şikâk: Ayrılık, muhalefet, karşı çıkma.
 Sebîlî'l-mü'minîn: Mü'minlerin yolu.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا
يُظَلَّمُونَ نَقِيرًا

Erkek olsun, kadın olsun her kim
iman etmiş olarak dünya ve ahiret
için yararlı iyi işler yaparsa işte onlar
cennete girerler ve zerre kadar
haksızlığa uğratılmazlar.

Nisâ, 4/124

Mushaf sayfa no: 97

Hafızlık sayfa no: 5. cüz / 04. sayfa

SALİH AMEL CENNETE GÖTÜRÜR.

BİLGİ:

Allah'ın koyduğu kurallara riayet etmeyip kendi akıllarınca uydurdukları din anlayışına göre hareket eden insanlar her devirde bulunabilmektedir. Peygamberimiz devrinde de bazı insanlar, günah işleseler bile Allah'ın kendilerine azap etmeyeceğini söylüyorlardı. Bunun üzerine Rabbimiz önceki ayette, söz konusu kişilerin iddialarının bir kuruntudan ibaret olduğunu ve günah işleyenlerin ceza çekeceğini bildirdi. Bu ayette ise Allah'ın emrine uyarak iman eden ve sâlih amel işleyenlere mutlaka mükâfat verileceği müjdelenmektedir. İman etmeye ise mükâfat yoktur.

MESAJ:

Allah, inanan kimselerin yaptıkları iyi amellerin mükâfatını mutlaka verecek ve onları cennete koyacaktır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Salihât: İyi işler, salih ameller.

Nakîr: Çok küçük nesne, zerre.

Mushaf sayfa no: 98

Hafızlık sayfa no: 5. cüz / 03. sayfa

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

Dünya mükâfatını isteyenler bilsinler
ki Allah nezdinde hem dünya hem
ahiret mükâfatı vardır. Allah her şeyi
işitmekte, her şeyi görmektedir.

Nisâ, 4/134

HAYATIN AMACI, DÜNYALIK ELDE ETMEKTEN İBARET DEĞİLDİR.

BİLGİ:

İslam'ı seçenlerden her birinin niyet ve gayesi aynı olmayabilir. Hz. Peygamber devrinde de Medine'deki bazı insanlar, sağlam bir imana sahip olmadıkları hâlde sırf dünyevî olarak bazı imkânlarla sahip olabilmek için Müslümanların tarafında gözükyüyorlardı. Hâlbuki Allah her şeyi duyar ve görür; kimin, hangi işi, ne amaçla yaptığını bilir. "Sırf dünya menfaatini isteyenlere, istedikleri verilir fakat onlar ahirette kaybedenlerden olacaklardır." (bk. Hüd 11/15-16) Dünyadaki imkânları veren de ahiretteki mükâfatları verecek olan da Allah'tır. Her şey O'nun emri altındadır.

MESAJ:

Müslüman, dünya menfaatlerinden istifade eder fakat ahiret hayatını asıl hedef olarak bilir.

KELİME DAĞARCIĞI:

İndellah: Allah katında, Allah nezdinde.

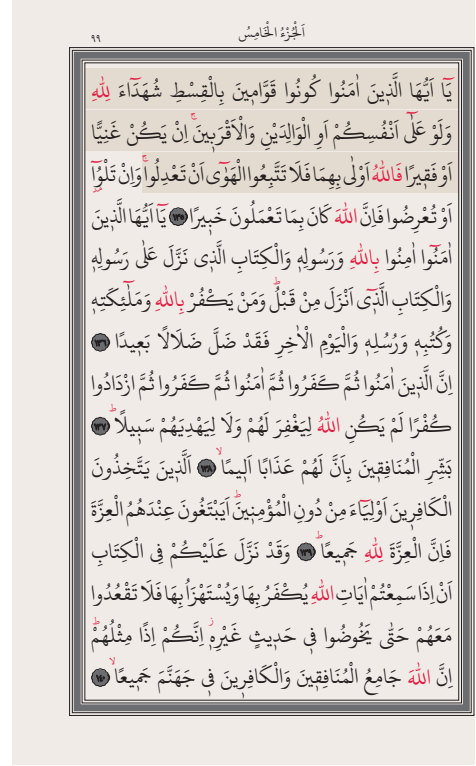
Sevab: Karşılık, ödül.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ
 شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ
 وَالْأَقْرَبِينَ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ
 بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَن تَعْدِلُوا

*Ey iman edenler! Kendinizin veya
 anne babanızın ve akrabanızın
 aleyhine de olsa adaletten asla
 ayrılmayan, Allah için şahitlik eden
 kimseler olun. (İnsanlar) zengin
 olsunlar, yoksul olsunlar Allah onlara
 sizden daha yakındır. Öyleyse siz
 hislerinize uyup adaletten ayrılmayın.*

Nisâ, 4/135

Mushaf sayfa no: 99

Hafızlık sayfa no: 5. cüz / 02. sayfa

ADALET, KİŞİSEL ÇIKARLARDAN ÖNCE GELİR.

BİLGİ:

Yöneticilerin adaletli davranmaları kadar tanık ve bilirkişi durumunda bulunanların da âdil olmaları gerekir. Ancak bazı insanlar duygularına yenik düşebilmektedirler. Mâide sûresi 8. ayette başkasına karşı duyulan öfkenin bizi adaletsizliğe sevk etmemesi gerektiği bildirilmiştir. Bu ayette ise, bazı kişilere duyduğumuz sevginin de bizi adaletsizliğe sevk etmemesi gerektiği bildirilmektedir. Peygamberimiz de, hırsızlık yapan bir kişi kızı Fatıma bile olsa cezalandıracağını bildirerek hukuk önünde herkesin eşit olduğunu açıklamıştır (Buhari, Hudud, 12).

MESAJ:

Karşıdaki kişinin yakınımız veya zengin olmasına bakmaksızın doğru olan ne ise onu yerine getirmemiz gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Kıst: Adalet, hakkı gözetme.

Hevâ: Nefsâni arzu, kötülüğe karşı eğilim.

Mushaf sayfa no: 100

Hafızlık sayfa no: 5. cüz./01. sayfa

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَدَائِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَأَمَّنْتُمْ ۗ
وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا

Eğer siz iman eder ve şükrederseniz Allah size niçin azap etsin? Allah, şükre karşılık veren ve her şeyi bilir.

Nisâ, 4/147

ALLAH, ŞÜKREDENLERE AZAP ETMEZ.

BİLGİ:

Peygamberimiz devrinde, sağlam bir imana sahip olmayan münafıklar hem ibadetlerde gevşek davranıyorlar hem de Müslümanların aleyhine gizli planlar yapıp tuzaklar kuruyorlardı. Önceki ayetlerde Rabbimiz, bu kötü işlerinden dolayı münafıkların cehennemden en alt tabakasında cezalandırılacağını bildirmişti. Bu ayette ise Yüce Allah, kendisine itaat edip iyi bir kul olanlara asla azap etmeyeceğini, azabın sadece kötüler için olduğunu bildirmektedir (bk. Tâhâ 20/48; En'âm 6/47).

MESAJ:

İman ve şükür içinde yaşadığında, Müslüman'ın ilahî azaptan endişe etmesine gerek yoktur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Azap: Allah'a karşı gelen veya emirlerini dinlemeyenlere dünyada veya ahirette verilecek ilahî ceza.

Şâkir: Şükürün karşılığını veren, şükreden.

Mushaf sayfa no: 101

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz/20. sayfa

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سَوْءٍ
فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفْوًا قَدِيرًا

Bir iyiliği açıklar veya gizlerseniz
yahut bir kötülüğü affederseniz
şüphesiz Allah da ziyadesiyle
affedicidir; O, her şeye gücü yetendir.

Nisâ, 4/149

ALLAH İÇİN HAYIR YAP, AFFET, AFFEDİL.

BİLGİ:

İnsanın ahiret hayatında işine yarayacağı şeyler dünyadayken yaptığı iyiliklerdir. İnsanların hayırlısı hayır yapanlar, insanlara faydalı olanlardır. Dünyada insanlar kötü davranış görebilirler. Bu durumda mümine düşen, sabretmek, affetmek ve kendini koruyarak haksızlıkları ortadan kaldırmaya çalışmaktır. Rabbimiz, kötülüğün affedilmesi ve gizlenmesini istemektedir. Yalnız zulme uğrayan ve hakkını arayan kişi karşılaştığı kötülükleri anlatabilir. Bir iyiliği ise açıklamak da açıklamamak da caizdir. Bir hayra vesile olacak ve teşvik edecekse iyiliği açıklamak; yoksa gizli tutmak tercih edilebilir.

MESAJ:

Sen kötülüğe karşı iyilik yap ve insanları affet. Hayır yapan ve affeden kişi, ilahî affa erişir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Afüvv: Çokça affeden.

Kadîr: Gücü her şeye yeten.

لَكِنَّ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ
يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ
سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا

Fakat ehl-i kitaptan ilimde
derinleşmiş olanlar ve müminler sana
indirilene de senden önce indirilenlere
de iman ederler. Namazı kılanlar,
zekâtı verenler, Allah'a ve ahiret
gününe inananlar var ya, işte onlara
büyük bir mükâfat vereceğiz.

Nisâ, 4/162

Mushaf sayfa no: 102

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz / 19. sayfa

KİTAP EHLİNDEN İLİMDE DERİNLEŞENLERE VE İMAN EDENLERE MÜJDE!

BİLGİ:

Kendilerine Tevrat ve İncil indirilmiş olan toplumlar bu kitapları bozmuşlar, gerçeğe uymayan inançları benimsemişler ve Hz. Muhammed'e iman etmemişlerdi. Ancak içlerinden ilimde derinleşenler ve akıllarını kullanıp iman edenler de vardı. Onlar da müminler gibi hem Kur'an'a hem de önceki ilahî kitapların asıllarına inanmaktaydılar. Allah, onların diğerlerinden farklı olduğunu ve büyük bir ödüle erişeceklerini haber vermektedir.

MESAJ:

Ehl-i kitaptan ilimde derinleşen ve iman edenlere, ahirette büyük ödül vardır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Ehl-i kitap: Diğer peygamberlere indirilen kitaplara iman edenler, Yahudi ve Hristiyanlar.

İncil: Hz. İsa'ya indirilen kutsal kitabın ismi.

Tevrat: Hz. Mûsâ'ya indirilen kutsal kitabın ismi.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا

حَكِيمًا

Ey insanlar! Peygamber rabbinizden size gerçeği getirdi. Şu hâlde kendi iyiliğinize olarak iman edin. Eğer inkâr ederseniz bilin ki göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah, sınırsız ilim ve hikmet sahibidir.

Nisâ, 4/170

Mushaf sayfa no: 103

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz /18. sayfa

KENDİ İYİLİĞİNİZ İÇİN İMAN EDİN!

BİLGİ:

Peygamberimiz (s.a.s), Allah'ın dini İslam'ı insanlara ulaştırmak için görevlendirilmiştir. Onun daveti, coğrafi olarak yeryüzündeki bütün bölgeleri kapsamaktadır. Yine o, insanların eskiden müşrik, ehl-i kitap ve benzeri sınıflarda olmalarına bakmadan bütün insanlığı hakka çağırmıştır. İnsanlar Kur'an'a ve Resul'e inanırlarsa, kendi yararlarıdır. İnkâr edenler ise ancak kendilerine zarar vermiş olurlar. Allah, insanların kulluğuna muhtaç değildir. Göklerde ve yerdeki her şey O'nun mülkü olup hiçbir şeye ihtiyacı yoktur.

MESAJ:

İman edip hak yolda olmamız bizim kendi iyiliğimizdir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Yâ eyyühe'n-nâs: Ey insanlar!

Hakîm: Her işi hikmetli olan, haklı ile haksızı, suçlu ile suçsuzu ayırt eden, ihtilafı konuları çözümleyen.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ
 رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا

*Ey insanlar, muhakkak ki size
 Rabbinizden bir burhan geldi ve biz
 size apaçık bir nur indirdik.*

Nisâ, 4/174

Mushaf sayfa no: 104

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz / 17. sayfa

HZ. PEYGAMBER KESİN DELİLDİR, KUR'AN NURDUR.

BİLGİ:

İnsanların yaptıklarından dolayı hesaba çekilmesi ancak önceden bilgilendirilmelerine bağlıdır. Bilgilendirme olmadan ve gerçekler kesin şekilde ortaya konulmadan bir kimseyi sorumlu tutmak âdil olabilir mi? İşte Yüce Allah, kesin delil ve nur olarak insanlara Peygamber'i ve Kur'an'ı gönderdiğini bildirmektedir. Artık Kur'an'ın gönderildiğinden haberdar olan hiç kimse, sorumluluktan kurtulamaz.

MESAJ:

1. Hz. Peygamber Allah'ın elçisi ve hak peygamberdir, kesin delildir. Kur'an bizi doğruluğa ulaştırır ilahî nurdur.
2. Kur'an'a ve Hz. Muhammed'e uyararak İslam nuruyla aydınlanınız.

KELİME DAĞARCIĞI:

Burhân: Doğru ile yanlış ayıran ve bütün şüpheleri gideren kesin delil, Hz. Peygamber.

Nur: Işık, aydınlık olan, Kur'an.

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى
الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ

İyilik ve takvâ hususunda yardımlaşın,
günah ve haksızlık yolunda
yardımlaşmayın.

Mâide, 5/2

Mushaf sayfa no: 105

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz /16. sayfa

İYİLİKTE VE TAKVADA YARDIMLAŞMAK

BİLGİ:

Var oluşumuzun amacı iyiliktir. Allah, iyilik yapanları sever. Müslüman bütün davranışlarında iyi olur. Allah, kişinin kendi başına iyi olmasını istediği gibi, başkalarıyla birlikte yardımlaşmasını da ister. Ancak bu yardımlaşma iyilik üzerine ve günahlardan sakınmak üzerine olabilir. Müminler günah ve haksızlıkta yardımlaşmazlar. Aksine onlar, haksızlığa uğrayana yardım ederler, haksızlık edene engel olurlar.

MESAJ:

1. Yardımlaşmanın iyilikte ve takvada olması esastır.
2. Günah ve düşmanlıklara karşı birbirimizi uyarmamız ve çabalarımızı iyiliğe yönlentmemiz önemlidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Takvâ: İman edip emir ve yasaklarına uyarak Allah'a karşı gelmekten sakınmak, günahattan uzak durmak.

İsm: Günah.

Udvân: Düşmanlık, aşırı gitmek, haksızlık.

Mushaf sayfa no: 106

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz / 15. sayfa

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ
 عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ
 دِينًا

Bugün sizin için dininizi kemale
 erdirdim, size nimetimi tamamladım
 ve din olarak sizin için İslamiyeti
 beğendim.

Maide, 5/3

ALLAH'IN RAZI OLDUĞU DİN: İSLAM

BİLGİ:

Kur'an'ın indirilmesiyle, Allah'ın din olarak seçip razı olduğu İslamiyet tamam-
 lanmış ve hızla yayılmıştı. Onu yok etmek isteyen putperestlerin ümitleri de
 tükenmişti. Müslümanlar ise İslam öncesindeki cahiliye döneminin alışkanlık-
 larını bıraktılar. Böylece İslam inanç ve hükümleri toplumlara yerleşti, kuvvet
 buldu. Dinin inanç ve hükümlerinin tamamlanmasıyla insanlar, kendilerini
 dünya ve ahirette saadete erdirecek gerçek nimeti elde etmiş oldular.

MESAJ:

Müslümanlar İslam nimetinin farkında olarak ve onu yaşayarak dünya ve
 ahiret mutluluğuna erişirler.

KELİME DAĞARCIĞI:

Nimet: İnsana yararı dokunan maddî ve manevî imkânlar.

Kemâle erdirmek: Tamamlamak, bitirmek, olgunlaştırmak, mükemmel hâle
 getirmek.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ
بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَتَانُ قَوْمٍ عَلَى الْآلَا
تَعْدِلُوا إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ
إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutun, adaletle şahitlik eden kimseler olun. Herhangi bir topluluğa duyduğunuz kin, sizi adaletsiz davranmaya itmesin. Adaletli olun; bu, takvâya daha uygundur. Allah'tan korkun. Şüphesiz ki Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

Mâide, 5/8

Mushaf sayfa no: 107

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz/14. sayfa

HAK VE ADALETTEN AYRILMAMAK

BİLGİ:

İslam, adaleti, doğru şahitliği ve haklara saygıyı öğütler. Bunlar huzur ve barışın temelidir. Öyle ki, düşmanlara karşı oluşan kin duygusunun etkisinde kalarak dahi olsa adaletsiz davranışlarda bulunulmamalıdır. Düşmanlara da adaletle davranmak esastır. Adalet takvanın gereğidir. İnsan, ahlakî erdemlere sarılırken, Allah inancından güç alır.

MESAJ:

1. Günahlardan ve Allah'a karşı gelmekten sakınmak sorumluluğumuzun bir gereğidir.
2. Her hak sahibine hakkını teslim etmek, doğruluktan, adaletten ve hakka-niyetten ayrılmamak görevimizdir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Adalet: Her şeye hakkını vermek, insafli ve doğru olmak, zulmetmemek.

Şahitlik: Tanıklık yapmak, haber vermek, bildirmek.

Takvâ: İman edip emir ve yasaklarına uyarak Allah'a karşı gelmekten sakınmak, günahattan uzak durmak.

Mushaf sayfa no: 108

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz / 13. sayfa

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
 أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

İnkâr edenlere ve âyetlerimizi
 yalanlayanlara gelince, işte onlar
 cehennemliklerdir.

Mâide, 5/10

KUR'AN'I YALANLAYANLARIN ACI SONU

BİLGİ:

Yüce Allah, önceki ayette amel-i sâlih işleyen müminlere mükâfatlar va'detmişti. Onlar doğruluktan ve adaletten ayrılmayan, Kur'an'ın buyruklarına kulak veren kişilerdir. Ancak inanmayan ve bir de Kur'an ayetlerini yalanlayanlar için iyi bir gelecek yoktur. Ayet bu gerçeği anlatmaktadır. Allah'ın ayetlerine inanmamak, onca nimeti vereni inkâr etmek; sonsuz kayıp ve felakettir. Allah'ı ve nimetlerini inkâr etmek ne kadar kötüdür! Allah'ı inkâr edenlerin sonu azap ve cehennemdir.

MESAJ:

İnkârcıların uğrayacağı azabı düşünen kişi, iman ve amel-i sâlihe sarılır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Küfür: İnkâr etmek, dinî ve iman esaslarını kabul etmemek.

Âyet: Allah'ın varlığına delalet eden şeyler, mucize, iz, delil, Allah'ın sözleri.

Cahim: Aevli ateş, cehennem.

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

Allah, kendisinin izniyle rızasını arayanları o kitapla selamet yollarına ederir, onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır, onları dosdoğru bir yola iletir.

Mâide, 5/16

Mushaf sayfa no: 109

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz/12. sayfa

ALLAH, İNANANLARI SELAMET YOLLARINA İLETİR.

BİLGİ:

Tarihte insanlar kendilerine gönderilen ilahî kitapları ihmal etmiş, bir kısmını da değiştirip bozmuşlardı. Nihayet Yüce Allah Kur'an'ı gönderdi. Bu ayet, Kur'an'ın insanlara yönelik rehberliğinden ve işlevinden söz etmektedir. Kur'an, nura ve aydınlığa, doğru yola iletir. Müslüman için en büyük kazanç Allah'ın hoşnutluğunu kazanmaktır. Bunun yolu ise Kur'an ve Sünnete uygun yaşamaktır. Ne mutlu Rabbinin rızasını önceleyenlere ve inkârcılıktan kendini koruyup imanla aydınlananlara!

MESAJ:

1. Selamet Allah'ın rızasındadır.
2. Hidayet için gayret gösterene, Allah da yardım eder.

KELİME DAĞARCIĞI:

Rıdvân: Rıza, hoşnutluk, memnun olma; Allah'ın, kulundan razı olması.

Selamet: Her türlü korku, tasa ve tehlikeden uzak, güvende olma durumu; esenlik.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِنَ الرَّسُلِ أَنَّ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

❖

Ey Ehl-i kitap! "Bize ne bir müjdeleyici ne de bir uyarıcı geldi" demeyesiniz diye peygamberlerin arası kesildiği bir dönemde size gerçekleri açıklamak üzere elçimiz geldi. İşte size müjdeleyici de uyarıcı da geldi. Allah, her şeye gücü yetendir.

Mâide, 5/19

Mushaf sayfa no: 110

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz / 11. sayfa

KİTAP EHLİNİN DE PEYGAMBERİ

BİLGİ:

Hz. İsa'dan sonra uzun bir dönem peygamber gönderilmemişti. Daha sonra Hz. Muhammed son peygamber olarak gönderilmiştir. Ayette ehl-i kitaba dönük bir hitapta bulunulmakta ve bütün insanlığa mesaj verilmektedir. Peygamberin gönderilmiş olması, "bize müjdeleyici ve korkutucu bir elçi gelmedi" mazeretini ortadan kaldırmaktadır. Hz. Muhammed (s.a.s), insanları Allah'a çağıran, gerçeği açıklayan, müjdeci ve uyarıcı bir elçidir. O, kendi zamanındaki ve sonrasındaki bütün insanların peygamberidir.

MESAJ:

Hidayet yolunu arayan, Hz. Muhammed'e tabi olur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Ehl-i kitap: Yahudi ve Hristiyanlar,

Fetret: Peygamberin gelmediği dönem, dinî tebliğin ulaşmadığı zaman dilimi.

قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ • لَئِن
بَسَطْتَ إِلَىٰ يَدِكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِي
إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

O da dedi ki: “Allah, ancak kendisine karşı gelmekten sakınanlardan kabul eder. Andolsun! Sen beni öldürmek için elini bana uzatsan da ben seni öldürmek için sana elimi uzatacak değilim. Çünkü ben âlemlerin Rabbi olan Allah’tan korkarım.”

Mâide, 5/27–28

Mushaf sayfa no: 111

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz/10. sayfa

KISKANÇLIĞIN ACI SONU

BİLGİ:

Allah, ihlasla ibadet eden Habil'in kurbanını kabul etti. İhlassız olan Kabil'in kurbanı ise kabul olmadı. Bunun üzerine kıskançlığa kapılan Kabil, kardeşini öldüreceğini söyledi. Habil ise Kabil'in düştüğü kötü duruma düşmedi. Sorumluluğunu biliyordu. Kardeşini öldürmenin ne kadar kötü bir şey olduğunun farkındaydı. Habil, ayetteki sözlerle Kabil'e nasihat etti. Ancak nefsinin ve şeytanın tuzağına düşen Kabil, kardeşini öldürdü ve büyük bir günah işledi.

MESAJ:

1. Allah, ibadetlerde samimiyet ister.
2. Allah, insanlara saygı gösterilmesini ister.

KELİME DAĞARCIĞI:

İhlas: İbadet ve davranışlarda gösterişe yer vermemek, Allah rızasına uygun hareket etmek ve sadece Allah için ibadet etmek.

Müttakî: Takvalı, emir ve yasaklarına uyarak Allah'a karşı gelmekten sakınan kişi.

Mushaf sayfa no: 112

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz/9. sayfa

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

Şüphesiz, yeryüzünde olanların hepsi ve yanında bir o kadarı daha kendilerinin (kâfirlerin) olsa da onu kıyamet gününün azabından kurtulmak için fidye verecek olsalar onlardan yine kabul edilmez. Onlara elem dolu bir azap vardır.

Mâide, 5/36

KÂFİRLER FİDYE DE VERSELER KABUL OLUNMAZ.

BİLGİ:

Allah'ın sözü gerçektir. Kâfirler için acı bir azap vardır. Cehennem kâfirlerin buluşma yeridir. Onların hepsine vaat edilen yer cehennemdir. Onlar için devamlı bir azap vardır. Puta tapanlar ve inkârcı olarak ölen kimseler, kendileri için hazırlanan azaptan kurtulamayacaklardır. Onlar cehennem azabından kurtulmak için yeryüzündeki her şeyi hatta bir o kadarını da fidye olarak verseler bu asla kabul edilmeyecektir.

MESAJ:

Kıyamet günü hiçbir dünyalık ve fidye fayda vermeyecek ve kâfirler kendileri için hazırlanan acıklı azaptan kurtulamayacaklardır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Fidye: Kurtulmak için verilen bedel, para, mal; bazı yasakların işlenmesine karşılık kulun vermesi gereken bedel.

Azap: Allah'ın kâfir ve günahkârlara dünya veya ahirette vereceği ceza.

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Bilmez misin ki göklerin ve yerin
hükümranlığı Allah'a aittir.
O, dilediğine azap eder, dilediğini de
bağışlar. Allah, her şeye hakkıyla gücü
yetendir.

Mâide, 5/40

Mushaf sayfa no: 113

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz/8. sayfa

ALLAH, HER ŞEYİN GERÇEK SAHİBİDİR.

BİLGİ:

Gücü sınırsız olan Allah (c.c.), evrendeki her şeyin sahibi ve yaratanıdır. Her şey sınırlı ve sonludur ancak Allah, ebedidir, her şeye güç yetirir. Azap etmek ve bağışlamak da O'nun elindedir. Allah rahmet sahibidir. Rahmeti her şeyi kuşatmıştır. O adaletlidir, zulüm ve haksızlık etmez. Günah işleyen müminlerden dilediğine günahı kadar azap eder, dilediğini ise affeder.

MESAJ:

Allah'ın büyüklüğünü hakkıyla kavrayan kişi, günahlarından tövbe eder.

KELİME DAĞARCIĞI:

Mülk: İnsanlar üzerinde hâkimiyet, tasarruf yetkisi. Eşya üzerinde tek başına tasarruf yetkisi.

Zulüm: Noksan yapmak, sınırı aşmak, doğru yoldan sapmak, Allah'ı inkâr, isyan, haksızlık.

Mushaf sayfa no: 114

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz / 7. sayfa

سَمَاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ فَإِنْ
جَاؤُكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ
تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئًا وَإِنْ
حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

Onlar, yalanı çok dinleyen, haramı çok yiyenlerdir. Eğer sana gelirlerse ister aralarında hüküm ver, ister onlardan yüz çevir. Onlardan yüz çevirecek olursan sana asla hiçbir zarar veremezler. Eğer hükmedecek olursan aralarında adaletle hükmet. Çünkü Allah, âdil davrananları sever.

Mâide, 5/42

YAHUDİLER ARASINDA HÜKÜM VERİRKEN DE ADALETİ GÖZETMEK.

BİLGİ:

Medine dönemindeki Yahudiler yalan sözlere kulak veriyorlardı. Onlar yalan benimserler, yalan uydurarak İslam'a kötü sözler söylerlerdi. Çıkarları ve batıl amaçları için parayı kullanırlar, haram ve çirkin yollardan elde ettikleri kazancı yemekten çekinmezlerdi. Rüşvet alıp verirdi. Onlar menfaatleri için ihtilafa düştüklerinde bazen Peygambere gelerek aralarında hüküm vermesini isterlerdi. Yüce Allah, bu tür durumlarda onlar hakkında hüküm verme konusunda Hz. Peygamber'i serbest bıraktı.

MESAJ:

1. Kötü amaçlarla davrananlara karşı dikkatli olmak gerekir.
2. Kim olursa olsun, muhatabına karşı adaletli olmak esastır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Suht: Haram mal.

Kıst: Adalet.

Muksit: Adaletli davranma, âdil.

أَفْحَكُمُ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ
اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ

Onlar hâlâ cahiliye devrinin hükmünü mü istiyorlar? Kesin olarak inancak bir toplum için, kimin hükmü Allah'inkinden daha güzeldir?

Mâide, 5/50

Mushaf sayfa no: 115

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz/6. sayfa

ALLAH'IN BUYRUĞU VE HÜKMÜNDEN DAHA GÜZEL NE VARDIR?

BİLGİ:

Cahiliye döneminde ancak zulüm, vahşet ve karanlık hâkimdi. Cahiliye hükümleri adaletsizlik ve insafsızlık ürettiyordu. İnsanlar bu vahşetten bir kurtuluş aramaktaydı. Hak geldi, İslam güneşi insanlığı cahiliye karanlığından aydınlığa çıkarma müjdesi getirdi. İslam'ın aydınlığına eren müminler kurtuluşa erişirler. Artık bu yüceliğe eriştikten sonra başka bir inanç aramak kötü bir seçenektir ve imana terstir. Onlar Allah'ın hükmünden daha başka ne arayabilirler? Allah'ın hükmünden daha güzeli olabilir mi?

MESAJ:

İman etme şerefine ulaşan Müslümanlar, Allah'ın hükmüne zıt olan hükümleri benimsemezler.

KELİME DAĞARCIĞI:

Cahiliye: Arapların İslam'dan önceki inanç, tutum ve davranışları; İslam'a uymayan her türlü inanç, söz, fiil ve davranış.

Mushaf sayfa no: 116

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz/5. sayfa

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

Sizin dostunuz ancak Allah'tır,
Resulüdür ve Allah'ın emirlerine
boyun eğerek namazı kılan, zekâtı
veren müminlerdir.

Mâide, 5/55

GERÇEK DOSTLARIMIZ, ALLAH VE RESULÜ İLE MÜMİNLERDİR.

BİLGİ:

Müslümanlar iman ve teslimiyet üzere Allah'a bağlıdırlar. Allah ve Allah'ın elçisi Hz. Muhammed, Müslümanların gerçek dost ve velileridir. Diğer Müslümanlar da onlar için gerçek dost ve velidirler. Bunlardan başkasını gerçek dostlar edinmemelidir. Müslümanlar, namaza devam ederler, huşu ile namaz kılarlar, malı arıtan ve arttıran zekâtlarını verirler.

MESAJ:

1. Müslüman, hakiki dostunu iyi bilmeli ve belirlemelidir.
2. Sahte dost edinme tehlikesine karşı dikkat edilmelidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Velî: Dost, yardımcı, koruyan, birinin işlerine bakan.

Râkiûn: Boyun eğenler, rükû yapanlar.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوءًا وَلَعِبًا
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

Siz namaza çağırduğunuz vakit onu
alaya alıp eğlence yerine koyuyorlar.
Bu, şüphesiz onların akılları ermeyen
bir toplum olmalarındandır.

Mâide, 5/58

Mushaf sayfa no: 117

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz/4. sayfa

NAMAZI EĞLENCE VE OYUN EDİNER AKILSIZLAR!

BİLGİ:

Müminler için namaz; esenlik, huzur ve kurtuluştur. Namaz Yüce Rabbin huzurunda O'na gönülden bağlanmak ve ibadet etmektir. Namaz müminin Allah ile buluşması, göz aydınlığı ve arınmadır. Yüce yaratıcıya yönelmeye; esenliğe ve namaza çağrı olan ezan ise Müslümanların ortak parolasıdır. Mümin namaz çağrısını özlemle bekler ve bu çağrıya kulak verir. Ancak müşrik ve kâfirler o çağrıyı, ezanı ve namaz hareketlerini oyun ve eğlence edinirler. Müşrik ve kâfirler ibadetin yüceliğini kavramaktan ve imandan yoksundurlar. Onlar akıllarını kullanmamaktadırlar. Akıllarını kullansalardı böyle davranmazlardı.

MESAJ:

Müslüman kişi, kâfirlerin yaptıklarını yapmaktan kaçınır, ezan ve namazla alay etmez.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hüzüven: Alay, eğlence.

La'ib: Oyun.

Mushaf sayfa no: 118

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz/3. sayfa

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
وَأِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ
يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ

Ey Peygamber! Rabbinden sana indirilene tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan onun verdiği peygamberlik görevini yerine getirmemiş olursun. Allah, seni insanlardan korur. Şüphesiz ki Allah, kâfirler topluluğunu hidayete erdirmeyecektir.

Mâide, 5/67

ALLAH ELÇİSİ, VAHYİ OLDUĞU GİBİ AKTARIR.

BİLGİ:

Hz. Muhammed, Allah'ın kulu ve elçisidir. Onun temel görevi Allah Teâlâ'nın bildirdiği vahyi, Kur'an ayetlerini insanlara aktarmak ve açıklamaktı. Hz. Peygamber bu yüce görevini en güzel şekilde yerine getirdi. O hep sorumluluk bilinciyle davrandı. Hiçbir şeyi gizlemedi. İlahî emir gereği emanet bilinci içinde elçilik görevini yaptı. Allah da onu korumaya söz verdi ve bu söz gerçekleşti. Allah, sözünü yerine getirir ve sözünden dönmez. Ancak Allah, inkâr eden ve yalanlayan kâfirlere hidayet vermez.

MESAJ:

Allah'ın emrine muhatap olan kişi, bu emri yerine getirir ve başka şeylerden endişe etmez.

KELİME DAĞARCIĞI:

Rab: İdare eden, terbiye eden, gözetip koruyan, nimet veren, ıslah edip geliştiren, mâbud.

Tebliğ: Peygamberlerde bulunan sıfatlardandır. Peygamberlerin Allah'tan aldıkları vahyi olduğu gibi insanlara aktarmalarını ifade eder.

أَقْلًا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونََهُ وَاللَّهُ

عَفُورٌ رَحِيمٌ

Hâlâ mı Allah'a tövbe etmezler ve
O'ndan bağışlanma istemezler?
Allah çok bağışlayandır,
çok merhamet edendir.

Mâide, 5/74

Mushaf sayfa no: 119

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz/2. sayfa

PIŞMAN OLUP ALLAH'A YÖNELMEYECEKLER Mİ?

BİLGİ:

Hristiyanlar Hz. İsa'yı Allah'ın oğlu saymışlardı. Onlara göre tanrılık özellikleri, "baba, oğul ve ruhulkudüs" dedikleri üç unsurda toplanmıştı. Yüce Allah bu üçlemenin yani teslis inancının batıl olduğunu bildirdi ve onları tevhid inancına çağırdı. İman edip gerçek kurtuluşa ermek varken inkâra ve şirke yönelenler kendilerine yazık edenlerdir. Şirk kişiyi sapıklığa ve sonsuz azaba götürür. Oysa İslam, öncesindeki günahları siler. Günahından tevbe eden hiç günah işlememiş gibidir. Hâl böyleyken onlar inkârdan ve şirkten kurtulmak için neden beklemektedirler?

MESAJ:

1. İş işten geçmeden Allah'a hakkıyla iman etmek gerekir.
2. Allah, tövbe edenin tövbesini kabul eder.

KELİME DAĞARCIĞI:

İstiğfâr: Bir günahın Allah tarafından bağışlanmasını dilemek.

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا
كَانُوا يَفْعَلُونَ

İşledikleri herhangi bir kötülükten
birbirlerini vazgeçirmeye çalışmazlardı.
Yapmakta oldukları ne kötüydü!

Mâide, 5/79

Mushaf sayfa no: 120

Hafızlık sayfa no: 6. Cüz / 1. sayfa,

KÖTÜLÜĞE ENGEL OLMAK, İNSANÎ VE İSLAMÎ BİR SORUMLULUKTUR.

BİLGİ:

Yüce Allah, İsrailoğullarından kâfir olanları lanetlemişti. Çünkü onlar Allah'a isyan etmişler, haddi aşmışlar ve sapkınlıklara dalmışlardı. Bu son derece kötü durumdan çıkmak ve yaptıkları kötülöklere engel olmak için çabaları da yoktu. Hâlbuki insanlar birbirlerini yanlışlara karşı uyarmak durumundadırlar. İnsan sorumlu bir varlıktır. Müslümanların hem birbirlerini hem de müşrik, kâfir ve sapıklığa düşen kimseleri uyarmak gibi bir sorumluluğu vardır.

MESAJ:

1. Sorumlu varlık olarak insanlar birbirlerini yanlışla değil doğruya ve hakka çağırırlar.
2. Kötülöklere engel olunursa ve kötüler ıslah edilirse toplum huzurlu olur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Münker: Çirkin iş, kötü, tasvip edilmeyen, yadırganan, sıkıntı duyulan şey.

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا
اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ

Allah'ın size verdiği helâl ve temiz
rıziıklardan yiyin. Kendisine iman
ettiğiniz Allah'tan sakının!

Mâide, 5/88

Mushaf sayfa no: 121

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz/20. sayfa

HELAL-HARAM DUYARLILIĞI

BİLGİ:

Rabbimiz, birçok varlık yaratmış ve imtihanın bir gereği olarak bunlardan bir kısmını insanlara haram kılmıştır. Allah bize iyi, temiz ve sağlığımıza yararlı şeyleri helal kılar. Kötü, pis ve zararlı şeyleri yasaklar. Müslüman helal-haram duyarlılığı içerisinde davranır, kazanç ve rızıkta helal olanı tercih eder. Bizi harama düşürmeyecek pek çok helal nimet vardır. Rızık olarak helal yiyecekler yeter.

MESAJ:

Allah'a karşı gelmekten sakınmak, haramlardan uzak durmak ve helal gıda konusuna önem vermek gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Rızık: Allah tarafından verilen nimet, mal, nasip, pay.

Haram: Kesin bir delille ve açık bir şekilde yapılmaması istenen fiil, davranış.

Helal: Dinen yapılması veya yenip içilmesi yasaklanmayan, serbest bırakılan.

Mushaf sayfa no: 122

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz / 19. sayfa

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ
 وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ
 الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

Ey iman edenler! (Aklı örten) içki (ve benzeri şeyler), kumar, dikili taşlar ve fal okları ancak, şeytan işi birer pisliktir. Onlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz.

Mâide, 5/90

SARHOŞLUK VEREN İÇKİDEN, KUMARDAN VE FALCILIKTAN KAÇININ!

BİLGİ:

İslam; akli, canı, malı, ırzı ve dini korumayı ilke edinir. Akli gideren, sağlıklı düşünmeyi ve davranışı engelleyen ve sarhoşluk veren her içki çeşidi haramdır. Kumar da hem insan hem de toplum sağlığı ve huzuruna karşı büyük tehlikelerden biridir. Falcılık, gaybdan haber verme gibi şeyler de haram ve şeytan işi birer pisliktir. Müminler bu tür kötü ve çirkin işlerden kaçınırlar. Bu ilahî yasağa uyarlar. Böylece sağlıklı ve huzurlu bir toplum olarak yaşarlar.

MESAJ:

Dünyada huzur ve ahirette sonsuz kurtuluş, Allah'ın koyduğu helal ve haramlara uymakla gerçekleşir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hamr: İçki, sarhoşluk veren içecek.

Meysir: Kumar.

Rics: Pislik, çirkin şey.

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْحَبِيثُ وَالطَّيِّبُ
وَلَوْ أَعَجَبَكَ كَثْرَةُ الْحَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ
يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

(Ey Muhammed!) De ki: “Pis ile temiz bir olmaz. Pisin çokluğu sana ilginç gelse bile.” Ey akıl sahipleri, Allah'a karşı gelmekten sakının ki kurtuluşa eresiniz.

Mâide, 5/100

Mushaf sayfa no: 123

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz/18. sayfa

HİÇ TEMİZ İLE PİS BİR OLUR MU?

BİLGİ:

Allah, helal ve temiz olan şeylerden yararlanmamızı ister. Yenmesi, içilmesi ve kullanılması serbest/helal olan şeyler temiz olarak adlandırılır. Helal temizdir, iyi ve doğru tercihtir. Yapmamız ve yararlanmamız istenmeyen şeyler ise haram/pis olarak adlandırılır. Haram pistir. Pis ile temiz eşit ve aynı değerde olur mu? Elbette olmaz. İyi ile kötü, doğru ile yanlış, temiz ile pis bir değildir. Değerli olan aynı zamanda temiz olandır. İnsanın yaratılışı temizdir, temize layıktır.

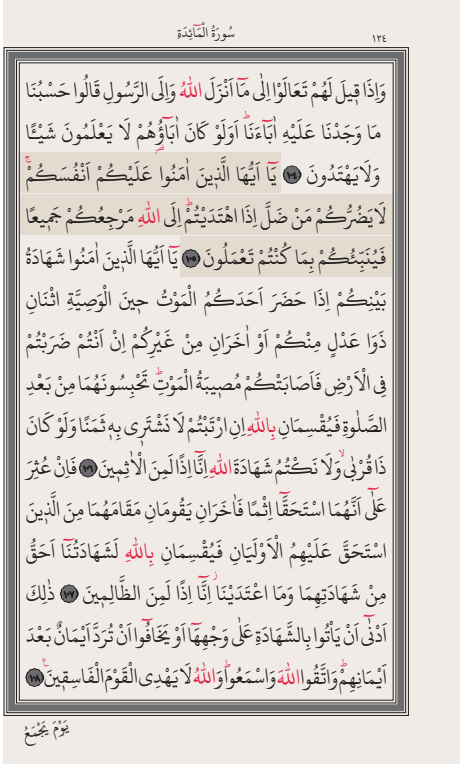
MESAJ:

Bir şeyin çokluğu onun değerli olduğunu göstermez. Haramı/pis şeyleri tercih etmemek gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Habis: Kötü, pis, iğrenç, zararlı.

Kesret: Çokluk, bolluk.

Mushaf sayfa no: 124

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz / 17. sayfa

SİZ KENDİNİZİ DÜZELTMEMEYE BAKIN!

BİLGİ:

Müslüman, Allah'ın istediği şekilde iman esaslarına inanır, O'na bağlıdır. Söz ve eylemlerinde doğruluğu ilke edinir. Nefsin arzularına, şeytanın ve kötü insanların günah çağrılarına uymaz. Allah'ın ve elçisi Hz. Muhammed'in emrettiği şekilde davranan bir mümin, kötü huy ve alışkanlıklarından sıyrılmaya çalışır. İyilik, güzel ahlak, takva ve erdemlerle kendisini güzelleştirir. Bu gayret üzere kendisini düzeltmeye çalışarak başkalarına örnek bir Müslüman olur. Kendisi doğru olan ve doğruluktan ayrılmayan mümine, sapanlar zarar veremez.

MESAJ:

1. İyiliği ilke edinip doğruluktan ayrılmamaya kararlı bir mümin, Allah'ın razı olacağı bir hayat yaşama çabasıdır.
2. Mümin, önce kendi hatasını görür, önce kendi hatasını düzeltmeye çalışır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Merci: Dönüş; başvurulacak makam, sığınılacak mevki.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ
لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ
مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فِيمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

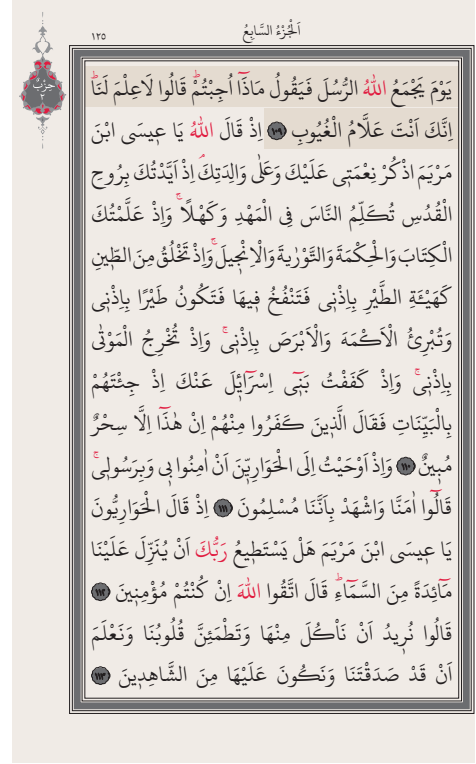
Ey iman edenler! Siz kendinizi düzeltin. Siz doğru yolda olursanız yoldan sapan kimse size zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah'adır. O zaman Allah size yaptıklarınızı haber verecektir.

Mâide, 5/105

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرَّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجِبْتُمْ قَالُوا لَأَعْلَمَ لَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ
الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا ۖ وَإِذْ عَلَّمْتُكَ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۖ وَإِذْ تَخَلَّقُ مِنَ الطِّينِ
كَهَيئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي
وَتُخْرِئُ الْأَكْمَامَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ
مُبِينٌ ۝ وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي
قَالُوا آمَنَّا وَآمَهُدْ يَا نَتْنَا مُسْلِمُونَ ۝ إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا
مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ ۖ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝
قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ
أَنْ قَدْ صَدَّقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ۝

Allah'ın, peygamberleri toplayıp
“siz(den sonra davetiniz)e ne derece
uyuldu?” diyeceği, onların da, “Bizim
hiçbir bilgimiz yok. Gaybleri hakkıyla
bilen ancak sensin” diyecekleri günü
hatırlayın.

Mâide, 5/109

Mushaf sayfa no: 125

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz/16. sayfa

HESAP VE CEZA GÜNÜNÜN BÜYÜKLÜĞÜ

BİLGİ:

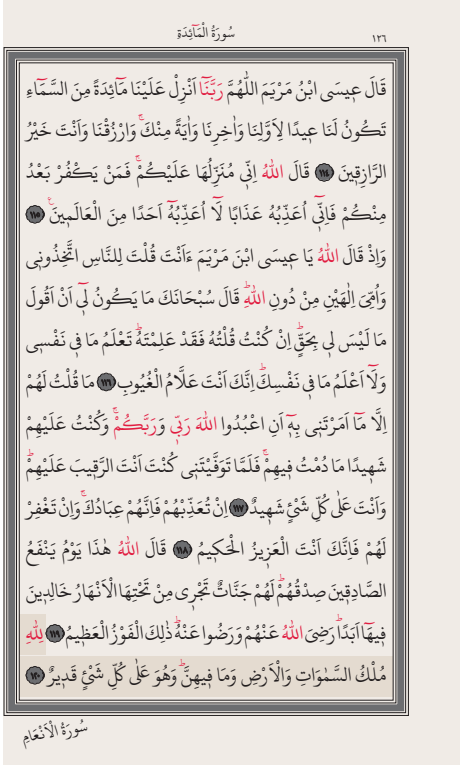
Dünya hayatı, vakti geldiğinde sona erecek, kıyametin kopuşuyla birlikte hesap ve büyük mahkeme başlayacaktır. İnsanlar, Allah'a imandan, itaat ve kulluk görevlerinden sorguya çekileceklerdir. En ufak iyilik ve kötülük karşılığını bulacak, kimseye en ufak bir haksızlık olmayacaktır. Mutlak adalet büyük mahkemede kıyamet koştuktan sonra gerçekleşecektir. O anın da tek ve mutlak hâkimi yalnız Allah'tır. Allah'ın yüceliği ve kıyamet gününün dehşeti karşısında Allah'ın peygamberleri dahi, 'ey Rabbimiz ancak sen bilirsin, bizim ilminiz seninkinin yanında bir hiçtir' diyeceklerdir.

MESAJ:

Kıyamet ve hesap haktır; bu hesap için hazırlık yapmak gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Allâm: Çok bilen, iyi bilen.

Mushaf sayfa no: 126

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz / 15. sayfa

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Göklerin, yerin ve bunlardaki her
şeyin hükümrânlığı yalnızca
Allah'ındır. O, her şeye hakkıyla gücü
yetendir.

Mâide, 5/120

HER ŞEYİN GERÇEK SAHİBİ VE YÖNETENİ ALLAH'TIR.

BİLGİ:

Her doğan ölür. Sonradan olan her şey, her canlı ölümü tadacaktır. İnsan da sınırlı ve sonludur. Ancak her şeyi var eden, varlığının öncesi olmayan Allah, sonsuz olarak diridir ve ebedî hayat sahibidir. Her şeyin gerçek maliki, sahibi, var edeni, idare edeni Allah'tır. Bizler, canlılar olarak, sınırlı ve sonlu bir hayata sahibiz. Edindiğimiz dünya eşyaları ve yetkileri de geçicidir, sınırlıdır, bitecektir. Ama Allah'ın gücünün, idaresinin sınırı yoktur. O, gücü her şeye yetendir, her şeyi bilendir. Gerçek hükümrânlık sahibi, Allah'tır.

MESAJ:

1. Allah'ın dünya ve evrendeki hükümrânlığına karşı insanlara düşen, O'na teslimiyettir.
2. İnsan Allah'ın koyduğu ilahî emirlere ve fizik kanunlarına uymak durumundadır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Semavât: Gökler, gökyüzü.

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ
سِرِّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ

Hâlbuki O, göklerde de Allah'tır, yerde
de. Sizin gizlinizi de bilir, açığa
vurduğunuzu da. Sizin daha ne
kazanacağınızı da bilir.

En'âm, 6/3

Mushaf sayfa no: 127

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz/14. sayfa

ALLAH'IN HÜKÜMRANLIĞI DIŞINDA KALAN BİR YER YOKTUR.

BİLGİ:

Yerde ve göklerde olan her şeyin yaratanı Allah'tır. İbadete ancak Allah layıktır. Yalnız O'na kulluk eder ve yalnız O'ndan yardım dileriz. O'nun şanı yücedir. İnsanların yapıp ettiklerini bilir, her şeyden haberdardır. O bizim açığa vurduğumuzu da gizlemeye çalıştıklarımızı da bilir. İlmî, yücelik ve kudreti için bir sınır bulunmayan Allah'tan hiçbir şey gizli kalmaz. İnsanlar olarak Allah'a gereği gibi ibadet edip O'nu yüceltmekle, tevhidin gereğini yaşamakla sorumluyuz.

MESAJ:

Her şeyi bilen ve görüp gözeten Allah'a gönülden inanıp yönelelim. Sadece O'na kul olalım.

KELİME DAĞARCIĞI:

Cehr: Açığa vurulan, aleni, herkes tarafından bilinen.

Kesb: Kazanma, elde etme; kişinin dinî, ahlâkî ve iktisadî hayatındaki her türlü kazanımı.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبَسُونَ ﴿۱﴾ وَلَقَدْ اسْتَهْزَأُ بِرُسُلِ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۲﴾ قُلْ سَبِّرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿۳﴾ قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِيَجْزِيَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۴﴾ وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْبَيْتِ وَالتَّهَارُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۵﴾ قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۶﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۷﴾ مَنْ يُضِرْ عُنُقَهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿۸﴾ وَإِنْ يَسْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۹﴾ وَهُوَ الْفَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿۱۰﴾

قُلْ أَنَّى هُنَّ

Mushaf sayfa no: 128

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz / 13. sayfa

قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ
أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ

De ki: “Göklerin ve yerin yaratıcısı olan, beslediği hâlde beslenmeye ihtiyacı olmayan Allah’tan başkasını mı dost edineceğim.” De ki: “Bana, (Allah’a) teslim olanların ilki olmam emredildi ve sakın Allah’a ortak koşanlardan olma (denildi).”

En’âm, 5/14

GERÇEK DOST ALLAH'TIR.

BİLGİ:

Kendisine sığınılacak, gerçek sahip ve dost ancak Allah’tır. Müminler Allah’ın velileri, dostlarıdır. Allah’ın dostları olan müminlere de korku ve üzüntü yoktur. Yüce Allah, Peygamberimiz Hz. Muhammed’e hitap ederek; Allah’a eş koşan putperestlere; “Gökleri ve yeri yoktan var eden, kendisi yedirdiği hâlde yedirilmeyen Allah’tan başkasını mı veli edinecek mişim?” demesini emretmektedir. Her şeyimizi kendisine borçlu olduğumuz Rabbimiz bizim sahibimiz, sığınağımız, velimiz-dostumuzdur. O bizim gerçek yaratıcımız, rızık verenimiz ve ilahımız olduğu hâlde nasıl O’na eş koşabiliriz?

MESAJ:

İnsanlar olarak hepimiz Allah’ı rab bilmek ve O’na ortak koşmamakla sorumluyuz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Velî: Dost, koruyan, yardım eden, birinin işlerine bakan.

Fâtır: Yaratıcı.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ
كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

Yalan sözlerle Allah'a iftira edenden
veya O'nun âyetlerini yalan sayandan
daha zalimi kimdir? Şüphe yok ki
zalimler kurtuluşa eremezler.

En'âm, 6/21

Mushaf sayfa no: 129

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz/12. sayfa

ALLAH'A İFTİRA EDEN, EN BÜYÜK ZALİMDİR.

BİLGİ:

İman esenlik ve huzurdur. Doğruluk ve kurtuluş Allah'ın varlığına ve birliğine inanmaktır. Her varlık, var oluşu ile Allah'ın varlığını, birliğini ve O'nun eşsiz kudretini gösterir. Hâl böyle iken iman ve doğruluktan sapmak suretiyle tevhidden uzaklaşan müşrikler, Allah'ın âyetlerini yalan saymışlar ve aslında en büyük zulme düşmüşlerdir. Allah'ın âyetlerini yalanlayarak O'na iftira etmek ne büyük bir talihsizlik ve sapıklıktır! Bu sapıklığa ve zulme düşenler en kötüsünü kendilerine yaparlar. Onlar karanlıklar içindedirler ve tövbe etmeden kurtuluşları mümkün değildir.

MESAJ:

1. Kur'an'ın Allah kelamı olduğundan şüphe duymamak ve doğruluğuna inanmak gerekir.
2. Din ve Allah'la ilgili konuşurken doğru bilgiye dayanmak çok önemlidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

İftira: Uydurmak, asılsız isnatta bulunmak.

Mushaf sayfa no: 130

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz / 11. sayfa

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَلِلْآخِرَةِ
خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

Dünya hayatı bir oyun ve bir
eğlenceden başka bir şey değildir.
Elbette ki ahiret yurdu takva sahipleri
için daha hayırlıdır. Hâlâ
akıllanmayacak mısınız?

En'âm, 6/32

DÜNYA HAYATI GEÇİCİDİR.

BİLGİ:

İnsanların bir kısmı dünyaya aldanmış ve dünyadan sonra bir hayat olmadığını iddia eder hâle gelmişti. Rabbimiz, böyle bir aldanmaya karşı uyardı. Gerçekte dünya hayatı geçici bir oyun ve eğlencedir. Ebedî hayat ise ölümlü başlayan ahiret hayatıdır. Dünyadayken, bize ebedî hayatta kazandıracak veya kaybettirecek davranışlarda bulunuyoruz. Dünya ahiretin tarlasıdır. Bu dünyada ne ekersek ebedî hayatta onu biçeriz. İman ve sâlih amel, dünya hayatını fırsata çevirir. İnkâr edenler ise ebedî hayatta kaybedip ne kötü duruma düşeceklerdir!

MESAJ:

Takva sahibi mümin, ahiret hayatını önceler, ölümden sonrası için çalışır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Takvâ: İman edip emir ve yasaklarına uyarak Allah'a karşı gelmekten sakınmak, her türlü günahattan uzak durmak.

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ
يَجْنَحِيهِ إِلَّا أُمَّةٌ أَمْثَالُكُمْ مَا فَطَرْنَا فِي
الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ

Yeryüzünde gezen her türlü canlı ve (gökte) iki kanadıyla uçan her tür kuş, sizin gibi birer topluluktan başka bir şey değildir. Biz Kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Sonunda hepsi Rablerinin huzuruna toplanıp getirilecekler.

En'am, 6/38

Mushaf sayfa no: 131

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz/10. sayfa

HER CANLI TÜRÜ BİRER ÜMMETTİR.

BİLGİ:

Canlıların her türü birer ümmettir yani birer topluluktur. Allah'ın can verdiği varlıklar O'nun ayetlerinden olup belli görevler için yaratılmıştır. İnsanlar da yaratılış amaçlarına uygun olarak görevlerini yapmakla sorumludurlar. Fakat insanlar zorunlu olarak değil kendi tercihlerine bağlı olarak bu görevleri yaparlar. Allah, insanlara sorumluluklarını bildirmiş, elçileri aracılığıyla din göndermiştir. Din konusunda bir eksiklik bırakmamıştır. Bundan sonrasını Allah insanın kendi sorumluluğuna bırakmış, insanın muhtaç olduğu şeyleri Kur'an'da açıklamıştır.

MESAJ:

Yapıp ettiklerimizden ve tercihlerimizden ahirette hesap vereceğimizi bilerek bu dünyada gönüllü olarak Allah'a kulluk ederiz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Dâbbe: Yerde yürüyen her türlü canlı.

Ümmet: Her canlı cinsi, kavim, toplum; kendilerine peygamber gönderilmiş topluluk.

Mushaf sayfa no: 132

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz / 9. sayfa,

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ
 وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ
 يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ
 هُمْ يَصْذِفُونَ

De ki: “Ne dersiniz, eğer Allah sizin kulağınızı ve gözlerinizi alır, kalplerinizi de mühürlerse, Allah’tan başka onu size (geri) getirecek ilah kimmiş?” Bak, biz âyetleri değişik biçimlerde nasıl açıklıyoruz, sonra onlar nasıl yüz çeviriyorlar?

En’âm, 6/46

SAHİP OLDUĞUMUZ NİMETLERİ VEREN VE ALAN ALLAH’TIR.

BİLGİ:

Allah’a birtakım putları, ilahları ortak koşan, bu sapkın inançlarında ısrar eden müşriklere seslenir ayet-i kerime: Size can, görme, işitme, tatma, kalp gibi nimetleri veren ancak Allah’tır. Bu becerilerinizi veren ve sizi var eden Allah olduğu hâlde O’nu nasıl yalanlarsınız ve başka ilahlara inanırsınız! O bu yeteneklerinizi geri alsa bunları size kim geri verebilir? Allah, gücü her şeye yetendir. O ayetlerini geniş olarak açıklar. Varlığınız, beceri ve yetenekleriniz ile size verilen diğer nimetler, O’nun varlığının delilidir. O hâlde nasıl inkâr edip Hak’tan yüz çevirirsiniz!

MESAJ:

Her şeyin yaratıcısı ve sahibi olan Allah’a şirk koşmaktan uzak durmak gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sem’: Duyma, duyma yeteneği, kulak.

İlâh: Tanrı, tapılmaya layık görülen varlık.

وَعِنْدَهُ مَفَاتِيحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ
مَا فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا
يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا
رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

Gaybın anahtarları yalnızca O'nun
katındadır. Onları ancak O bilir.
Karada ve denizde olanı da bilir.

Hiçbir yaprak düşmez ki onu
bilmesin. Yerin karanlıklarında da
hiçbir tane, hiçbir yaş, hiçbir kuru şey
yoktur ki apaçık bir kitapta (Allah'ın
bilgisi dâhilinde, Levh-i Mahfuz'da)
olmasın.

En'âm, 6/59

Mushaf sayfa no: 133

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz/8. sayfa

MUTLAK BİLGİ ANCAK ALLAH'INDIR, GAYBI DA ANCAK O BİLİR.

BİLGİ:

Allah'ın ilmi geçmiş ve geleceği; bütün zamanları kapsar. O olmuşu, olanı ve olacağı bilir. Geleceğin bilgisini ancak Allah bilir. Allah her an, her zaman dünyada, evrende ne olduğunu bilir. Bir ağaç yaprağının düşmesine varıncaya dek her şey Allah'ın bilgisi, gücü ve kudreti dâhilindedir. O, yeryüzünü, gökleri yaratmış; evrende mükemmel bir denge var etmiştir. Hayat ilahî programa göre devam eder. Bir tohumun çekirdeğinden filizlenip çıkması, ağaçların çiçek açması ve meyve vermesine varıncaya dek her şey ilahî program çerçevesinde yürür.

MESAJ:

Gaybı bilen ve ilahlık özelliklerine sahip olanın yalnızca Allah olduğuna inanırız.

KELİME DAĞARCIĞI:

Mefâtiḥ: Anahtarlar, açmaya yarayan aletler.

Mübîn: Açık, açıklayıcı, anlaşılır.

Mushaf sayfa no: 134

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz / 7. sayfa

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ
عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا
يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِىٰ
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

Âyetlerimiz hakkında dedikoduya dalanları gördüğün vakit başka bir söze dalıncaya kadar onlardan yüz çevir, uzaklaş. Şayet şeytan sana unutturursa hatırladıktan sonra (kalk), o zalimler grubu ile beraber oturma.

En'âm, 6/68

AYETLERİ YALANLAYAN ZÂLİMLERE KARŞI TAVİR AL!

BİLGİ:

Allah Teâlâ'nın sözleri olan ayet-i kerimelere saygı duymak, Allah'a saygı ve itaatin gereğidir. Müslümanlar Allah'ın ayetlerine saygı duyarlar ve kulak verirler, itaat ederler. Müşrikler ve kâfirler ise Allah'ın ayetlerini alaya alır, eleştirir ve yalanlardı. Yüce Allah, Peygamberimize seslenerek müşrikler bu tutumlarını bırakıncaya dek onlara tepki göstermesini ve onlardan yüz çevirmesini emretmektedir. Peygambere; kâfir, müşrik, zalim ve fasık kimselerle bir arada bulunmaması emredilmiştir.

MESAJ:

Kur'an ayetlerini yalanlama ve alaya alma gibi çirkinlikler sergileyenlere karşı tavır geliştirmek ve makul tepki göstermek gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

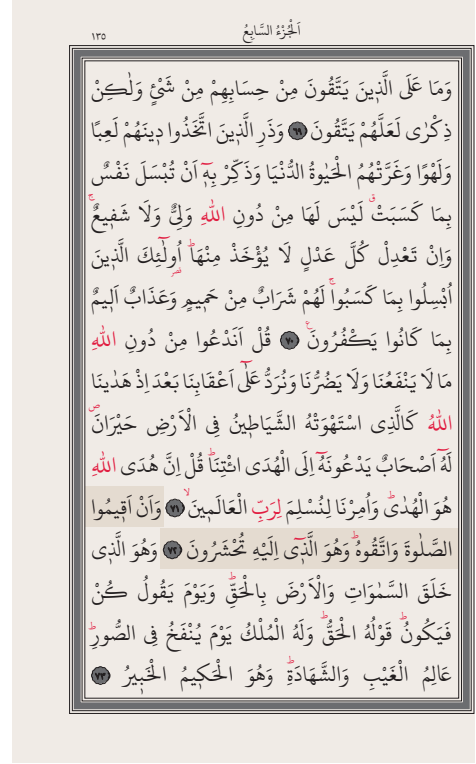
Hadis: Peygamberimizin söz, fiil ve onaylarını aktaran rivayet.

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ

تُحْشَرُونَ

Bir de, bize, “Namazı dosdoğru kılın ve Allah'a karşı gelmekten sakının” diye emrolundu. O, huzurunda toplanacağınız Allah'tır.

En'âm, 6/72

Mushaf sayfa no: 135

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz/6. sayfa

NAMAZI ALLAH'I GÖRÜR GİBİ KIL!

BİLGİ:

Allah'a imandan sonra en önemli ibadetlerimizin başında namaz gelir. Müslümanlar günlük olarak beş vakit namaz kılmakla sorumludurlar. Yüce Rabbimiz, onlarca ayetinde namazın önem ve değerinden söz eder. Namazı, nasıl kılınması emredildi ise o şekilde kılmak gerekir. Hz. Peygamber, namazlarını nasıl derin saygı içinde ve Allah'ı görüyor gibi kıldı ise biz de öyle kılmalıyız. Allah (c.c.), namazın kılınmasını emrettiği gibi kendisine itaati, saygıyı ve haramlardan sakınmayı da emreder.

MESAJ:

Namaz ve takva, hesap günü bizi toplayacak olan Allah'a kulluğumuzun bir gereğidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Salât: Namaz; tekbirle başlayıp selamla biten ve belirli hareketler ile sözlerden oluşan bedeni ibadet.

Haşir: Bir yerden çıkarmak, toplamak; kıyamet günü insanların hesaba çekilmek üzere bir araya toplanması.

Mushaf sayfa no: 136

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz /5. Sayfa

إِبْنِي وَجْهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

“Ben hakka yönelen birisi olarak
 yüzümü, gökleri ve yeri yaratana
 döndürdüm. Ben Allah'a ortak
 koşanlardan değilim.”

En'âm, 6/79

ALLAH'I BİRLEMEK VE YALNIZ O'NA YÖNELMEK

BİLGİ:

Allah'ın hak elçilerinden Hz. İbrahim, diğer peygamberler gibi insanları tevhide çağırdı. Ancak onun babası ve kavmi Allah'la birlikte yıldızları ilah ediniyorlardı. Çok büyük bir yanılğı içindeydiler. Çünkü Allah'la birlikte başka ilahlara bağlanmak tevhid inancına aykırıdır. İbrahim (a.s), babası başta olmak üzere içinde yaşadığı toplumu bir olan Allah inancına çağırdı. Sonra da onlara ayetteki sözü söyledi.

MESAJ:

Mümin, Allah'ın varlığına ve birliğine, yani tevhide gönülden inanır ve yalnız O'na bağlanır; şirkten uzak durur.

KELİME DAĞARCIĞI:

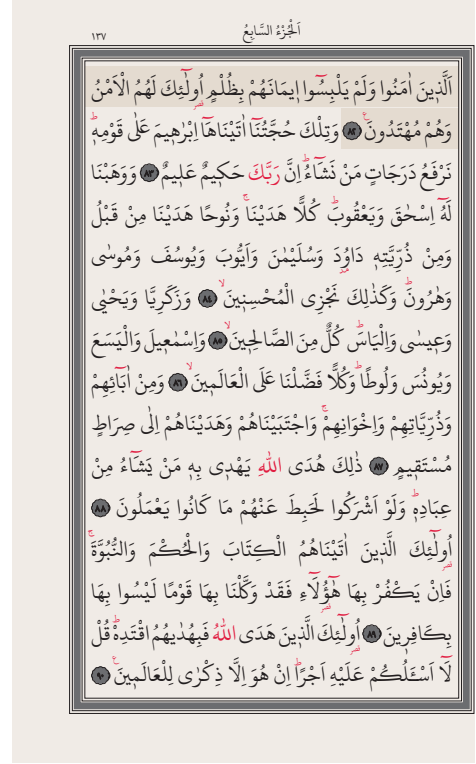
Vech: Yüz, cephe, ön taraf.

Hanif: Tevhit inancına bağlı, Allah'a şirk koşmayan.

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ
لَهُمُ الْآمَنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ

İman edip de imanlarına zulmü (şirki)
bulaştırmayanlar var ya; işte güven
onların hakkıdır. Doğru yolu bulmuş
olanlar da onlardır.

En'âm, 6/82

Mushaf sayfa no: 137

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz/4. sayfa

İMANA ŞİRK BULAŞTIRMAMAK

BİLGİ:

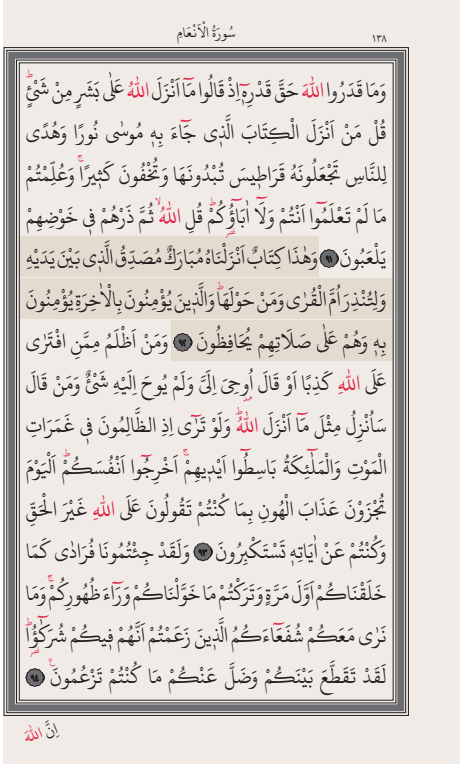
Müminler Allah'a, meleklerle, kitaplarına, ahirete, peygamberlere, kaza ve kadere, hayır ve şerrin Allah'tan olduğuna inanan kimselerdir. Onlar imanlarında şüpheye yer vermezler; imanlarına, en büyük zulüm olan şirki de karıştırmazlar. Zulüm, bir şeyi kendi yerinden ayrı yere koymak olup en büyük haksızlıktır. Adaletin tersidir. Adalet ise her şeyi yerli yerine koymaktır. İşte imanın yeri olan kalbe şirk inancını yerleştirmek de bir zulümdür. Bizler Rabbimizin istediği ve razı olduğu gibi iman etmekle, salih, yararlı amelleri en güzel şekilde yerine getirmekle yükümlüüz.

MESAJ:

Yüce Allah'ın istediği şekilde inanan Müslümanlar dünyada ve ahirette huzur ve mutluluğa erişirler.

KELİME DAĞARCIĞI:

Zulüm: Bir şeyi kendi yerine koymamak, şirk, hak yemek, eksik yapmak, haddi aşmak, söz ve fiilde aşırılık, işkence, haksızlık.

Mushaf sayfa no: 138

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz / 3. sayfa

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ
يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَى
صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

Bu (Kur'an), Ümmü'l-kurâ (Mekke) ve çevresindekileri uyarman için sana indirdiğimiz, kendisinden öncekileri doğrulayıcı mübarek bir kitaptır. Ahirete inananlar buna da inanırlar ve onlar namazlarını kılmaya hakkıyla devam ederler.

En'âm, 6/92

KUR'AN, ALLAH'IN TÜM İNSANLIĞA BİR HİTABIDİR.

BİLGİ:

Bir ilahî kitap olarak Kur'an Allah'ın sözüdür, sözlerin en güzeli ve en yücesidir. Daha önce insanlığa gönderilen ilahî kitapların Allah tarafından gelen bozulmamış hâllerini doğrular Kur'an. Onunla ilahî buyruk ve mesaj tamamlanmıştır. Kur'an bozulmamış, ilahî koruma altına alınmıştır. O hem Mekke hem de onun çevresi yani tüm insanlık için gönderilmiş bir kitaptır. Kur'an'la hak ve batıl belli olmuştur. Ahirete iman edenler, Kur'an'a da iman eder ve Rablerine bağlanıp ibadet ederler.

MESAJ:

Mümin, Kur'an'ın, kendisine gönderilmiş ilahî bir kitap olduğunun bilincindedir ve başta namaz olmak üzere Kur'an'ın tüm emirlerini yerine getirir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Mübarek: Maddî ve manevî açıdan hayır getiren, bereketli.

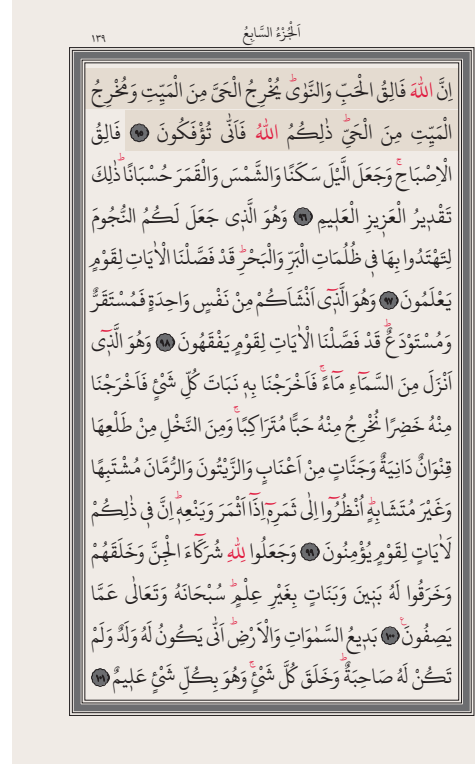
Ümmü'l-kurâ: Şehirlerin anası, çevresinin merkezi olan şehir, Mekke.

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمِنْ
الْمَيِّتِ وَمَخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمْ اللَّهُ
فَالِقُ تُؤْفَكُونَ

Tohumu ve çekirdeği çatlatan
süpheşiz ki Allah'tır; O, ölüden diriye
çıkartır, diriden de ölüye
çıkarmaktadır. İşte Allah budur. O
hâlde (haktan) nasıl dönersiniz!

En'âm, 6/95

Mushaf sayfa no: 139

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz./2. sayfa

HER ŞEYE CAN VERENE KUL OL!

BİLGİ:

Allah (c.c.) her şeyin yaratıcısıdır, yaratmasında asla kusur yoktur. O Allah ki ölüden diriye, diriden ölüye çıkarandır. Rahman olan Allah taneye ve çekirdeğe can verendir. O, kocaman ağacın özünü çekirdek içinde gizlemiştir. Toprağa ekilen tohum veya taneyi, çekirdeği yaran Allah'tır. Kupkuru tohumdan yumuşak ve taze bitki çıkaran O'dur. O Allah ki mülkünde, kâinatta gücü sınırsız olan yaratıcıdır. Hâl bu iken nasıl O'ndan yüz çevirip, başka varlıkları ilah ediniyorsunuz? Bu çok büyük bir hatadır.

MESAJ:

Allah'ın yüceliğine ve sınırsız gücüne bakıp ibret almalı, O'ndan asla yüz çevirmemelidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Habb: Tohum, tane.

Meyyit: Ölü, cansız.

Mushaf sayfa no: 140

Hafızlık sayfa no: 7. Cüz / 1. sayfa

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ
 فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ

بِحَفِيظٍ

Rabbinizden size gerçekleri gösteren deliller geldi. Artık kim gözünü açar hakkı idrak ederse kendi yararına, kim de (hakkın karşısında) körlük ederse kendi zararındadır. Ben başınızda bekçi değilim.

En'âm, 6/104

DİLEYEN İMAN ETSİN, DİLEYEN İNKÂR...

BİLGİ:

Çevremizdeki her şey bizlere Yüce Rabbimizin varlığını hatırlatır. Canlılar, etrafımızdaki hava, dağlar, denizler, nehirler, bitkiler, güneş, ay ve yıldızlar hep Allah'ın varlık ve gücünü gösterir. Kendi varlığımız, nefes alıp vermemiz ve ölümümüz de Allah'ın varlığına delildir. Kur'an da Allah'ın sözüdür ve en yüce bir delildir. O, kılavuzumuz, hidayet kaynağımızdır. Bu delilleri düşünen, doğru yolu bulur. Bir elçi olarak peygamber ancak bir uyarıcıdır, insanları imana zorlayıcı değildir. Gerekli rehberlik yapıldıktan sonra herkes yaptığının sonucuna katlanacaktır.

MESAJ:

Başta Kur'an olmak üzere pek çok delil üzerinde düşünerek Yüce Allah'ın birliğinin ve gücünün farkında olmak ve bu inanca göre yaşamak gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Besâir: Basiretler, kalbin hakikatleri görme yetenekleri, akıl ve zihin melekeleleriyle algılanan deliller.

أَفَعَبَرَ اللَّهُ أَبْتَعَى حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ
إِلَيْكُمْ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ
الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ
فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

“Size Kitab’ı (Kur’an’ı) hak olarak
indiren O iken ben Allah’tan başka
bir hakem mi arayacağım?” (de).
Kendilerine kitap verdiklerimiz de
onun, Rabbin katından hak olarak
indirilmiş olduğunu bilirler. O hâlde
sakın şüphelilerden olma.

En’âm, 6/114

Mushaf sayfa no: 141

Hafızlık sayfa no: 8. Cüz/20. sayfa

ŞÜPHE SİZ Kİ KUR'AN HAKTIR.

BİLGİ:

Kur’an apaçık bir mucizedir. O, gerçeğin ne olduğunu bildirir. O varken inanmak için başka bir delile ihtiyaç yoktur. Kur’an’ın muhatabı bütün insanlardır. Rabbimiz bu ayet-i kerime ile Peygamberimizin ehl-i kitaba; “Kur’an hakkı, batılı ortaya koydu; doğru yolu, yanlış yolu açıkladı. Durum böyle iken ben sizinle benim aramda Rabbinden başka bir hüküm verici hakem mi arayayım?” diye seslenmesini istemektedir. Aslında Yahudi ve Hristiyan bilginleri Kur’an’ın Allah tarafından indirildiğini kesin olarak bilirler. Fakat onların bir kısmı inanmamakta ısrar ederler.

MESAJ:

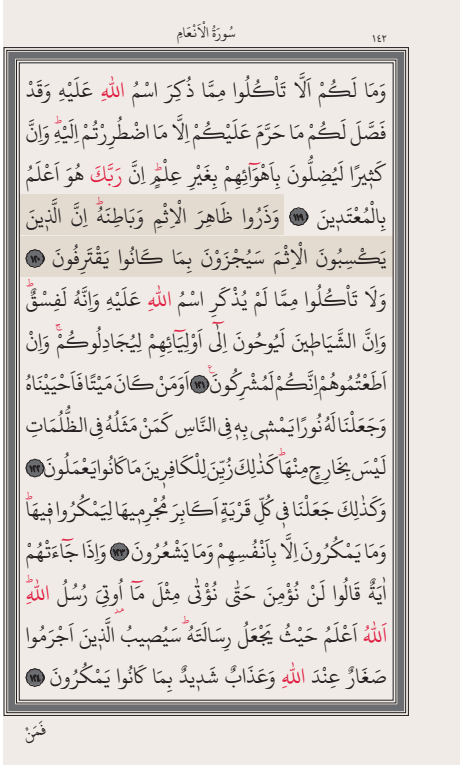
Müminler, Kur’an’ın hak oluşundan şüpheye düşmezler ve inanmak için başka delil aramazlar.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hakem: Kişiler arasındaki anlaşmazlıkları hükme bağlayan kişi.

Münezzel: İndirilmiş.

Mümterin: Şüphe duyan.

Mushaf sayfa no: 142

Hafızlık sayfa no: 8. Cüz / 19. sayfa

وَذَرُوا ظَاهِرَ الْاِثْمِ وَبَاطِنَهُ اِنَّ الَّذِيْنَ
يَكْسِبُوْنَ الْاِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوْا
يَفْتَرُوْنَ

Günahın açığını da bırakın, gizlisini
de. Çünkü günah kazananlar
yaptıkları karşılığında
cezalandırılacaklardır.

En'âm, 6/120

GÜNAH YÜKÜNDEN KURTULMAK

BİLGİ:

İnsanlar hayır ve şerle; günah ve sevapla sürekli bir sınav hâlinindedirler. Günah dinimizde yapılması yasaklanan, kişi ve toplum için zararlı olan, işleyen için bir pişmanlığa ve ahirette azaba sebebiyet verecek şeylerdir. Alkollü içki içmek, domuz eti yemek, faiz alıp vermek, yalan söylemek, haksızlık yapmak, iftira etmek, gıybet etmek, zina yapmak, kumar oynamak ve hırsızlık yapmak gibi olumsuz tutum ve davranışlar günah sayılan şeyler arasındadır. Tövbe etmeyi ısrarla günahlara devam edenler ilahî cezaya uğrayacaklardır. Yapılan en küçük iyilik de kötülük de karşılıksız kalmaz.

MESAJ:

Biz müminler gizli veya açık günahın her türlüünden uzak durmalıyız.

KELİME DAĞARCIĞI:

Zâhir: Açık, aşikâr.

Bâtın: Kapalı, gizli, bir şeyin içyüzü.

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ

Rableri katında selam yurdu (cennet)
onlarındır. Allah, yapmakta oldukları
şeylerden dolayı onların dostudur.

En'âm, 6/127

Mushaf sayfa no: 143

Hafızlık sayfa no: 8. Cüz/18. sayfa

CENNET, MÜMİNLER İÇİN ESENLIK YERİDİR.

BİLGİ:

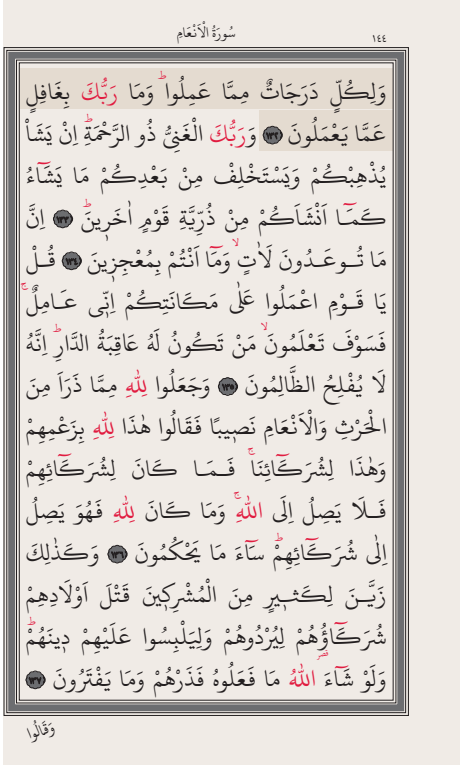
Allah'a iman edip yaratılış amaçlarına uygun olarak hayat süren Müslümanlar ilahî armağanlarla ödüllendirileceklerdir. Doğru yoldan ayrılmayan, haramlardan sakınan, yararlı davranışları en güzel biçimde yerine getirenler Allah'ın hoşnutluğunu kazanırlar. Böyle olan müminler dünya hayatında huzurludurlar. İmanın lezzetini tadarlar. Gönülleri Allah'ı daima anarak ve unutmuyarak tatmin olur. Ahirette ise ebedî cennet nimetlerine erişirler. Cennet, Allah'ın müminler için hazırladığı sonsuzluk yurdu. Müslümanların gerçek dostu, sığınağı, mevlası Allah'tır.

MESAJ:

Müslümana düşen, Kur'an ahlakı ile ahlaklanmak ve müminler için hazırlanan güven ve huzur yurdu cennete talip olmaktır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Dâru's-Selam: Esenlik yurdu, selam yurdu, barış mekânı, cennet.

Mushaf sayfa no: 144

Hafızlık sayfa no: 8. Cüz / 17. sayfa

وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ
عَمَّا يَعْمَلُونَ

*Herkesin amellerine göre dereceleri
vardır. Rabbin onların yaptıklarından
habersiz değildir.*

En'âm, 6/132

ALLAH, İYİLERİ DE KÖTÜLERİ DE BİLİR.

BİLGİ:

Müslüman; Allah'a bağlılığı, haram ve günahlardan kaçınması, iyi ve yararlı davranışları en güzel şekilde yerine getirmesi oranında Allah katında derece elde eder. Sevapları arttıkça ahirette alacağı ödül ve kazanacağı derece yüksek olur. Kötülükleri işlemeyi ilke edinenlerin ise ahiretteki durumu kötü olur. Yapılan en küçük hayır, işlenen en küçük kötülük de ahirette kişinin karşısına çıkartılır. Allah, her kulun yapıp ettiklerini bilen ve görendir. Herkes yapıp ettiklerine göre cennet veya cehennemde derecelendirilir.

MESAJ:

1. Mümin, Allah'ın (c.c.) rızasını kazandıracak ameller yapmaya ve günahlardan uzaklaşmaya gayret eder.
2. İnsan ameline göre kıymet kazanır.

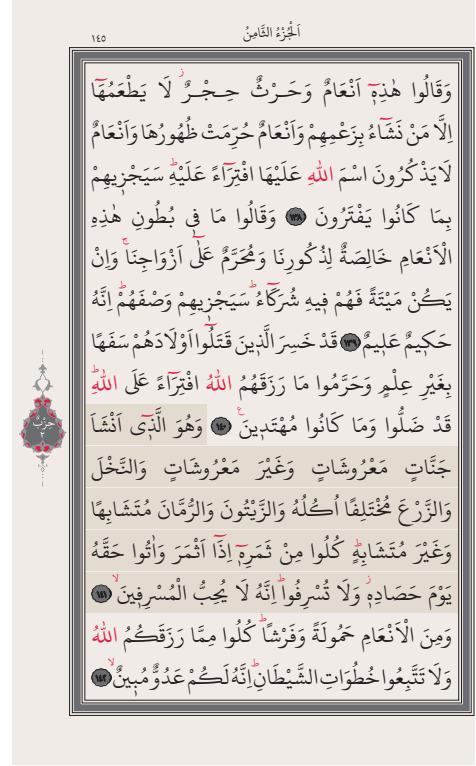
KELİME DAĞARCIĞI:

Amel: İnsanın yaptığı iş, hareket ve davranış; dünya ve ahirette ceza veya ödül konusu olan her türlü iş.

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَعَايِرَ
مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ
وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَعَايِرَ مُتَشَابِهًا
كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ
وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

O, çardaklı çardaksız olarak bahçeleri, ürünleri, çeşit çeşit hurmalıkları ve ekinleri, zeytini ve narı (her biri birbirine benzer ve (her biri birbirinden farklı biçimde yaratandır. Bunlar meyve verince meyvelerinden yiyin. Hasat günü de hakkını (öşürünü) verin, fakat israf etmeyin. Çünkü O, israf edenleri sevmez.

En'âm, 6/141

Mushaf sayfa no: 145

Hafızlık sayfa no: 8. Cüz/16. sayfa

HELAL NİMETLERİ TADIN, ÜRÜNLERİN HAKKINI VERİN!

BİLGİ:

İnsana sunulan bunca nimeti yaratan ve veren Allah'tır. Allah'ın insanlar için çıkardığı sayısız nimetler bulunmaktadır. Türlü türlü meyveler, yiyecekler, içecekler, ekinler, hayvanlar, bitkiler, sular gibi pek çok nimet insanın hizmetine sunulmaktadır. Rabbimiz kendisini tanımamız ve kulluk görevlerimizi yapmamız için bu nimetleri vermektedir. Nimetleri vereni unutmamak durumundayız. Müminler helal olan yiyecek, içecek vb. nimetlerden yararlanırlar. Aşırılığa yönelmezler, israf etmezler. Yoksulun hakkını verirler.

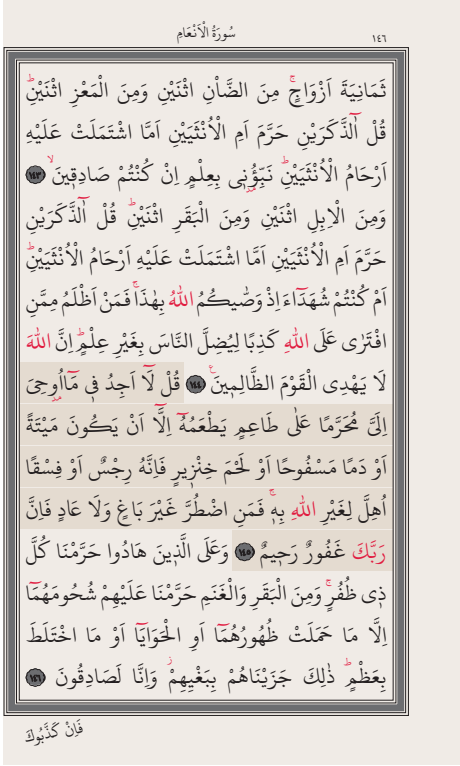
MESAJ:

1. Verdiği nimetlere karşı Rabbimize teşekkür sorumluluğumuz vardır.
2. Ürünlerin öşürünü (zekâtını) vermek gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Müşâbih: Birbirine benzer.

Öşür: Onda bir; toprak mahsullerinin zekâtı.

Mushaf sayfa no: 146

Hafızlık sayfa no: 8. Cüz / 15. sayfa

قُلْ لَا آجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ
 يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا
 أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلَ لِغَيْرِ
 اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ
 رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

De ki: “Bana vahyolunan Kur’an’da bir kimsenin yiyecekleri arasında leş, akıtılmış kan, domuz eti –ki o şüphesiz necistir- ya da Allah’tan başkası adına kesilmiş bir (murdar) hayvandan başka, haram kılınmış bir şey bulamıyorum. Fakat istismar etmeksizin ve zaruret ölçüsünü aşmaksızın kim bunlardan yeme zorunda kalırsa yiyebilir.” Şüphesiz ki Rabbin çok bağışlayandır, çok merhametlidir.

En’âm, 6/145

HARAM YİYECEKLERDEN SAKININ!

BİLGİ:

Allah’ın yenilip içilmesini helal-haram kıldığı şeyler insanlar için kulluk sınavının gereklerindedir. Müslüman, haramdan uzak durmakla yükümlüdür. Allah, Hz. Peygamber aracılığıyla müminlere haram kıldığı yiyecekleri bildirmiştir. Kendi kendine ölen veya dine uygun kesimle kesilmeyen hayvan leşi, akan kan, domuz eti veyahut Allah’tan başkası adına kesilen hayvanın eti haramdır. Ancak kişi eğer zaruret durumuna düşer de, yemediği takdirde ölecek noktaya gelirse, lezzet almak kastıyla yemediği ve kendisini ölmekten kurtaracak miktarı geçmediği takdirde haram yiyeceklerden yemesinde ona bir günah yoktur.

MESAJ:

Mü’min, Allah’ın haram kıldığı yiyeceklerden uzak durmalıdır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Fısk: Doğru yoldan çıkmak, günah, suç işlemek, Allah’ın emir ve yasaklarına uymamak.

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ
أَجْمَعِينَ

De ki: “En üstün delil yalnızca
Allah’ındır. O, dileyseydi elbette sizin
hepinizi doğru yola iletirdi.”

En’âm, 6/149

Mushaf sayfa no: 147

Hafızlık sayfa no: 8. Cüz/14. sayfa

ALLAH'A İNANMAK İÇİN AÇIK DELİLLER ÇOKTUR.

BİLGİ:

Allah, insanlara akıl ve irade yeteneği vermiştir. İnsanlar özgür irade ve istekleriyle iman edip etmemek bakımından sınanırlar. Yüce Allah, iyiyi kötüden, doğruyu yanlıştan ayırt etmek üzere elçi ve kitap göndermiştir. Başka pek çok açık delil vardır. Allah'ın varlık ve gücüne; peygamber, Kur'an, insanın kendi yaratılışı ve evrendeki varlıklar birer delildir. Allah mutlak güç sahibidir. Eğer O istese bütün insanlar iman eder ve hidayet bulur. Ancak Allah insanları, imanı veya inkârı tercih noktasında serbest bırakmıştır.

MESAJ:

1. Allah'ın ayetleri ve gösterdiği deliller iman etmek için yeterli olup bunları anlamaya çalışmak gerekir.
2. Asıl olan, zor altında kalmadan yani gönüllü olarak inanmaktır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hüccet: Delil, ispat vasıtası, kanıt.

Mushaf sayfa no: 148

Hafızlık sayfa no: 8. Cüz/13. sayfa

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
 حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ
 بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا
 قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ
 أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصِيكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

Rüşdüne erişinceye kadar yetimin malına ancak en güzel şekilde yaklaşın. Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın. Biz herkesi ancak gücünün yettiği kadarıyla sorumlu tutarız. (Birisini hakkında) konuştuğunuz zaman yakınınız bile olsa âdil olun. Allah'a verdiğiniz sözü tutun. İşte bunları Allah size öğüt alarınız diye emretti.

En'âm, 6/152

YETİM MALINA EL UZATMA, ADALETTEN HİÇ AYRILMA!

BİLGİ:

Yüce Allah, Müslümanlara yasakladığı şeyleri saymaya devam etmektedir: Yetim malı konusunda o kadar hassas olun ki o mala kötü niyetle yaklaşmayın bile. Yetimi korumak ve onun malına el uzatmamak gerekir. Toplumdaki yetim çocuklar o topluma birer emanettir. Yetimin malı o yetim ergenlik ve rüşd çağına gelinceye dek korunmalıdır. Eğer faydalı ve güzel bir ticaret durumu varsa yetim lehine çalıştırılabilir.

MESAJ:

1. Müslümanlara, yetimi ve malını emanet bilinci ile korumak emredilmiştir.
2. Hiçbir işte adaletten ve doğruluktan ayrılmamak gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Yetim: Kendisi ergenlik çağına gelmeden babası ölen çocuk.

Rüşd: Doğru yolu bulmak, makul davranmak; kişinin mallarını uygun biçimde koruyup harcamasını sağlayan fikrî olgunluk.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ

Kim bir iyilik yaparsa ona on katı vardır. Kim de bir kötülük yaparsa o da sadece o kötülüğün misliyle cezalandırılır ve onlara zulmedilmez.

En'âm, 5/160

Mushaf sayfa no: 149

Hafızlık sayfa no: 8. Cüz/12. sayfa

ALLAH, İYİLİĞİ ON KATIYLA ÖDÜLLENDİRİR.

BİLGİ:

Var oluşumuzun amacı iyilik etmek ve iyiliği yeryüzüne yaymaktır. İnsana Rabbi çok büyük iyiliklerde bulunmuş, ona sayısız ve paha biçilemeyecek nimetler vermiştir. Allah, kullarına karşı çok cömerttir. Rabbin bir iyiliğe karşılık ödülü onun en az on katı iyilik ve sevaptır. Rabbimiz dilerse bunu yediyüz katına veya daha fazlasına çıkarır. Rahîm olan Allah işlenen bir kötülüğe ve günaha ise ancak bir ceza verir veya dilerse onu da bağışlar. Mevla, kullarına haksızlık etmez, âdildir, cömerttir.

MESAJ:

Yeryüzünde iyiliği egemen kılmaya, hesabımızdaki iyilikleri çoğaltmaya çalışmalıyız.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hasene: İyi, güzel; dinin ve akliselimin iyi ve doğru kabul ettiği her türlü inanç, tutum ve davranış.

Misil/Emsâl: Benzer, denk.

Mushaf sayfa no: 150

Hafızlık sayfa no: 8. Cüz / 11. sayfa

اَتَّبِعُوا مَا اُنزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا
مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ قَلِيلاً مَا تَذَكَّرُونَ

Rabbinizden size indirilene uyun. Onu bırakıp başka dostlara uymayın. Ne kadar da az öğüt alıyorsunuz!

Arâf, 8/3

BAŞKALARINA DEĞİL KUR'AN'A UYUN!

BİLGİ:

Yüce Allah, Kur'an'ı insanlar için indirmiştir. Onda varlığın, hayatın gayesi, mutluluğun yolu bildirilir. Kur'an kılavuzdur. Doğru yolu bildirir. Ona uyan dünya ve ahiret huzuru bulur. Bağlanılacak dost ise ancak Allah'tır. O'nun dışında başka şeylerden kurtuluş ve çare ummak faydasızdır. Ancak ne var ki insanlar Rablerinin bu öğüt ve uyarılarına pek az kulak vermekteler.

MESAJ:

1. İnsana eğri ve doğruyu, hak ve batılı gösteren, doğruluk rehberi Kur'an şifa kaynağıdır. Her türlü huzur ve kurtuluş, sözlerin en güzeli Kur'an'a uymaktır.
2. Başka varlıklara değil ancak Allah'a bağlanıp O'na sığınmak gerekir.

KELİME DAĞARCIĞI:

İnzal: İndirmek, Allah'ın peygambere vahiy göndermesi.

Evlüyâ: Veliler, dostlar, yardım ve himaye edenler.

قَالَ مَا مَنَّكَ إِلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ
وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ

Allah buyurdu: “Ben sana emretmişken seni secde etmekten alıkoyan nedir?” (İblis), “Ben ondan daha üstünüm; çünkü beni ateşten yarattın, onu çamurdan yarattın.” dedi.

A'râf, 7/12

Mushaf sayfa no: 151

Hafızlık sayfa no: 8. cüz / 10. sayfa

ŞEYTAN KENDİNİ ÜSTÜN GÖRÜNCE ALLAH'A İSYAN ETTİ.

BİLGİ:

Allah, ilk insan Hz. Âdem'i çamurdan yaratıp şekillendirdikten sonra bütün meleklerle ve cinlerden olan İblis'e Hz. Âdem'e saygı anlamında secde etmelerini emretti. Bütün melekler Allah'ın secde emrini yerine getirdi. İblis ise kendince akıl yürütüp, kendisinin ateşten, Âdem'in ise çamurdan yaratılmış olduğunu ileri sürerek, bu durumun kendisini üstün kıldığını söyledi ve isyan etti.

MESAJ:

1. Allah'ın emirlerine mutlak olarak itaat ederiz.
2. Allah'ın emirlerine karşı gelmenin, hiçbir aklı ve mantıklı gerekçesi olamaz.
3. Hatada ısrar etmek şeytanın tavrıdır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Secde: İtaat ve saygı ile eğilmek, boyun eğmek, yere kapanmak.

Emir: Bir işin yapılmasını kesin olarak istemek, buyurmak.

Mushaf sayfa no: 152

Hafızlık sayfa no: 8. cüz /9. sayfa

قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا
 وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

(Âdem ile eşi) dediler ki: "Ey rabbimiz!
 Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi
 bağışlamaz, bize acımazsan mutlaka
 ziyan edenlerden oluruz!"

A'râf, 7/23

GÜNAHLAR İSTİĞFARLA SİLİNİR.

BİLGİ:

Allah, Hz. Âdem'i ve eşini yaratıp cennete yerleştirdi. Sonra Rabbimiz onlara, oradaki her türlü nimetten istifade edebileceklerini, ancak imtihan olarak belli bir ağacın meyvesinden uzak durmaları gerektiğini söyledi. Âdem ve Havva, Şeytan'ın aldatmasıyla bu yasağı çiğneyip ilk günahlarını işlediler. Ancak onlar, Şeytan gibi hatalarını savunmak yerine, pişmanlıkla Allah'a istiğfar edip O'ndan bağışlanma dilediler. Allah da onları affetti.

MESAJ:

1. Allah'ın yasaklarından her zaman uzak durmaya çalışırız.
2. Bir şekilde işlediğimiz günahlardan pişmanlık duyarak Allah'tan af dileriz.

KELİME DAĞARCIĞI:

İstiğfar: Kulun Allah'tan günahlarının bağışlanmasını istemesi.

Mağfiret: Allah'ın, kulun günahlarını bağışlaması.

Hüsrân: Zarar ve ziyana uğramak, kaybetmek.

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْرِفِينَ

*Ey Âdemoğulları! Her namaz
kılacağımızda güzelce giyinin, yiye,
için fakat israf etmeyin. Çünkü Allah,
israf edenleri sevmez.*

A'râf, 7/31

Mushaf sayfa no: 153

Hafızlık sayfa no: 8. cüz/8. sayfa

ALLAH, İSRAF EDENLERİ SEVMEZ.

BİLGİ:

Allah Teâlâ, biz kullarına sayılamayacak ölçüde nimetler lütfetmiştir. Bu nimetlerin şükrünü ve kulluk görevimizi yerine getirmek üzere, namaz kılacağımız zaman güzel ve temiz kıyafetlerle Allah'ın huzuruna çıkmamız istenmektedir. Bizlere; giyecek, yiyecek ve içecek türünden her türlü nimetin kullanımında ölçülü davranmamız ve israf etmememiz emredilmektedir. Çünkü Allah, israf edenleri, ölçüsüz davrananları sevmez.

MESAJ:

1. Mümin, namaz kılacağı zaman güzel elbiseler giymeye özen gösterir.
2. Mümin, giyim kuşamında ve yeme içmesinde ölçülü davranır, aşırı gitmez.

KELİME DAĞARCIĞI:

Ziyet: Süs, temiz ve güzel olan kıyafet.

İsraf: Sahip olunan nimetleri gereksiz ve aşırı tüketmek.

Müsrif: İsraf eden kişi.

Mushaf sayfa no: 154

Hafızlık sayfa no: 8. cüz /7. sayfa

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا
 تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
 حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخَيْاطِطِ وَكَذَلِكَ
 نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ

Bizim âyetlerimizi asılsız sayanlar, büyüklenip onlardan yüz çevirenler var ya, işte onlara göğün kapıları açılmayacak ve onlar, deve iğne deliğinden geçinceye kadar cennete giremeyeceklerdir! Suçluları işte böyle cezalandırırız!

A'râf, 7/40

CENNET'İN YOLU, KUR'AN'A İMAN VE SAYGIDAN GEÇER.

BİLGİ:

Âyette, Kur'an'ın Allah tarafından gönderilmiş ilahî bir kitap olduğuna inanmayıp onun ayetlerini yalan sayan ve kibirlenerek hafife alanların hiçbir dua ve iyi amelinin kabul edilmeyeceği anlatılmaktadır. Bir devenin iğne deliğinden geçmesi nasıl imkânsızsa onların cennete girmesi de o kadar imkânsızdır. Ayrıca ayette, inançsızların işlediği hiçbir suçun da karşılıksız kalmayacağı ifade edilmektedir.

MESAJ:

1. Amellerimizin kabulü ve cennete girmemiz, Kur'an'a tam ve saygılı bir şekilde iman etmemize bağlıdır.
2. Kur'an'ın Allah kelamı olduğuna ve onun Hz. Peygamber'e geldiği gibi bize ulaştığına iman ederiz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Kibir: Kişinin kendini büyük görmesi.

Cürüm: Suç, günah.

Mücrim: Suçlu, günahkâr.

وَتَأْدَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ
وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا
وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَادِّنْ مُؤَدِّينَ
بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

Cennet ehli cehennem ehline, "Biz rabbimizin bize vaad ettiğini gerçek bulduk; siz de rabbinizin size vaad ettiğini gerçek buldunuz mu?" diye seslenir. "Evet!" derler. Ve aralarından bir duyurucu, "Allah'ın laneti zalimlerin üzerine olsun!" diye bağıırır.

A'râf, 7/44

Mushaf sayfa no: 155

Hafızlık sayfa no: 8. cüz./6. sayfa

CENNET DE CEHENNEM DE HAK VE GERÇEKTİR.

BİLGİ:

Gerek Kur'an'da, gerekse hadislerde cennetliklere vaad edilen güzel nimetlerin ve cehennemlikleri tehdit eden şiddetli azabın gerçek olduğu, ahiret gününde her iki gruba ait insanlar arasında geçecek bir konuşma yoluyla anlatılmaktadır. Ayrıca İslam'a ve Müslümanlara zulüm ve düşmanlıkları sebebiyle cehenneme atılacak olanlara da asla merhamet edilmeyeceği ifade edilmektedir.

MESAJ:

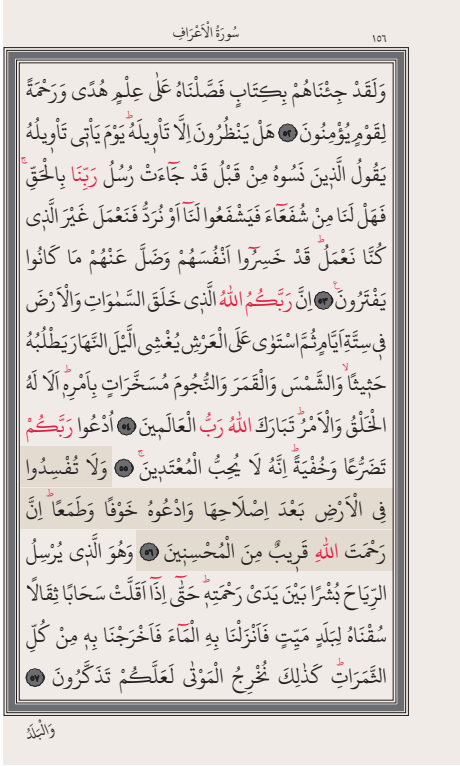
1. İman eden ve iyi amel işleyenlerin cennete, inkâr eden ve kötülük yapanların da cehenneme gideceğine kesin olarak inanınız.
2. Dünyada yapılan zulüm ve kötülükler asla karşılıksız kalmayacaktır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Zulüm: Kötülük ve haksızlık yapmak, sınırı aşmak, doğru yoldan sapmak.

Zâlim: Zulmeden kişi.

Lanet: Allah'ın merhametinden uzak olup azaba uğramak.

Mushaf sayfa no: 156

Hafızlık sayfa no: 8. cüz /5. sayfa

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ
مِنَ الْمُحْسِنِينَ

*Islah edilmesinden sonra yeryüzünde
bozgunculuk yapmayın. Allah'a
korkuyla ve ümitle dua edin.
Muhakkak ki iyilik edenlere Allah'ın
rahmeti çok yakındır.*

A'râf, 7/56

MÜSLÜMAN, TABİATLA VE TOPLUMLA BARIŞIKTIR.

BİLGİ:

Allah, istifademize sunduğu tabiatı en güzel şekilde yaratmış ve tabiat kanunlarıyla da koruma altına almıştır. Toplumsal yaşantımızla ilgili de belirleyici ilahî prensipler göndermiştir. İnsan olarak bizlerden hem tabiatla hem de birbirimizle ilişkilerimizde Allah'ın koyduğu ilkelere uymamız, tabiatın ve toplumun düzenini bozucu davranışlardan uzak durmamız istenmektedir. Ayrıca sahip olduğumuz nimetlerin farkında olarak O'na dua etme ve iyilerden olma çabası içinde olmamız beklenmektedir.

MESAJ:

1. Tabiat ve toplum Allah'ın bize emanetidir. Onların tabii ve meşrû düzenini koruruz, bozmayız.
2. İyi bir Müslüman aynı zamanda iyi bir insandır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Islah: Düzeltme, onarma.

İfsâd: Bozmak, bozgunculuk yapmak.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتَهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبثَ لَا يَخْرِجُ
إِلَّا نَكِثًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿١٥٧﴾
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٨﴾
قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرِيكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٥٩﴾ قَالَ
يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٠﴾
أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ
عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٦٢﴾
فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿١٦٣﴾ وَإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ
هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ
أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا
لَنَرِيكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٦٥﴾ قَالَ يَا قَوْمِ
لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٦﴾

Güzel memleketin bitkisi rabbinin
izniyle (güzel) çıkar; kötü olandan ise
faydasız üründen başka bir şey
çıkamaz. İşte biz şükreden bir kavim
için âyetleri böyle açıklıyoruz.

Arâf, 7/58

Mushaf sayfa no: 157

Hafızlık sayfa no: 8. cüz /4. sayfa

İMAN, HOŞ VE YARARLI; KÜFÜR BOŞ VE ZARARLI DAVRANIŞLARIN KAYNAĞIDIR.

BİLGİ:

Allah Teâlâ, vereceği mesajın daha iyi anlaşılması için bazen benzetme yolunu tercih eder. Ayette imanlı ve güzel ahlaklı insan, verimli toprağa; inançsız ve kötü ahlaklı insan da verimsiz toprağa benzetilmiştir. İmanı sayesinde güzel davranışlar sergileyenler, faydalı ürünler veren bereketli arazi gibidir. İnançsızlığı sebebiyle daima kötü davranışlar sergileyenler ise faydasız bitkiler çıkaran değersiz arazi gibidir.

MESAJ:

1. Davranışlarımızdaki güzelliğin kaynağı kalbimizdeki imandır.
2. İmansız ve kötü ahlaklı insanlardan boş ve zararlı davranışlar ortaya çıkar.

KELİME DAĞARCIĞI:

Tayyib: İyi, güzel, temiz, hoş.

Habis: Kötü, zararlı ve pis.

Şükür: Allah'ın nimetlerini dile getirip O'nu övmek.

أَنْجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءِ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
 وَأَبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ

(Hûd dedi ki:) “Haklarında Allah’ın hiçbir delil indirmediği, sadece sizin ve atalarımızın taktığı kuru isimler hususunda benimle tartışıyor musunuz?”

A’râf, 7/71

Mushaf sayfa no: 158

Hafızlık sayfa no: 8. cüz./3. sayfa

TÜM PEYGAMBERLERİN ORTAK ÇAĞRISI; TEVHÎD İNANCI

BİLGİ:

Diğer peygamberler gibi; Hûd peygamber de gönderildiği toplumu, tek olan Allah’a inanmaya ve O’nun dışındaki uydurma tanrıları terk etmeye çağırmişti. Bu çağrının adı tevhîd inancı idi. Ancak Âd kavmi, Allah’a kulluğa çağıran Hûd (a.s.)’a iman edip uymak yerine, kendilerinin ve atalarının hiçbir delile dayanmaksızın uydurdıkları sahte tanrılara sahip çıktılar. Daha da ileri giderek peygamberlerini eleştirip kınadılar ve onunla mücadeleye giriştiler.

MESAJ:

1. Allah ve resulünün bildirmediği, temelsiz ve delilsiz hiçbir şeye inanmayız.
2. İçinde yaşadığımız toplumun İslam’a aykırı düşünce ve davranış şekillerini körü körüne taklit etmeyiz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Delil: Yol gösteren, kılavuz, rehber, kanıt.

Mücâdele: Tartışma, çekişme, kavga etme.

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا
تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ

Artık Sâlih onlardan yüz çevirdi ve
şöyle dedi: “Ey kavmim! Andolsun ki
ben size rabbimin vahyettiklerini
tebliğ ettim ve size öğüt verdim; fakat
siz öğüt verenleri sevmiyorsunuz.”

A'râf, 7/79

Mushaf sayfa no: 159

Hafızlık sayfa no: 8. cüz / 2. sayfa

PEYGAMBERİN ÖĞÜTLERİNE KULAK VERMEYENLERİN HAZİN SONU!

BİLGİ:

Sâlih peygamber, Semûd kavmine hakkı anlatmak üzere gönderilmişti. Ancak bu kavmin inatçı ve kibirli kesimi, hak dini kabul etmemiş, Sâlih'e inananları kınamış ve O'nun verdiği öğütleri açıkça reddetmişlerdi. Sonunda inkârda direten ve azgınlaşanlar, daha önce Sâlih'e verdikleri sözü de çiğneyerek dokunmamaları gereken deveyi kestiler. Bu sebeple şiddetli bir depremle azaba uğrattıldılar. İnkârcıların helak olması üzerine Sâlih peygamber de ayetteki ifadeleri dile getirmiştir.

MESAJ:

1. Kur'an'daki kıssalarda bizler için önemli mesajlar vardır.
2. Peygamberimizin öğütlerine uymadığımızda, önceki ümmetlerin akıbetine maruz kalabiliriz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Risâlet: Davet, çağrı.

Nasihah: Öğüt, samimiyet.

وَأِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ
بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ
اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

(Şuayb dedi ki:) Eğer içinizden bir grup bana gönderilene inanır, bir grup da inanmazsa, artık Allah aramızda hükmünü verinceye kadar sabredin! O, hükmedenlerin en iyisidir.

A'râf, 7/87

Mushaf sayfa no: 160

Hafızlık sayfa no: 8. cüz./1. sayfa

ALLAH, HÜKÜM VERENLERİN EN İYİSİDİR!

BİLGİ:

Hz. Şuayb, Medyen halkının peygamberiydi. O, kavmini ticaretteki haksız uygulamaları ve inananlara yaptıkları baskı sebebiyle uyarıyor, onları âdil olmaya ve inananlara saygılı olmaya, onların hakkını yememeye davet ediyordu. Sonunda kavminden bir kısmı, kendisine iman ederken diğerleri de inkârcılıkta ve kötü davranışlarda ısrar etti. Şuayb, artık yapılacak tek şeyin, bir süre sabretmek ve haklı olanı ortaya çıkaracak Allah'ın hükmünü beklemek olduğunu söyledi. Çünkü Allah, hüküm verenlerin en iyisidir.

MESAJ:

Hak dine çağırانların görevi sadece tebliğdir. Çağrıya rağmen hidayeti seçmeyen kişiler hakkındaki hüküm Allah'a aittir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sabır: Dayanma, direnme.

Hüküm: Karar verme.

Hâkim: Karar veren.

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا
بِالْبِئْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ

Biz hangi ülkeye bir peygamber gönderdiysek mutlaka ora halkını, (peygambere başkaldırdıklarından ötürü Allah'a) yönelip yalvarsın yakersınlar diye dert ve sıkıntıya uğratmışızdır.

A'râf, 7/94

Mushaf sayfa no: 161

Hafızlık sayfa no: 9. cüz / 20. sayfa

HER DERT VE SIKINTI, ALLAH'A YÖNELTEN BİR UYARICIDIR.

BİLGİ:

Önceki ayetlerde inkârcıların başlarına gelen musibetler anlatılmıştı. Bu ayette, söz konusu musibetlerin birer örnek olduğu, aslında her devirde, kendilerine peygamberler gönderilen bütün toplumların, hastalık veya yoksulluk gibi bazı sıkıntılara maruz bırakıldığı bildirilmektedir. Sıkıntıların ardından ise sağlık ve bolluk verilmektedir. Bütün bunların amacı, inkâr ve isyandan vazgeçerek insanların Allah'a yönelmelerini sağlamak, Allah'ı tanıyıp O'na şükretmeleri için imkânlar hazırlamaktır.

MESAJ:

1. Başımıza gelen musibetlerin, Allah'ı hatırlatıcı uyarıcılar olduğunu biliriz.
2. Musibetler karşısında sabreder, iyilikler karşısında ise şükrederiz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Karye: Köy, kasaba.

Be'sâ: Dert, hastalık.

Darrâ: Geçim sıkıntısı, yoksulluk.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١١٢﴾ أَقَامِنَ أَهْلَ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
بَيِّنَاتٍ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَمِنَ أَهْلَ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ
بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ ﴿١١٤﴾ أَقَامِنَا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا
يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١١٥﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ
يَرْتُدُّونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١١٦﴾
تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِهَا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ
كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١١٧﴾ وَمَا وَجَدْنَا
لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاقِئِينَ ﴿١١٨﴾
ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَطَلَّمُوا بِهَا فَاَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١١٩﴾
وَقَالَ مُوسَىٰ يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٠﴾

حَقِيقٌ

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِهَا وَلَقَدْ
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا
بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ
قُلُوبِ الْكَافِرِينَ

İşte o ülkeler! Onların haberlerinden
bir kısmını sana anlatıyoruz.
Andolsun ki peygamberleri onlara
apaçık deliller getirmişti. Fakat onlar
önceden yalanladıkları gerçeklere
iman edecek değillerdi. İşte kâfirlerin
kalplerini Allah böyle mühürler.

A'râf, 7/101

Mushaf sayfa no: 162

Hafızlık sayfa no: 9. cüz./19. sayfa

ALLAH, İNKÂRDA ISRAR EDENLERİN KALPLERİNİ MÜHÜRLER.

BİLGİ:

Peygamberlerin apaçık mucizelerine rağmen, inkârda direnen kavimlerin maruz kaldıkları felaketlerin bir kısmı Kur'an'da anlatılmıştır. İslam davetine muhatap olanların, bu anlatılanlardan ibret almaları istenmektedir. İman etmemeleri durumunda ya bir felakete yok olup gidebilecekleri veya küfürde ısrar ve inatları yüzünden kalplerinin mühürlenebileceğine işaret edilmektedir. Zira insanın kalbi mühürlenince, daha önce inkâr ettiği şeyleri kabul etmesi veya inanıp benimsediği şeyleri terk etmesi çok güçtür.

MESAJ:

İnkârda ve günahta ısrarın, zamanla akli kullanma ve sağlıklı düşünme yeteneğini yok ettiğini, bunun da kalbin mühürlenmesi anlamına geldiğini biliriz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Nebe'/Enbâ: Haber/haberler.

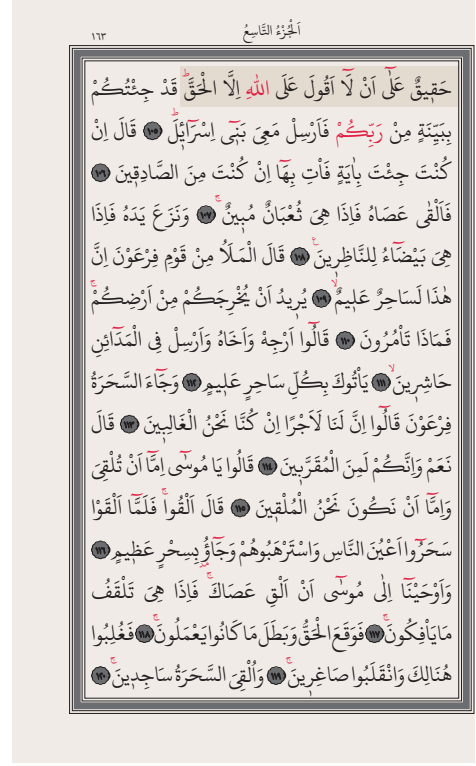
Beyyine: Delil, mucize.

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ

Benim yükümlülüğüm Allah hakkında
haktan başkasını söylememektir.

A'râf, 7/105

Mushaf sayfa no: 163

Hafızlık sayfa no: 9. cüz / 18. sayfa

PEYGAMBERLER HER ZAMAN HAKKI SÖYLERLER.

BİLGİ:

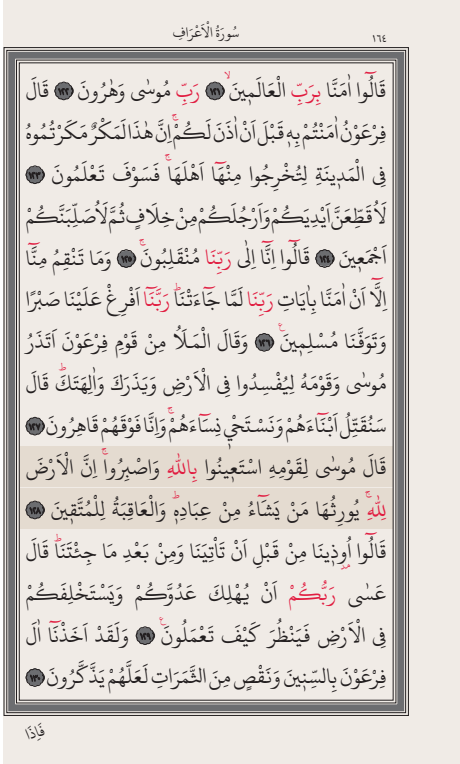
Allah Teâlâ, uzunca bir süre Mısır'da Firavun'un zulmü altında yaşayan İsrailoğullarını kurtarsın diye Mûsâ peygamberi Firavun'a göndermişti. O da Firavun'dan kavmini serbest bırakıp kendisiyle birlikte Mısır'dan Sina'ya gitmelerine izin vermesini istemişti. Hz. Mûsâ, bu talebini Firavun'a iletirken, kendisinin Allah tarafından görevlendirilmiş bir elçi olduğunu da söylemiş, böylece hem peygamberlikle görevlendirilmiş olduğunu ilan etmiş hem de Firavun'un tanrılık iddiasının geçersiz olduğuna işaret etmişti.

MESAJ:

1. Peygamberlerin daima hakkı söylediklerine inanırız.
2. Bizler de söz ve davranışlarımızda her zaman doğru olmaya dikkat ederiz.
3. Haksızlık karşısında hakkı söylemenin mümin vasfı olduğuna inanırız.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hak: Doğru, gerçek, gerçeğe uygun.

Mushaf sayfa no: 164

Hafızlık sayfa no: 9. cüz./17. sayfa

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ
الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

Mûsâ kavmine dedi ki: "Allah'tan yardım isteyin ve sabredin. Şüphesiz ki yeryüzü Allah'ındır. O, kullarından dilediğini oraya hâkim kılar; (güzel) sonuç, (Allah'tan korkup günahahtan) sakınanlarındır."

A'râf, 7/128

GÜZEL VE MUTLU SON, TAKVÂ SAHİPLERİNİNDİR.

BİLGİ:

Mûsâ peygamber, inananlara bir taraftan Allah'a sığınıp dinleri ve özgürlükleri uğrunda başlarına gelenlere sabırlı olmalarını öğütlerken, diğer taraftan da dünyanın yegâne sahibinin Allah olduğunu, Firavun'un zulmünün mutlaka son bulacağını söylüyordu. Hz. Mûsâ, neticede dünya ve ahiret mutluluğunu ancak takvâ sahiplerinin, yani Allah'a samimiyetle inanıp bu inançlarının gerektirdiği sorumluluk bilinciyle yaşayanların hak edeceğini anlatıyordu. Ümitlerini yitirmemeleri gerektiğini telkin ediyordu.

MESAJ:

1. Her türlü sıkıntıda Allah'a sığınır ve O'ndan yardım dileriz.
2. Allah, her şeyin sahibidir ve her şeye gücü yeter.
3. Takvâ sahipleri yani Allah'ın buyruklarını yerine getirmede sorumlulukla hareket edenler sonunda mutlaka sevineceklerdir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Takvâ: Allah korkusu, sorumluluk bilinci.

Müttakî: Takvâ sahibi olan, Allah'a saygısızlık etmekten kaçınan.

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

Nihayet, âyetlerimizi asılsız saymaları
ve onlardan gafil kalmaları sebebiyle
kendilerini cezalandırdık ve onları
denizde boğduk.

A'râf, 7/136

Mushaf sayfa no: 165

Hafızlık sayfa no: 9. cüz./16. sayfa

ALLAH'IN CEZALANDIRMASI ÇOK ŞİDDETLİDİR.

BİLGİ:

Firavun daha önce İsrailoğulları'nın Mısır'ı terk etmelerine izin vermiş olmasına rağmen sözünden dönmüş, Hz. Mûsâ ve beraberindekileri yakalamak üzere askerleriyle birlikte onların peşlerine düşmüş ve onlara yetişmişti. O esnada Hz. Mûsâ, Allah'ın emri gereğince esasını denize vurunca sular yarılmış ve bir yol açılmıştı. Böylece Mûsâ peygamber ve beraberindekiler korkmaksızın ilerleyip karşı tarafa geçmişlerdi. Peşlerinden gelen Firavun ve askerleri de aynı yola girmiş ancak karşı tarafa geçmeden Hz. Mûsâ tekrar esasını denize vurunca yol kapanmış ve denizde boğulmuşlardı.

MESAJ:

"Allah, zalime bir süre mühlet verir, ama yakalayınca da kaçmasına fırsat vermez."
(Müslim, "Birr", 61)

KELİME DAĞARCIĞI:

Tekzib: Yalanlamak.

Gaflet: Farkına varmamak, ihmal etmek.

قَالَ أَغْبِرَ اللَّهُ أَبْعِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ
عَلَى الْعَالَمِينَ

Mûsâ, "Allah, sizi âlemlere üstün
kılmışken ben size Allah'tan başka
ilah mı arayayım?" dedi.

A'râf, 7/140

Mushaf sayfa no: 166

Hafızlık sayfa no: 9. cüz./15. sayfa

ALLAH'TAN BAŞKA TANRI ARAYIŞI, ALLAH'A KARŞI NANKÖRLÜKTÜR.

BİLGİ:

İsrailoğulları, peygamberlerine ve onların getirdikleri hak dine inanıp düzgün ve erdemli bir yaşantıya sahip oldukları dönemlerde inkârcılara ve sapıklara karşı bir üstünlüğe sahip olmuşlardı. Yüce Allah, içlerinden birçok peygamber göndererek onlara iyilikte bulunmuştu. İşte bu lütuflara işaret eden Hz. Musâ onlara, Allah'a kulluğu bırakmaları ve putperestlik gibi batıl inançlara sapmaları durumunda sahip oldukları üstünlükleri kaybedebileceklerini söylemiştir.

MESAJ:

1. Allah, iman edip iyilik yapanları, inkâr edip kötülük yapanlara daima üstün kılar.
2. Allah'a kulluk, O'nun sayısız lütuflarına vefânın da bir gereğidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Fazilet: Üstünlük.

Tafdil: Üstün kılmak.

Âlem: Maddî ve manevî tüm varlıklar.

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

Âyetlerimizi ve ahirete kavuşmayı
asılsız sayanlar var ya, onların
amelleri boşa çıkmıştır. Onlar,
yapmakta olduklarından başka bir şey
sebebiyle cezalandırılmazlar.

A'râf, 7/147

Mushaf sayfa no: 167

Hafızlık sayfa no: 9. cüz /14. sayfa

AMELLER, İMAN İLE KIYMET BULUR.

BİLGİ:

Allah'ın varlığı ve birliğini gösteren âyetleri ve delilleri yok sayıp onlara inanmayan, hatta yalan sayan ve hesapların görüleceği ahirete kavuşmayı inkâr edenler dünyada ve ahirette hüsrana uğrayacaklardır. İnkârlarının bir sonucu olarak, görünüşte iyi ve yararlı gibi olanları da dâhil olmak üzere, bütün amelleri boşa çıkacaktır. Bu sonuç, onlar için bir haksızlık değil, yalnızca yaptıklarının bir karşılığıdır.

MESAJ:

1. Yaptığımız güzel işler, imanımız sayesinde anlam kazanır ve bir değer ifade eder.
2. İnkârcıların hiçbir faaliyeti, Allah katında değerli değildir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Amel: İş, faaliyet, davranış.

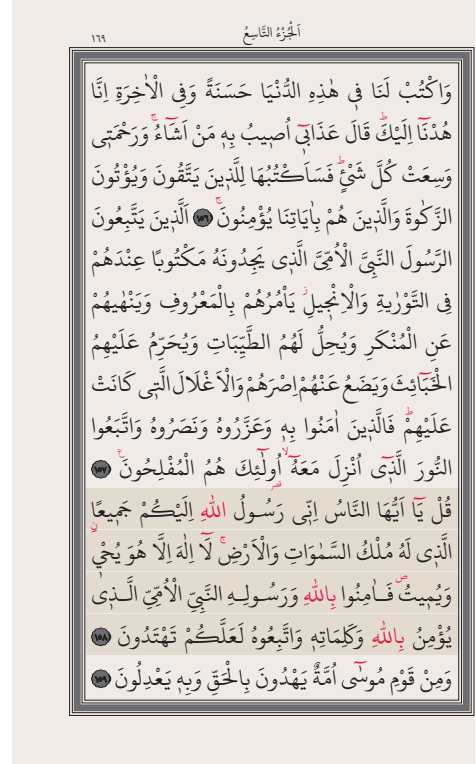
Cezâ: Karşılık.

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ
جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

De ki: “Ey insanlar! Gerçekten ben göklerin ve yerin sahibi olan Allah’ın hepinize gönderdiği elçisiyim. O’ndan başka ilah yoktur. O hayat verir ve öldürür. Öyleyse Allah’a ve ümmî peygamber olan resulüne –ki o Allah’a ve O’nun sözlerine inanır– iman edin ve ona uyun ki doğru yolu bulasınız.”

A’raf, 7/158

Mushaf sayfa no: 169

Hafızlık sayfa no: 9. cüz./12. sayfa

ALLAH'IN İNSANLIĞA GÖNDERDİĞİ EVRENSEL DİN: İSLAM

BİLGİ:

Bu âyet, bazı Yahudilerin; “Muhammed, sadece Arapların peygamberidir” iddiasını reddederek, O’nun peygamberliğinin ve getirdiği dinin evrensel olduğunu ifade etmektedir. Böylelikle; İslam’dan başka dinlerin geçerli olmadığına işaret edilerek tüm insanlar, Allah’a ve Resulüne iman etmeye davet edilmekte ve hidayete erebilmek için O’na tâbi olmaya çağırılmaktadır. Ayrıca Allah’ın birliği ve yegâne hükümlüğüne vurgu yapılarak, İslam dininin, tevhid açısından diğer dinlerden farklı olduğuna ve hak din olduğuna işaret edilmektedir.

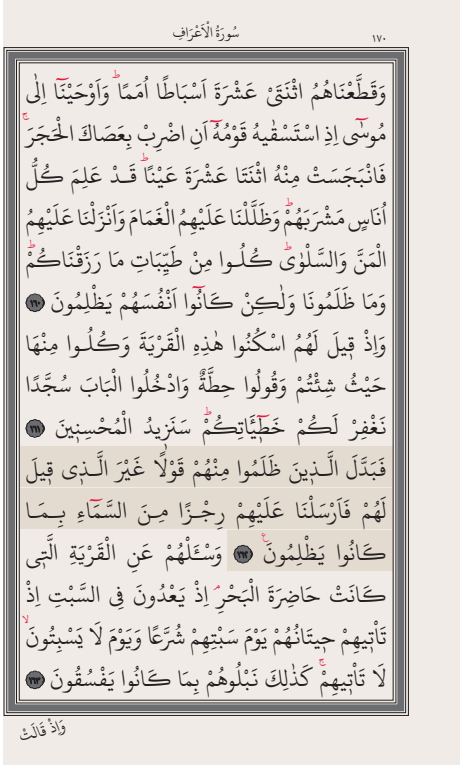
MESAJ:

1. Hz. Muhammed’in getirdiği din evrenseldir; bütün insanları kapsar.
2. Hidayetin yolu Hz. Peygamber’e tabi olmaktan geçer.

KELİME DAĞARCIĞI:

Mülk: Hükümlürlük.

Ümmî: Okuma yazma bilmeyen, tahsil görmemiş.

Mushaf sayfa no: 170

Hafızlık sayfa no: 9. cüz/11. sayfa

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ يَمَّا كَانُوا يَظْلِمُونَ

Sonra içlerinden (hakkı çiğneyerek) zalim olanlar, sözü değiştirip kendilerine söylenenden başka bir şekle soktular. Biz de (hakkı çiğneyip) zulmetmelerinden ötürü üzerlerine gökten bir azap gönderdik.

A'râf, 7/162

NANKÖRLÜK VE ZULÜM CEZASIZ BIRAKILMAZ.

BİLGİ:

Önceki ayetlerde; Hz. Mûsâ'nın, İsrailoğulları'nı kendilerine vaad edilen topraklara götürürken kırk yıl boyunca Sinâ çölünde dolaştıkları ve sıkıntılar çektikleri, sonra Allah'ın onlara bazı ihsanlar yaptığı anlatılmıştı. Bu ayette; onların bu nimetlere şükretmeleri gerekirken içlerinden bazılarının haksızlık ve nankörlük ederek Allah'ın sözünü değiştirdikleri anlatılmaktadır. Allah'ın emirlerini bozmaya kalkışarak kendilerine söylenenlerin tam tersini yapanlar, sonuçta zulüm ve günahları yüzünden ağır bir azap ile cezalandırılmışlardır.

MESAJ:

1. Allah'ın her türlü nimetine şükrederiz, nankörlük etmeyiz.
2. Allah'ın emirlerine itaat eder, isyan etmeyiz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Tebdîl: Değiştirme.

Ricz: Azap, musibet.

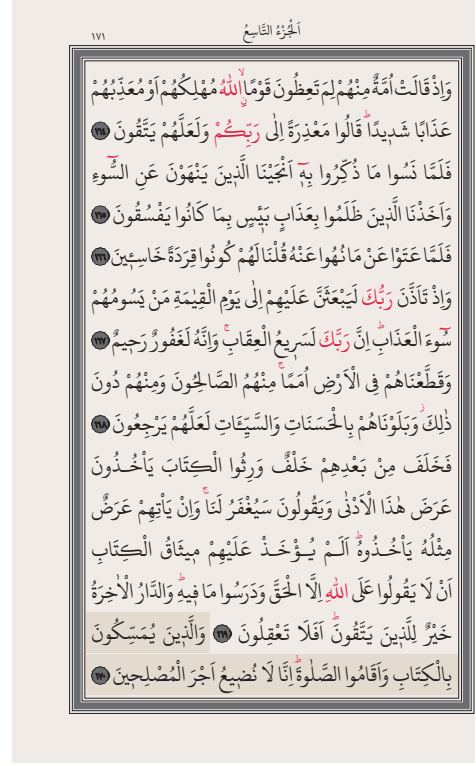
Semâ: Gökyüzü.

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ

Kitaba sımsıkı sarılıp namazı
dosdoğru kılanlar var ya, işte böyle
iyiliğe çalışanların ecrini biz asla zayı
etmeyiz.

A'râf, 7/170

Mushaf sayfa no: 171

Hafızlık sayfa no: 9. cüz / 10. sayfa

ALLAH, İYİ AMEL İŞLEYENLERİN MÜKÂFATINI ZAYİ ETMEZ.

BİLGİ:

Önceki ayetlerde Yahudilerin dünya malı konusundaki hırs ve zaafırları sebebiyle dinlerinin hükümlerinden uzaklaşıp kötülöklere sapmaları anlatılmıştır. Bu ayette ise önceki anlatılanlarla bağlantılı olarak, Yahudilerden, Allah'ın kendilerine gönderdiği kutsal kitaptaki emirlere uyanlardan bahsedilmektedir. Emredildiği şekilde ibadetlerini yerine getiren ve kötölük eğilimlerini yenerek iyilik ve sulh için çalışanlara, yaptıklarının karşılığının Allah tarafından eksiksiz olarak verileceği bildirilmektedir.

MESAJ:

1. Kötölükler cezasız kalmayacağı gibi, iyilikler de karşılığını bulacaktır.
2. Namaz önceki ümmetlere de emredilmiş, çok önemli bir ibadettir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Salât: Dua, ibadet, namaz.

Ecir: Mükâfat.

Muslih: Islah eden, iyiliğe çağırın.

Mushaf sayfa no: 172

Hafızlık sayfa no: 9. cüz/9. sayfa

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ
ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ
بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ

Rabbin Âdemoğulları'ndan -onların sırtlarından- zürriyetlerini alıp bunları kendileri hakkındaki şu sözleşmeye şahit tutmuştu: Ben sizin rabbiniz değil miyim? “Elbette öyle! Tanıklık ederiz” dediler. Böyle yaptık ki kıyamet gününde, “Bizim bundan haberimiz yoktu” demeyesiniz.

A'râf, 7/172

HER İNSAN 'ALLAH'A İNANMA' FITRATIYLA DOĞAR.

BİLGİ:

Allah'a kullukta bulunma, insanın en önemli sorumluluğudur. Ancak insanlar, bu sorumlulukları hakkında bilgilendirilmez veya böyle bir bilgiye ulaşma yeteneğiyle donatılmış olmazlarsa bu durumu bir mazeret olarak ileri sürerler. İşte bu sebeple Allah insanları, kendisine iman etmeleri için yeterli zihni ve psikolojik donanım ile yaratmış; iç ve dış âlemde kendi varlığını ve birliğini gösterecek pek çok kanıt var etmiştir. Böylece O, sanki bu kanıtlar aracılığıyla insanlara, “Ben sizin rabbiniz değil miyim?” diye sormakta, onlar da iç dünyalarında ve hâl dilleriyle “evet” diyerek tasdik etmektedirler. Bu konuşmanın ruhlar âleminde Allah'la insanların ruhları arasında geçtiği görüşü de vardır.

MESAJ:

“Her doğan çocuk, fıtrat üzere doğar.” (Buhârî, “Cenâiz”, 93)

KELİME DAĞARCIĞI:

Kâlû belâ: Dediler ki: “Evet”; Allah'ın, insanlarla yaptığı sözleşme.

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا
الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

En güzel isimler Allah'ındır; bu güzel isimlerle O'na dua edin, O'nun isimleri hakkında doğru inançtan sapanları kendi başlarına bırakın. Onlar yaptıklarının cezasını çekecekler!

A'râf, 7/180

Mushaf sayfa no: 173

Hafızlık sayfa no: 9. cüz/8. sayfa

EN GÜZEL İSİMLER ALLAH'INDIR.

BİLGİ:

Kur'an'da ve hadislerde, Allah'ın sıfatlarını ifade eden isimlerine “esmâ-i hüsnâ” yani “En güzel isimler” denilmektedir. Mümin bir insan, bu isimlerle Allah'a duada bulunur, yalnız O'na ait olan bu isimleri başkasına vermez ve O'na başkasını denk tutmaz. Ayette; Allah'ın zatına mahsus en üstün niteliklerin ifadeleri olan bu güzel isimleri, gerçek anlamlarından saptıran veya onları başkalarına yakıştıran sapık inançlı kimseler kınanmakta, onların bu kötü niyetli tutumlarının cezasını görecekleri bildirilmektedir.

MESAJ:

1. Allah'ın güzel isimleriyle zikreder, tesbih eder ve duada bulunuruz.
2. Sadece Allah'a özel olan isimleri, başkasına vermeyiz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Esmâ: İsimler.

Hüsna: En güzel.

İlhâd: Sapma, inkâr.

Mushaf sayfa no: 174

Hafızlık sayfa no: 9. cüz./7. sayfa

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ
 أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ
 كُنْتُمْ صَادِقِينَ

Gerçek şu ki Allah'ın dışında yalvarıp
 yakardıklarınız da tıpkı sizin gibi
 birer kuldur. Eğer iddialarınızda
 doğruysanız haydi onlara dua edin de
 karşılık versinler!

A'râf, 7/194

ALLAH'IN DIŞINDAKİ HER ŞEY O'NUN KULUDUR.

BİLGİ:

Âyette müşriklere, ilahî özellikler atfederek taptıkları her şeyin Allah'ın yarattığı varlıklar olduğu hatırlatılmaktadır. Putperestlerin ilah diye kabul ettikleri ve karşısına geçip dua ettikleri, kutsadıkları, kendilerine yol göstereceğini, fayda veya zarar vereceğini düşündükleri cansız ve şuursuz nesnelere, ilah olmaları bir yana, kendilerine yapılacak çağrıyı bile duymaktan aciz olduğuna dikkat çekilmektedir. Sonuçta onlar da insanlar gibi birer kuldur; yani Allah'ın mülk ve tasarrufunda olup, O'nun kâinatta koyduğu ilahî kanunlara boyun eğenler.

MESAJ:

1. Allah, her şeyin yaratıcısı ve sahibidir.
2. Allah'tan başka ilah yoktur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Dua: Çağırma, seslenme, istemek.

Abd: Kul, köle.

Sâdik: Özü sözü bir olan, doğru ve dürüst kimse.

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ

(Resûl'üm!) Sen af yolunu tut, iyiliği
emret ve cahillerden yüz çevir.

A'râf, 7/199

Mushaf sayfa no: 175

Hafızlık sayfa no: 9. cüz/6. sayfa

MÜMİNİN ŞİARİ AFFETMEK, İYİLİK ETMEK VE VAKARLI OLMAKTIR.

BİLGİ:

Âyette Hz. Peygamber'in ve onun ümmetinin, Allah'a davet yolunda takınmaları gereken tavrın nasıl olması gerektiği beyan edilmektedir. İnsanları hak ve hakikate, iyilik ve doğruluk yoluna çağırırken kendini bilmezlerin edeple bağdaşmayan davranışları ve haksızlıklarıyla karşılaştığında bunlara aldırılmamak gerekir. Yine bu tür hareketler karşısında hissi davranarak affedici olmaktan ve iyiliği emretmekten vazgeçmemek, tam tersine ısrarla sabırlı, bağışlayıcı ve hoşgörülü olmaya çalışmak gerekir.

MESAJ:

1. "Kul başkalarını affettikçe, Allah da onun şerefini yüceltir." (Müslim, "Birr", 69)
2. Affedici olmak, karşımızdakinin gönlünü kazanmada bize yardımcı olur.

KELİME DAĞARCIĞI:

Afv: Kötülük yapanı bağışlamak.

Örf: İyi olan.

Câhil: Bilgisiz, küstah, saldırgan.

Mushaf sayfa no: 176

Hafızlık sayfa no: 9. cüz./5. sayfa

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

Müminler o kimselerdir ki, Allah'ın adı anıldığında yürekleri titrer, kendilerine Allah'ın âyetleri okunduğunda bu onların imanlarını arttırır. Onlar yalnızca rablerine güvenirler.

Enfâl, 8/2

OLGUN MÜMİNLER, TEZEKKÜR, TEFEKKÜR VE TEVEKKÜL EHLİDİRLER.

BİLGİ:

Bazı sahâbiler, savaş ganimetleri konusundaki beklentileri gerçekleşmeyince hatalı tavırlar takınmışlardır. Bu ayetle onlara, olgun müminlerde bulunması gereken özellikler hatırlatılmıştır. Olgun müminler; kendilerine Allah'tan söz edildiğinde heyecan duyarlar, gönüllerinde korku ile coşku arası duygular oluşur. Allah'ın âyetleri okunduğunda, ihtiva ettiği hikmet ve bilgiler sebebiyle onların imanları güçlenir. Ve onlar mal, mülk, evlat, eş ve dost edinseler de gerçekte bunlara değil, her şeyi yaratan ve mülkün yegâne sahibi olan Allah'a dayanıp güvenirler.

MESAJ:

“Her nerede olursan ol, Allah'tan kork!” (Tirmizî, Birr, 55)

KELİME DAĞARCIĞI:

Zikir: Anmak, hatırlamak.

İman: Tasdik etmek, kabul etmek.

Tevekkül: Elinden geleni yaptıktan sonra Allah'a güvenmek.

وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ

Yardım ancak Allah tarafındandır.

Enfâl, 8/10

Mushaf sayfa no: 177

Hafızlık sayfa no: 9. cüz./4. sayfa

ZAFER, ANCAK ALLAH'IN YARDIMIYLA DIR.

BİLGİ:

Bedir Savaşı'nda, müşrikler karşısında sayıca yetersiz olan Müslümanların, galip gelebilmek için ilahî yardıma ve morale ihtiyaçları vardı. Savaş öncesi Hz. Peygamber ve müminler, Allah'a sığınıp O'ndan yardım dilediler. Sonunda Allah'ın vaadi ve Hz. Peygamber'in duası gerçekleşmiş, binlerce melek yardıma gelerek bizzat düşmanla savaşmışlardı. Allah'ın zafer vaaadinin, hem Müslümanların gayretleri, hem de meleklerin katkılarıyla gerçekleşmesinin hikmeti; zaferin müjdesi olsun ve bu sayede kalpler tatmin olsun ayrıca sonuç hakkında güven oluşsun diyedir.

MESAJ:

1. Tüm işlerimizde önce üzerimize düşeni yapar, sonra da Allah'tan yardım dileriz.
2. Allah'ın yardımını geldiğinde başarı ve zafer kesindir.
3. Mümin, başardığında başarıyı kendinden bilmez. Bunun Allah'ın yardımıyla olduğunu bilir, gurur ve kibre kapılmaz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Nasr: Yardım, zafer.

Mushaf sayfa no: 178

Hafızlık sayfa no: 9. cüz./3. sayfa

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا
 دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ
 بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

*Ey iman edenler! Hayat verecek
 şeylere sizi çağırdıklarında Allah ve
 resûlünün çağrısına uyum ve bilin ki,
 Allah kişi ile kalbinin arasına girer.
 Ve (unutmayın ki,) siz mutlaka O'nun
 huzurunda toplanacaksınız.*

Enfâl, 8/24

ALLAH VE RESÛLÜNÜN ÇAĞRISINDA HAYAT VARDIR.

BİLGİ:

Hz. Peygamber hayattayken onun emirlerini yerine getirmek, nasıl çağrıya uy-
 maksa, vefatından sonra Kur'an ve sünnete uygun bir hayat sürmek de onların
 çağrısına uymaktır. Çünkü Allah ve resûlünün, hayata geçirilmesini istedikleri
 bilgi, inanç ve uygulamalar, insanlara hem bedenî hem de ruhî anlamda hayat
 verecek niteliktedir. Âyetin son kısmında insanın akıl, şuur ve duygularına,
 Allah'ın müdahale edip bunları değiştirebileceğine işaret edilmektedir. Bu se-
 beple; inanç, duygu ve düşüncelerimizi güzelleştirmesi için rabbimize çokça
 dua ve niyazda bulunmalıyız.

MESAJ:

1. Kur'an ve sünnetin buyruklarının faydamıza olduğunu bilir, onlara uyarız.
2. Dinimiz mutlu olmamızı sağlayacak kurallar bütünüdür. Dinin her bir emri
 bize âdeta hayat verir.

KELİME DAĞARCIĞI:

İcâbet: Çağrıya cevap vermek.

Kalp: İman ve irfanın mahalli, kaynağı.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَل لَكُمْ
فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

*Ey iman edenler! Allah'a saygıda
(takvâ) kusur etmezseniz, O size iyi
ile kötüyü ayırt edecek bir temyiz
kabiliyeti verir, kötülüklerinizi örter ve
sizi bağışlar. Allah, büyük lütf
sahibidir.*

Enfâl, 8/29

Mushaf sayfa no: 179

Hafızlık sayfa no: 9. cüz / 2. sayfa

EŞSİZ HAZİNELERİN ANAHTARI: "TAKVÂ"

BİLGİ:

Takvâ Allah'a (c.c.) karşı saygılı olmak, O'nun emirlerine uygun yaşayıp rızasına aykırı davranmaktan sakınmaktır. Âyette, takvâ üzere yaşayanlara Allah'ın özel lütuflarından söz edilmektedir. Bunlar; Allah'ın, onlara hak ile batılı, doğru ile yanlış ayırmalarını sağlayan bir akıl, sezgi gücü ve temyiz kabiliyeti vermesi, onların günahlarını örtmesi ve bağışlamasıdır. Aklın ve vicdanın, işlevlerini amaca uygun ve doğru bir şekilde yerine getirmesi için takvânın tavsiye edilmiş olması, müminler için önemli bir fırsat ve imkân sunmaktadır.

MESAJ:

1. Takvâ, Allah'ın razı olduğu müminlerin bir özelliğidir.
2. Takvâ üzere bir hayat, ideal bir mümin hayatıdır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Furkân: Hakkı batıldan, iyiyi kötüden ayıran.

Seyyie: Günah, kötülük.

Mushaf sayfa no: 180

Hafızlık sayfa no: 9. cüz./1. sayfa

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ كُلَّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا
يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

Fitne ortadan kalkıncaya ve dinin tamamı Allah için oluncaya kadar onlarla savaşın. Vazgeçerlerse kuşkusuz ki Allah, yaptıklarını görmektedir.

Enfâl, 8/39

İSLAM, DİN VE VİCDAN ÖZGÜRLÜĞÜNÜ GARANTİ EDER.

BİLGİ:

Âyette müminlere; din ve vicdan hürriyeti yerleşinceye ve herkese serbestçe dinini yaşama imkânı doğuncaya kadar, saldırgan, baskıcı ve zorba inkârcılarla mücadele etmeleri, onların zulüm ve haksızlıklarına karşı gerekirse savaş yoluyla mukabelede bulunmaları emredilmektedir. Söz konusu kesimlerin, yaptıkları yanlışlardan dönmeleri durumunda ise bunun Allah tarafından bilinip görüldüğü ifade edilmekte ve böylelikle bundan sonraki tutumlarına göre muamele göreceklerine işaret edilmektedir.

MESAJ:

Dinimizi yaşarken, özgürlüklerimiz üzerinde baskı kurmaya çalışanlarla meşru ve hukukî yollarla mücadele ederiz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Kıtâl: Savaş, mücadele.

Fitne: Musibet, kötülük.

Basîr: Gören, bilen, anlayan.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقَيْتُمْ فِئَةً فَانْبُتُوا
وَإِذْ كُرُوا لِلَّهِ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

*Ey iman edenler! Bir düşman birliği
ile çatıştığınız vakit sebat ediniz ve
Allah'ı çokça anınız ki zafer sizin
olsun.*

Enfâl, 8/45

Mushaf sayfa no: 181

Hafızlık sayfa no: 10. cüz/20. sayfa

ZAFER, SABRIN VE ZİKRİN MEYVESİDİR.

BİLGİ:

Bedir savaşında zafer, Allah'ın mucizevî yardımlarıyla kazanılmıştı. Aksi takdirde bu ilk savaşta Müslümanların yenilmesi, İslam'ın da tarih sahnesinden silinip gitmesi söz konusuydu. Ancak Müslümanların zaferleri hep böyle olağanüstü yardımlarla da sürüp gidemezdi. Onların da ilahî kanunlara, yani başarının herkes için geçerli olan kriterlerine göre hareket etmeleri gerekiyordu. İşte âyetin beyanına göre, başarıya ve zafere ulaştıran hususlar, zorluklar karşısında sabır ve sebat, Allah'ı devamlı anmak ve asla unutmamaktır.

MESAJ:

1. Başarının herkes için geçerli şartı; çalışma, sabır ve sebatır.
2. Biz üzerimize düşeni yaptıktan sonra Allah'ın yardımı gelecektir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Sebat: Sabırlı, istikrarlı olmak.

Felah: Kurtuluş, başarı.

Mushaf sayfa no: 182

Hafızlık sayfa no: 10. cüz / 19. sayfa

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا
وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ
الصَّابِرِينَ

Allah ve resûlüne itaat edin,
birbirinize düşmeyin, sonra
zayıflarsınız ve kuvvetiniz gider (zaferi
elden kaçırsınız). Bir de sabredin,
şüphesiz ki Allah sabredenlerle
beraberdir.

Enfâl, 8/46

ZAFER, SABIRLA VE BİRLİKLE KAZANILIR.

BİLGİ:

Değişik kriter ve gerekçelerle her bir kişi ve grubun kendi görüşünü tek doğru görüp diğerlerini yanlışlıkla suçladığı tefrika ve fitne ortamlarında, topyekûn bir başarı ve zaferden söz edilemez. Başarı ve zaferin elde edilmesi için; işte böylesi kargaşa durumlarında, Allah ve Resûlü'ne itaat etmek, kişisel ve grupsal çekişmelerden ve ihtilaflardan azami ölçüde sakınmak, sabır ve sükûnetle hareket etmek emredilmektedir. Zira Allah'ın yardımı, sabreden ve birlikte hareket edenlerledir.

MESAJ:

“Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez;
Toplu vurduka yürekler, onu top sindiremez.” (Mehmet Akif Ersoy)

KELİME DAĞARCIĞI:

Tenâze'u: Çekişme, didişme.

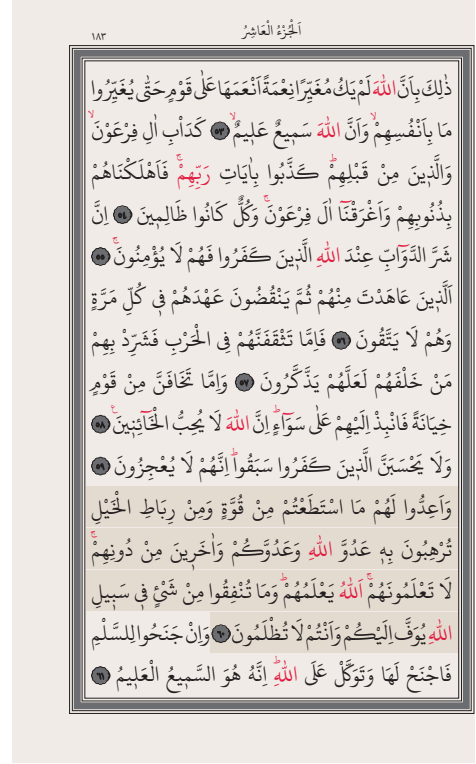
Feşl: Zayıflama, dağılma.

Rih: Koku, rüzgâr, güç, kuvvet.

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ
الْحَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ
وَأَخْرَيْنَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ
يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
يُوفِّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

Allah'ın ve sizin düşmanlarınızı ve onların gerisinde olup sizin bilmediğiniz, ama Allah'ın bildiklerini korkutup caydırmak üzere, onlara karşı elinizden geldiği kadar güç ve savaş atları hazırlayın. Allah yolunda harcadığınız her şeyin karşılığı, zerrece haksızlığa uğratılmadan size tastamam ödenecektir.

Enfâl, 8/60

Mushaf sayfa no: 183

Hafızlık sayfa no: 10. cüz/18. sayfa

HAZIR OL CENGE, İSTERSEN SULH-U SALÂH!

BİLGİ:

İslam'a göre savaşa hazırlanmanın amacı; haksız, zalim ve saldırgan güçlerin zararlarını engellemektir. Bu da düşmandan daha güçlü olmakla mümkündür. Zira barış, ancak bunu isteyenlerin caydırıcı güce sahip olmalarıyla gerçekleşebilir. Ayetteki "Savaş atları hazırlayın", ifadesi sembolik bir ifade olup, buradan anlaşılması gereken; başarı ve zaferi gerçekleştirmek için çağın ulaştığı en son bilimsel ve teknolojik imkânlardan yararlanarak düşmana karşı en etkili silahlarla, her türlü askerî eğitim, savunma ve savaş stratejisi hazırlığı yapmaktır.

MESAJ:

1. Barışın ve huzurun hâkim olması için kötülerin kötülüklerine engel olabilecek her türlü hazırlığı yapmalıyız.
2. Müslümanlar her açıdan güçlü olmak zorundadır. Manevî kalkınma ile birlikte maddî kalkınma da asla ihmal edilmemelidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Adüvv: Düşman.

İnfak: Harcamak, yardım etmek, fedakârlıkta bulunmak.

Mushaf sayfa no: 184

Hafızlık sayfa no: 10. cüz / 17. sayfa

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبِكَ اللَّهُ وَمَنْ
اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ

Ey Peygamber! Sana ve sana tâbi olan
müminlere Allah yeter.

Enfâl, 8/64

DOST VE YARDIMCI OLARAK ALLAH YETER.

BİLGİ:

Ayeti, "Allah, sana ve sana tâbi olan müminlere yeter." şeklinde anlamak mümkün olduğu gibi "Allah ve sana tâbi olan müminler, sana yeter." şeklinde anlamak da mümkündür. Bunların ilkinden, Allah'ın destek ve yardımının, Hz. Peygamberle birlikte onun yolundan gidenleri de kapsadığı anlaşılır. İkincisinden ise Allah'ın ve sadık müminlerin, her daim Hz. Peygamber'in destekçisi olduğu anlaşılmaktadır. Her iki anlama göre de Allah, Hz. Peygamber'e ve ona tâbi olanlara moral ve güvence vermekte, Allah'ın rızası yolunda oldukları müddetçe zaferin kendilerinde olacağını müjdelemektedir.

MESAJ:

Allah'ın yardım ve desteğini almamız, Hz. Peygamber'in öğretilerine tâbi olmamıza bağlıdır.

KELİME DAĞARCIĞI:

İttibâ: Uymak, tâbi olmak.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ أَوْوُوا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ
حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

İman edip de Allah yolunda hicret ve cihad edenler, (muhacirleri) barındıran ve yardım edenler var ya, işte gerçek müminler onlardır. Onlar için bağışlanma ve bol rızık vardır.

Enfâl, 8/74

Mushaf sayfa no: 185

Hafızlık sayfa no: 10. cüz/16. sayfa

GERÇEK İMANIN BELİRTİLERİ: HİCRET, CİHAD VE YARDIMLAŞMADIR.

BİLGİ:

İman, kalpte ve zihinde yaşanan psikolojik bir durum olmakla birlikte onun, dışa yansıyan birtakım işaret ve belirtileri de vardır. Bir kimsenin, inancına uygun bir hayat sürmek için yurdunu yuvasını terk edip başka bir ülkeye hicret etmesi, bunlardandır. Bir kişinin Müslümanların safına katılarak düşmanla mücadele etmesi, diğer taraftan muhacirlere kucak açarak her şeyini onlarla paylaşması da onun samimi ve gerçek imanının dışa vuran güçlü belirtileridir. Allah, böyle kimselere bağışlanma ve bol rızık vaat etmektedir.

MESAJ:

Allah yolunda gerektiğinde hicret ve cihad etmek ve bunları yapan Müslümanlara yardım etmek imanımızın bir gereğidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hicret: Allah yolunda göç etmek.

Cihad: Allah yolunda savaşmak, mücadele ve gayret etmek.

Mushaf sayfa no: 186

Hafızlık sayfa no: 10. cüz /15. sayfa

وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ

Allah, inkârcıları er-geç rezil (ve perişan) edecektir.

Tevbe, 9/2

HAIN İNKÂRCILARIN SONU REZİL VE PERİŞAN OLMAKTIR.

BİLGİ:

Bu ve önceki ayette Müslümanlarla yaptıkları antlaşmaya uymayan, sinsice faaliyetlerle Müslümanları birbirine düşürmeye çalışan ve bu uğurda münafıklarla iş birliği yapan müşriklerle, bağlayıcı bir antlaşmanın artık söz konusu olamayacağı bildirilmektedir. Bununla beraber, muhtemel itirazlara mahal vermemek için de onlara, geleceklerini güvenceye alabilecekleri bir süre tanınmaktadır. Sonunda da hain müşriklerin, yapıp ettikleriyle Allah'ı asla âciz bırakamayacakları ve Allah'ın bu inkârcıları rezil rüsvâ edeceği yönünde bir uyarı yapılmaktadır.

MESAJ:

Toplum düzenini bozmaya çalışan din düşmanlarına karşı dikkatli olmalı ve onların yıkıcı faaliyetlerine asla fırsat vermemelidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Muhzî: Rezil eden.

Kâfir: İnkârcı.

اِشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن
سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

Allah'ın âyetlerini basit bir menfaate
değiştiler, böylece insanları Allah
yolundan engellediler. Gerçekten
onların yapageldikleri şey ne kötüdür!

Tevbe, 9/9

Mushaf sayfa no: 187

Hafızlık sayfa no: 10. cüz/14. sayfa

İNKÂRCILAR, ÇIKARLARI UĞRUNA KUTSAL DEĞERLERİ KOLAYCA GÖZ ARDI EDERLER.

BİLGİ:

Ayette inkârcıların, basit dünyevî çıkarları uğruna, en önemli kutsal değerlerden olan Allah'ın âyetlerini hiçe saymalarından ve bu sayede kendileri gibi diğer insanları da Allah yolundan saptırmalarından bahsedilmektedir. Ardından da onların, basit bir çıkar uğruna giriştikleri bu sapma ve saptırma faaliyetlerinin, ne kadar kötü olduğu ifade edilmektedir. Bu vesileyle müminler, inkârcıların çıkarıcı, güvenilirmez ve bozguncu karakterleri hususunda uyarılmakta ve inkârcılar için yegâne bağlayıcı değerın dünyevî menfaatler olduğuna işaret edilmektedir.

MESAJ:

İnanç değerlerimiz, her türlü menfaatin üstündedir ve bunları hiçbir dünyevî çıkar karşılığında değişmeyiz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Semen: Fiyat, değer.

Sebîl: Yol.

Mushaf sayfa no: 188

Hafızlık sayfa no: 10. cüz / 13. sayfa

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَأَتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَأْ أَلَّا
اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

Allah'ın mescidlerini ancak Allah'a ve
ahiret gününe inanan, namazını kılan,
zekâtını veren ve yalnız Allah'tan
korkup çekinen kimseler imar eder.
İşte bunların doğru yolu bulanlardan
olmaları umulur.

Tevbe, 9/18

MESCİTLERİ İMAR EDENLER, ŞEN VE CANLI KILANLAR ANCAK MÜMİNLERDİR.

BİLGİ:

Allah katında değeri olan güzel ve yararlı işleri, ancak Allah'a inanan ve O'nun rızasını gözeten müminler gerçekleştirirler. Mescitlerin, maddî anlamdaki imar, inşa, bakım ve onarım işleri ile buraların, Allah'a kulluk ve İslam kardeşliğinin pekiştirilmesine yönelik faaliyetlerle şen ve mamur kılınması çok değerli ve önemli işlerdendir. İşte böylesi güzel ve yararlı işleri, sağlam inanç sahibi ve Allah'ın rızasını kazanma iradesiyle hareket eden gerçek müminler gerçekleştirirler. Hidayet üzere olanların da bu kimselerden olması umulur.

MESAJ:

Mescitleri yapmak ve amaçlarına uygun faaliyetlerle yaşatmak, imanımızın bir gereğidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

İmar: Bina etme, yaşatma.

Mescit: Secde edilip namaz kılınan yer, cami.

Mühtedî: Doğru yolda olan.

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ
وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا
وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ
تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ
بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım-akrabanız, kazandığınız mallar, durgunluğa uğramasından endişe ettiğiniz ticaretiniz ve hoşlandığınız meskenler size Allah'tan, peygamberinden ve O'nun yolunda cihaddan daha sevimli ise, artık Allah buyruğunu (kıyameti) gerçekleştirinceye kadar bekleyin. Allah, günaha saplanmış kimseleri hidayete erdirmez.

Tevbe, 9/24

Mushaf sayfa no: 189

Hafızlık sayfa no: 10. cüz./12. sayfa

YARATILANI SEVERİZ, YARATANDAN ÖTÜRÜ

BİLGİ:

İslam'a göre hakiki sevgi, Allah'a olan sevgidir. Çünkü sahip olduğumuz ve sevgi duyduğumuz her şeyi yaratan O'dur. Fitratımız gereği yakınlarımızı, kazanç sağlamayı ve kazancın sağladığı nimetlerden yararlanmayı severiz. Ancak ayet, bu gerçeğe de işaret ederek bizden, anılan sevgilerin kaynağını bilmemizi ve hakiki sevgiyi o kaynağa yöneltmemizi istemektedir. Bunu gerçekleştirdiğimizde, dünyevî istek ve bağların esiri olmaktan kurtulup gerçek özgürlüğe kavuşacağımız gibi bütün sevgilerimiz de anlamlı hâle gelmiş olacaktır.

MESAJ:

Bir mümin için hiçbir dünyevî amaç, Allah'tan, resulünden ve Allah yolunda cihaddan daha önemli, değerli ve cazip olmamalıdır.

KELİME DAĞARCIĞI:

Hidayet: Doğru yola iletmek.

Fâsık: Dinî görevlerini terk eden ve büyük günah işleyen, yoldan çıkan.

Mushaf sayfa no: 190

Hafızlık sayfa no: 10. cüz / 11. sayfa

وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

Hâlbuki onlara (Hristiyan ve Yahudilere) ancak tek ilaha kulluk etmeleri emrolundu. O'ndan başka ilah yoktur; O yüceler yücesidir, onların yakıştırdıkları eş ve ortaklardan bütünüyle uzaktır.

Tevbe, 9/31

İNSANIN EN ÖNEMLİ SORUMLULUĞU, YALNIZCA ALLAH'A KULLUKTUR.

BİLGİ:

Tevhid inancı, tüm peygamberlerin insanlığa ortak çağrısıdır. Bu çağrı ilahî dinlerin temel ve vazgeçilmez esasıdır. İnsanlar her ne zaman bu temel esastan uzaklaşmaya ve batıla meyletmeye başlamışlarsa peygamberler ve ilahî vahiy aracılığıyla uyarılmışlardır. Ayette Yahudi ve Hristiyanların, tevhit çizgisinden uzaklaşarak din âlimlerine ve din adamlarına tanrı benzeri bir otorite izafe ettikleri ifade edilerek onların, bu tutumlarının sonucunda insanları rab edinmeye varan sapıklıkları eleştirilmektedir.

MESAJ:

Din adamlarımızı ve âlimlerimizi sever ve sayarız. Ancak onları kutsamayız ve onlara olağanüstü özellikler yüklemeyiz.

KELİME DAĞARCIĞI:

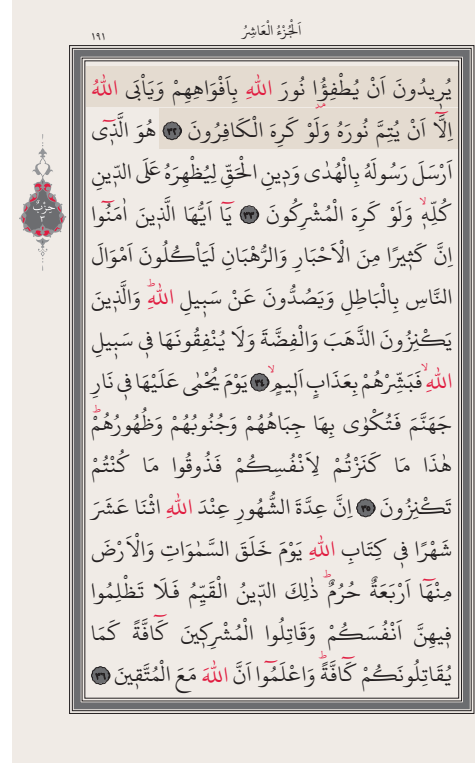
Abd: Kul.

Şirk: Allah'a ortak koşmak, bir varlığı Allah'a denk saymak.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى
اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

Allah'ın nurunu ağızlarıyla (üfleyip)
söndürmek istiyorlar. Hâlbuki kâfirler
hoşlanmasalar da Allah nûrunu
tamamlamaktan asla vazgeçmez.

Tevbe, 9/32

Mushaf sayfa no: 191

Hafızlık sayfa no: 10. cüz/10. sayfa

ALLAH'IN NÖRU ÜFLEMESİLE SÖNDÜRÜLEMEZ!

BİLGİ:

Ayette, benzetme yoluyla inkârcıların üfleyerek iman nurunu söndürme gayreti içinde oldukları, ancak Allah'ın buna asla müsaade etmeyeceği ifade edilmektedir. Allah Teâla nurunu küfrün karanlık dünyasına galip kılacaktır. Her dönemde imanın aydınlığından rahatsız olup inananları her fırsatta yok etme gayretine girenler olmuştur. Ancak iman meşalesi, bu tür esintilerden zaman zaman etkilenirse de asla söndürülemez. Ayetten İslam'ın mesajının eninde sonunda herkese ulaşacağı, nihaî zafer ve başarının inananların olacağı anlaşılmaktadır.

MESAJ:

1. İslam Allah'ın korumasındadır. Hiçbir inkârcı çaba onu yok edemez.
2. İnkârcılar hoşlanmasa da zafer İslam'ındır.

KELİME DAĞARCIĞI:

İrâde: İstemek, dilemek.

Nur: Işık, Allah'ın dini.

İtmam: Tamamlamak.

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

Allah'a ve ahiret gününe iman edenler,
kendilerini mallarıyla ve canlarıyla
cihad etmekten muaf tutman için
senden izin istemezler. Allah,
(buyruğuna karşı gelmekten sakınan)
takvâ sahiplerini çok iyi bilir.

Tevbe, 9/44

Mushaf sayfa no: 193

Hafızlık sayfa no: 10. cüz/8. sayfa

SAMİMİ MÜMİNLER, DİNİ GEREKLİLİKLER KARŞISINDA MAZERET ÜRETMEZLER.

BİLGİ:

Ayette münafıkların, Tebuk Seferi öncesinde sergiledikleri bazı entrikalar konu edilmektedir. Onlardan, söz konusu sefere katılmamak için çeşitli mazeretler ileri sürerek izin isteyenlerin gerçek yüzleri ortaya konulmaktadır. Böylesi tavırlarıyla cihaddan muaf tutulmalarını isteyenlerin, aslında Allah'a ve ahiret gününe inanmadıklarına işaret edilmektedir. Ayrıca kendilerini mümin olarak gösteren bu ikiyüzlü insanlarla birlikte yaşayan Müslümanlar, onlara karşı dikkatli olma hususunda uyarılmaktadırlar.

MESAJ:

1. Allah'ın emri ve rızası söz konusu olduğunda, bize düşen itaat etmektir, mazeret üretmek değildir.
2. Allah yolunda cihad, imanımızın gereğidir.

KELİME DAĞARCIĞI:

İsti'zân: İzin istemek.

Alîm: Çok iyi bilen.

Mushaf sayfa no: 194

Hafızlık sayfa no: 10. cüz / 7. sayfa

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا
 وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

De ki: “Allah bize ne yazmışsa başımıza ancak o gelir, O bizim mevlamızdır.” Müminler yalnız Allah’a güvenip dayansınlar.

Tevbe, 9/51

ALLAH, HAKKIMIZDA NEYİ TAKDİR ETMİŞSE ANCAK O OLUR.

BİLGİ:

Bir önceki ayette münafıkların, Hz. Peygamber ve Müslümanların başına gelen olumsuzluklardan büyük sevinç duyduklarına değinilmişti. Bu ayette ise Müslümanlardan, ilahî takdir ve Allah’a tevekkül konusundaki inançlarının ne olduğunu muhataplarına açıklamaları istenmektedir. Bir sonraki ayette de Müslümanların savaşta başlarına gelecek tüm durumların, münafıkların düşündüğü gibi değil, aksine her hâlükârda güzellikle neticeleneceği; bunun da ya Allah yolunda şehadet ya da zafer olacağı bildirilmektedir.

MESAJ:

1. Başımıza gelecek olan her şey Allah’ın izni ve iradesiyledir.
2. Her türlü sıkıntı ve zorluk karşısında yalnızca Allah’a dayanır ve güveniriz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Mevlâ: Dost ve yardımcı.

Tevekkül: Elinden geleni yaptıktan sonra Allah’a güvenip dayanmak.

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ
وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمَوْلَقَةَ قُلُوبُهُمْ وَفِي
الرِّقَابِ وَالْعَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنِ
السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

Sadakalar (zekât gelirleri) Allah'tan bir farz olarak ancak, yoksullara, düşkünlere, (zekât toplayan) görevlilere, gönülleri (İslam'a) ısrındırılacak olanlara, (hürriyetini satın almaya çalışan) kölelere, borçlulara, Allah yolunda çalışıp cihad edenlere ve yolda kalmışlara mahsustur. Allah çok iyi bilendir, hikmet sahibidir.

Tevbe, 9/60

Mushaf sayfa no: 195

Hafızlık sayfa no: 10. cüz/6. sayfa

ZEKÂT ANCAK ALLAH'IN BELİRLEDİĞİ KİMSELERE VERİLİR.

BİLGİ:

Önceki iki ayette, mala karşı tamahkârlıkları sebebiyle Hz. Peygamber'in dahi adaletinden kuşku duyacak kadar ileri giden bir kısım münafıklar ile haksız istekleri ve serzenişleriyle Allah'ın elçisini üzen kimseler eleştirilmektedir. Bu ayette ise zekâtın verileceği yerler açıkça belirtilmek suretiyle zekât gelirlerinin, Hz. Peygamber tarafından gelişigüzel dağıtılmadığına işaret edilmekte ve aynı zamanda Müslümanlara da bunların harcama yerleri ayrı ayrı gösterilmektedir. Böylelikle ayette sayılanların dışındaki kimselere zekât verilemeyeceği de dolaylı olarak belirtilmektedir.

MESAJ:

Zekât ibadeti, fakirlik sorununa karşı toplum bireyleri arasında dayanışma ruhunu canlı tutar.

KELİME DAĞARCIĞI:

Farîza: Farz kılınmış görev.

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ
 يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ
 وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ
 الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

Erkeğiyle kadınıyla münafıklar birbirine benzer; kötülüğü özendirip iyiliği engellerler, hayır için harcamaya elleri varmaz. Onlar Allah'ı umursamadılar, O da onları kendi hallerine bıraktı. Gerçek şu ki münafıklar günaha batmış kimselerdir.

Tevbe, 9/67

Mushaf sayfa no: 196

Hafızlık sayfa no: 10. cüz /5. sayfa

MÜNAFİK, ALLAH'I UNUTAN VE GÜNAHLARA BÜSBÜTÜN DALANDIR.

BİLGİ:

Ayette, her durumda çeşitli söz ve davranışlarıyla kendilerine özgü karakterlerini ortaya koyan münafıkların bazı özelliklerine işaret edilmektedir. Öncelikle onların, tavır ve davranışlarına kaynaklık eden inançsızlıkları ve hastalıklı ruh yapıları bakımından, özde birbirleriyle aynı oldukları ifade edilmektedir. Daha sonra ise onların, kötülüğe olan düşkünlükleri, iyiliğe ve hayra engel oluşları, Allah'a karşı sorumluluklarını umursamaz tavırları ile günahlarla kuşatılmış yaşamlarına dikkat çekilmektedir.

MESAJ:

Münafıklık, bir inançsızlık hastalığıdır. Bu hastalığa yakalananlardan her türlü kötülük beklenir. Münafıklıktan Allah'a sığınırız.

KELİME DAĞARCIĞI:

Münafık: Mümin gibi görünen inançsız kişi.

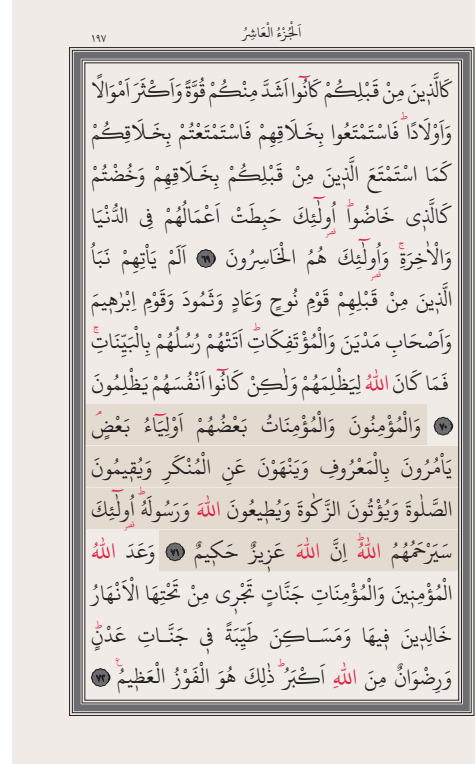
Münker: Kötülük.

Maruf: İyilik.

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ

Müminlerin erkekleri de kadınları da birbirlerinin velileridir; iyiliği teşvik eder, kötülükten alıkoyarlar, namazları kılarken, zekâtı verirler, Allah ve resûlüne itaat ederler. İşte onları Allah merhametiyle kuşatacaktır. Kuşkusuz ki Allah mutlak güç ve hikmet sahibidir.

Tevbe, 9/71

Mushaf sayfa no: 197

Hafızlık sayfa no: 10. cüz/4. sayfa

MÜMİN, İNANCINI SÂLİH AMELLERLE ORTAYA KOYANDIR.

BİLGİ:

Önceki sayfada münafık karakterinin başlıca özellikleri zikredildikten sonra bu âyette de samimi müminlerin ortak niteliklerine değinilmektedir. Onların, münafıkların aksine iyiliği özendiren, kötülükten vazgeçiren, namazlarını içtenlikle kılan, zekâtlarını veren kimseler olduklarına vurgu yapılmaktadır. Münafıkların Allah'ı ve O'nun mesajını umursamaz tavırlarına karşılık müminlerin Allah ve resûlüne mutlak itaat gösterdikleri ifade edilmektedir. Bu güzel hasletleri sebebiyle Allah, müminleri rahmetinin tecellisi olan, ebedi cennetleriyle ödüllendirecektir.

MESAJ:

Mümin olmamız, Allah'a karşı sorumluluk bilinciyle hareket etmemizi gerekli kılar.

KELİME DAĞARCIĞI:

Velî [çoğul: evliyâ]: Dost, yardımcı, koruyan, birinin işlerine bakan.

Azîz: Güçlü, kuvvetli, galip.

Hakîm: Hikmet sahibi.

Mushaf sayfa no: 198

Hafızlık sayfa no: 10. cüz / 3. sayfa

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللهُ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ
 اللهُ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

Hâlâ anlamadılar mı ki Allah onların
 sırlarını da gizli görüşmelerini de
 bilir ve Allah bütün gizlileri eksiksiz
 bilmektedir!

Tevbe, 9/78

ALLAH, HERKESİN GİZLEDİĞİNİ DE AÇIĞA VURDUĞUNU DA BİLİR.

BİLGİ:

Önceki üç ayette münafıklar konu edilerek onların, sırf çıkarları doğrultusunda Allah'a yöneldikleri, dünyalık beklentilerine kavuşmaları hâlinde bunları hayır yolunda kullanacaklarına dair Allah'a söz verdikleri, fakat kendilerine ilahî bir lütufta bulunduğu hâlinde hemen cimrileşip yüz çevirdikleri ifade edilmektedir. Burada ise Allah'ın, onların dışa yansıyan söylemleriyle çelişen tüm sırlarını ve gizli niyetlerini bildiği ifade edilmektedir. Böylelikle de onların, Allah'a ve diğer insanlara karşı sorumsuz ve güvenilmez kimseler olduklarına işaret edilmektedir.

MESAJ:

Allah, söz ve davranışımızı bildiği gibi içimizdeki niyetlerimizi de bilir.

KELİME DAĞARCIĞI:

Necvâ: Gizli görüşme, fısıldaşma.

Allâm: Çok iyi bilen.

وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ
حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ

(Münâfıklar), “Bu sıcakta sefere
çıkmayın” dediler. De ki: “Cehennem
ateşi çok daha sıcaktır”
anlayabilselerdi!

Tevbe, 9/81

Mushaf sayfa no: 199

Hafızlık sayfa no: 10. cüz./2. sayfa

CEHENNEM AZABI, ALLAH YOLUNDA KATLANILAN SIKINTILARDAN DAHA ÇETİNDİR.

BİLGİ:

Bu ayette; münafıkların ahirette karşılaşacakları azabın çok acı olacağına vurgu yapılmaktadır. Onlar, Tebuk Seferi'ne katılmamak için türlü türlü bahaneler uyduran, özellikle de havaların aşırı sıcak olduğu gerekçesine sığınan, fakat aynı zamanda müminleri de sefere çıkmaktan alıkoymaya çalışan kimselerdi. Burada münafıkların, her türlü hayrı ve iyiliği bizzat yapmadıkları gibi başkalarına da engel olucu özelliklerine işaret edilmekte, sığındıkları mazeret türünden daha şiddetli bir azabın onları beklediği ifade edilmektedir.

MESAJ:

Dünyada din uğruna katlanmamız gerektiği hâlde katlanmadığımız zorlukların cezası olarak ahirette daha büyük sıkıntılarla karşılaşabiliriz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Harr: Sıcaklık.

Nâr: Ateş.

Mushaf sayfa no: 200

Hafızlık sayfa no: 10. cüz / 1. sayfa

لَكِنَّ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأَوْلِيكَ لَهُمُ الْحَيْرَاتُ
وَأَوْلِيكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

Fakat peygamber ve beraberindeki
müminler mallarıyla, canlarıyla cihad
ettiler. İyi ve güzel şeylerin her
türüsü onların olacaktır, gerçek
kurtuluşa erenler de onlardır.

Tevbe, 9/88

ALLAH YOLUNDA MÜCADELE EDENLER, GERÇEK KURTULUŞA ERECEKLERDİR.

BİLGİ:

Önceki ayetlerde münafıkların, dünyevî rahatlığa düşkünlüklerinden, dinin emrettiği bedenî ve malî fedakârlıklara hem ilgisiz hem de karşı duruşlarından ve bu sebeple de ahirette uğrayacakları şiddetli azaptan haber verilmişti. Burada ise Hz. Peygamber ve onunla birlikte hareket eden müminlerin, Allah'ın rızası uğrunda hem mallarıyla hem de canlarıyla mücadele etmelerinden bahsedilmektedir. Onlar, bu fedakârlıkları karşılığında büyük mükâfatlara nail olacaklardır.

MESAJ:

Allah'ın rızasını ve ahirette gerçek kurtuluşu ancak bu dünyadayken yapacağımız fedakârlıklarla elde edebiliriz.

KELİME DAĞARCIĞI:

Emvâl: Mallar.

Enfüs: Canlar.

Hayrât: Hayırlar, iyi ve güzel olan şeyler.

Müflihûn: Kurtuluşa erenler.

